ږلی او ګولی

حبیب الله رفیع

Ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

B
3.532
RAF
1717

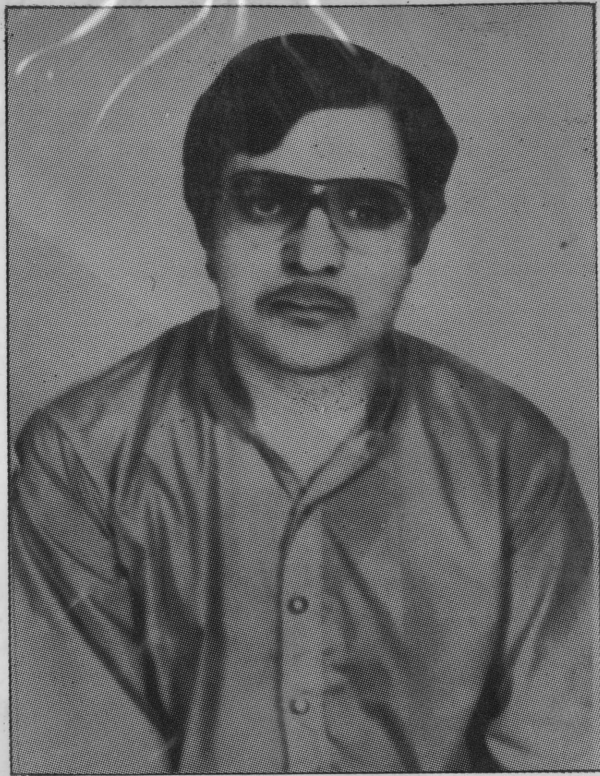

د امان کتاب له خپرونو څخه
پېښور

(c) ketabton.com: The Digital Library

ږلی او ګولی

ویناوال

حبیب الله رفیع

۱۳۶۷

(c) ketabton.com: The Digital Library

- د کتاب نوم : بلبله او ګولۍ
- وينا وال : حبيب الله رفيع
- د چاپ کال : ۱۳۶۷
- خطاط : شاه محمود پتنګ نقشبندي

(c) ketabton.com: The Digital Library

بسم الله الرحمن الرحیم

تړون

د هغو سرلوړو شهیدانو په نوم

چې

په میړانه د ګولیو په ږلیو ورګډ شول

خو

خپل ناولي دښمن ته یې سرونه

ټیټ نکړل

په مینه

حبیب الله رفیع

(c) ketabton.com: The Digital Library

لړ

سریزه	۱	افغان	۶۸
د استاد پژواک لیکنه	۳	سور خزان	۶۹
د بناغلي پسرلي لیکنه	۱۱	آبادي	۷۴
د بناغلي روحاني لیکنه	۱۳	د استقلال لمن	۷۵
د بناغلي تنکیال لیکنه	۱۷	وېر	۷۶
د بناغلي جهاني شعر	۲۱	مېړانه	۷۷
د بناغلي نور شعر	۲۵	د اختر دعا	۷۹
خپلې خبرې	۳۱	زندان	۸۱
لوی خدایه!	۴۷	سلسله	۸۲
د ملي څېره	۴۸	د پلار پر لار	۸۳
ژړا	۵۰	لوبه سر	۸۳
د حق کور	۵۱	د کمونیزم څېره	۸۴
د اختر ورځ	۵۸	خبرې نه کوي	۹۰
زما جرم	۶۴	د خره مینه	۹۱
غزل	۶۵	د آزادۍ شېبې	۹۲
منزل	۶۶	د نور خلي	۹۳

(c) ketabton.com: The Digital Library

له ماخوبني له ماطرب مه غواړئ	۹۴
مي - بي	۱۰۰
نقاهت	۱۰۰
دوینو باران	۱۰۱
دولت که دوه لت	۱۰۲
زحمت کش او زحمت کش	۱۰۲
راسره وښهل	۱۰۳
اکساء کام ء خاد	۱۰۴
شاه شجاع او ببرک شا	۱۰۴
خاک من	۱۰۵
د لستوني مار	۱۰۸
رجیم	۱۰۸
دوینو بهیر	۱۰۹
د نور خلی	۱۱۷
بت پرستي	۱۲۰
زیری	۱۲۱
د ورشو - ورشو	۱۲۷
پخه لار	۱۲۸
د ښاروی ګوند ترانه	۱۲۹
وینه او مینه	۱۳۰
سالنګ که سالنه	۱۳۲
کمونستی	۱۳۳
د وینو رنګ	۱۳۴
سرونه کړل	۱۳۶
للون	۱۳۷
داوطن	۱۳۸
د شهید وینه	۱۴۰
څه ونه وایي ؟	۱۴۱
جبه زار	۱۴۲
د شمال له خوا شمال دی	۱۴۳
ستالین او امین	۱۴۷
توقفګاه زمان	۱۴۸
د ننګ تدبیر	۱۵۰
غوړېدلی ره افغانستان	۱۵۱
دردانې	۱۵۴
مناجات	۱۵۵

(c) ketabton.com: The Digital Library

درزونه	۱۵۹
عقد	۱۶۰
د اتفاق صف	۱۶۰
زندان	۱۶۱
جوړه	۱۶۲
سیلانی	۱۶۳
پوړ	۱۶۴
د سپېدو خط	۱۶۵
بریښ نف	۱۶۶
وېني	۱۶۷
انجام	۱۶۸
اور پورې شو	۱۷۰
فرنګائیزی	۱۸۲
ردیف بندګی	۱۸۳
نوی دام	۱۸۴
د مسافر جنازه	۱۸۵
سپېدې	۱۸۶
دباغ	۱۸۷
بل جهان	۱۸۸
مجاهد، مهاجر	۱۸۹
زما قاتله	۱۹۰
د ملت لښکر	۱۹۱
غلامي	۱۹۱
د محبوب غېږ	۱۹۲
غزل	۱۹۳
ملي ماتم	۱۹۴
وطن پلوري	۱۹۵
تکل	۱۹۵
راز	۱۹۶
لوړ سروته	۱۹۷
تصویر	۱۹۸
د مور غېږ	۱۹۹
بریالی پاڅون	۲۰۰
اسیر	۲۰۴
د زړه غوښته	۲۰۵
کربلا ته سلام	۲۰۶

(c) ketabton.com: The Digital Library

لوبې کوي	۲۰۸
د یلدا شپه	۲۰۸
پیغام	۲۰۹
عمر	۲۱۶
لوړې شملې	۲۱۷
د مجاهدو ماشومانو ترانه	۲۱۸
د ایمان زور	۲۲۰
شهیدانو	۲۲۰
چیرته ولاړ شم؟	۲۲۱
د تاریخ عبرتونه	۲۲۲
د حق لمر	۲۲۵
د ځان مرګ	۲۲۶
د ترږې په یاد	۲۲۷
د سر سیوری	۲۲۸
غم	۲۲۹
فلکه	۲۳۰
ګران	۲۳۱
یو لیک	۲۳۶
چاربیته	۲۳۷
د ننګ تاریخ	۲۳۹
سوی مسری	۲۴۰
د نیل پر غاړه	۲۴۱
د وحشت غیږ	۲۴۸
خرس مرګي	۲۴۹
د اقتدار جنګ	۲۴۹
نوړین	۲۵۰
امتحان	۲۵۱
د خوشال بابا په مزار	۲۵۲
مقابله	۲۵۳
تیږې غاټول	۲۵۳
د ذبیح الله شهادت	۲۵۴
فردوس	۲۵۴
منظوم لیک	۲۵۵
لوی فاتح	۲۵۶
دروند غم	۲۵۶
د بهمن	۲۵۷

(c) ketabton.com: The Digital Library

په شینو نو کښې . . .	۲۵۸
پرلیبیا تیری	۲۵۸
د میني بقاء	۲۵۹
یو هدف	۲۶۰
د روس بحه	۲۶۰
نوې سا	۲۶۱
د زړه قصه	۲۶۲
د زړه کور	۲۶۲
د بهار په لوری	۲۶۳
اصلی رنګ	۲۶۴
دار	۲۶۴
د افغان نخر	۲۶۵
فاصله	۲۶۶
ولایت	۲۶۶
رشته	۲۶۷
د روس بار	۲۶۷
د شهید وینه	۲۶۸
پلی نوم	۲۶۸
صرام	۲۶۹
د سپېدو خنجر	۲۶۹
لفظي بشر دوستان	۲۷۰
حرارتونه	۲۷۰
د پړواك پړواك	۲۷۱
آسیا	۲۷۱
قدمونه	۲۷۲
ائتلاف	۲۷۲

(c) ketabton.com: The Digital Library

بسم الله الرحمن الرحیم

له کوم وخت نه چې په افغانستان کښې د کمونستي وحشت له لاسه د اور، وینو ، وېرې او وېر سلسله را نښلېدلې ده ، له همغه وخته زما د شعر دنیا هم د اورونو او وینو په حلقه کښې راګېره شوې او د یوه مظلوم ملت د اسویلو او زګېرویو او په عین حال کښې د یوه مغرور ملت د بهادریو او تکبیرونو چیغې په خپله غېږه کښې رانغاړې .

څو کاله پخوا ما د جهاد له فرهنګي سنګر نه "اورونه او ویرونه" نشر کړل او خپل غمونه او دردونه مې له خپل غمځپلي او دردمن ملت سره شریک کړل دوی هم په مینه واورېدل ، د وسله وال سنګر غازیانو هم ونغوښتل او ازانګه یې هم راورسېدل .

ما په «اورونه او ویرونه» باندې د هېواد د نوي مبارز او مجاهد لیکوال او پیاوړي شاعر او ادیب استاد عبدالرحمن «پژواک» نه نظر غوښتی و، دوی په زهیر او ناروغ ځان تکلیف وګاله او ارزښتناکه مقدمه یې پرې ولیکله ، ما غوښتل دا مقدمه د «اورونه او ویرونه» له دوهم چاپ سره خپره کړم خو د «اورونه او ویرونه» تر چاپ وروسته مې د

(c) ketabton.com: The Digital Library

جهاد نور شعرونه هم ویلي دي او دا مې چې پرې ور زیات کړل
یوه بله مجموعه ترې جوړه شوه نو ځکه مې ددې مجموعې نوم
"بڼلۍ او ګولۍ" کېښود او د استاد پژواک دا ار ځسنتناکه لیکنه
مې یې په سر کښې راوړه او هم مې د ادبي دوستانو هغه لیکنې
چې په "اوروته او ویرونه" یې د نثر او د نظم په بڼه کښلې وې
ورسره ملې کړې او ورسره مې دا اورونه او ویرونه کتاب د سریزې
یوه برخه چې د " اور او ویر داستان " دی
په دې مجموعه کښې راوړه او دا دې خپل جهادي شعرونه له
۱۳۵۷ کال نه تر ۱۳۶۵ کال پورې د "بڼلۍ او ګولۍ" په نوم ستاسو
درنو لوستونکو مجاهدو او مهاجرو وروڼو ځنې تر بندم او خپل
ګډ دروند درد درسره سپکوم !

په مینه

ح - رفیع

پېښور - فقیرآباد

۱۳۶۵/۱۱/۵

(c) ketabton.com: The Digital Library

بقلم استاد پژواک :

یاحق!

از کیان ما دگر شهنامه ها نتوان سرود
بعد ازین خواهیم گفت آوارگانی داشتم

نازیدن به کیان برای فرزندان کشوری باستانی مانند افغانستان در میان عواطف پاک سرمدی یک احساس فطری و ابدیست ، چندان که انسان آرزومند است بعد از مرگ در وطن خودش بخاک سپرده شود . و اما چنانکه همه آوارگی ها یکسان نیستند همه آوارگان را نیز نمیتوان همسان شمرد . این چندگونگی در میان کیان هم هست : آنانیکه بنام شان باید نازید و آنانیکه نام شان مایهٔ ننگ است .

درود بر ارواح پاک آن آوارگانی که کودکان و فرزندان برهنه و گرسنهٔ شانرا در غربت گذاشته به وطن باز گشتند ، با دشمن جنگیدند و جز کارنامه و سرافشان میراثی نگذاشتند و درود بر آوارگانی پی آنانرا میگیرند و سنت مقدس شهیدان راه حق و آزادی ، جهاد و مبارزهٔ ملی را فرض عین میدانند جان می سپارند

(c) ketabton.com: The Digital Library

وراه ابدیت می سپرند .

همچنان

درود بر آوارگانی که با خامه و زبان مبارزه میکنند و با فکر و بیان در دفاع از نوامیس معنوی و ملی جان می کنند، اشعار شان سرود غازیان ، مرثیهٔ شهیدان ، زمزمهٔ بیوگان و نوازندهٔ یتیمان است ، اینها تلامید رحمان هستند .

خوشال خان ختك آن مرد بزرگ ملی با خامه و شمشیر جنگید . خود شمشیری بود در دست زمان خویش که قدرت او را در افق شهامت ملت افغان در برابر بیگانگان آخته بود . هنگامیکه آفتاب زندگانی وی نشست و آن تیغ برهنه در غلاف خاك گزارده شد قریحهٔ جاوید وخامهٔ سرمدیت آفرین وی کارنامه های سر-افشان او و سربازان شهسوار هرکاب او را بر جریدهٔ روزگار و برگ های اعصار نبشت و بر لوحهٔ فرخندهٔ وآفرین فخرنامهٔ ملت او رسم کرد ، ارژنگ نگارینی که حواشی آن با خون کشتگان راه آزادی مزین است ، نگاری که نخواهد زدود و رنگی که نخواهد خشکود .

اگر قلم ها نبودی چشم معنویت ملت افغان آن علم ها را برافراشته ندیدی و برخود نگری های مقدس خویش روشن

(c) ketabton.com: The Digital Library

نماندی .

کتاب « ایرونه او ویرونه » اثر منظوم حبیب الله رفیع همینکه بمن رسید مانند همه آثار شعرای ملی مرا ساعت ها مشغول نگهداشت و در تنهایی های تاریک دوراز وطن بمن تسلی بخشید که الحمدلله درست آموخته بودم که روح آزاد اسیر نمیشود و خون شهید نه می خشکد . سرافشان غازیان زنگ وملت افغان ننگ نمی پذیرند .

من با رفیع در آوان مصیبت آشنا شدم . آشنائی در مصیبت رشتهٔ همدردی است که دلهای درد دیده رابا هم می پیوندد . درینگونه آشنائی حقایق تلخ و دشــــــــوار در هم چشمان بیک گونه جلوه می کنند و هم دست هائیکه همدیگر را می فشارند بیک ریسمان چنگ می زنند . آشنایان همدرد دوستان همسنگر میشوند .

رفیع را جوانی یافتم صمیم . اعتماد من بر این پندار یک احساس گوارا و یک امید شایان پرورش بود . پیرمردان درینگونه احوال خویشتن را با چشمان جویندهٔ آرزوهای خود شان ، بویژهٔ آرزوهائیکه خود توان بر آوردن آنرا ندارند ، در روح جوانان می بینند که هرچند تنها بر سیمای شــان

(c) ketabton.com: The Digital Library

آشنا شده اند با دلهای شان نا آشنا نیستند .

هر هنرور یک شخصیت دارد که کم یا بیش در هنر وی هویدا میشود . اگرچه چون کلیه اگر نایاب نباشد فراوان کمیاب است نمیتوان این گفته را کلیه خواند زیرا گویندگانی را می شناسیم که در قصاید خویش گدایان طماع هستند و در غزلهای خویش در ادعای مناعت و قناعت غلو میکنند و نیز هستند کسانی که قهرمان پرست اند و معصومانه آدمپرستی میکنند . ارتباط هنر و هنرور حقیقتی است که نمیتوان باختصار و اجمال بآن پرداخت که آنگاه نیز نمیتوان از دریافتن حقایق مطمئن بود .

در نظر من صمیمیت رفیع در اشعار او نمایان است و نیز « ایرونه از ویرونه » سراپا بیانگر آلام و مصائبی است که ناگزیر شعرای دورهٔ مصیبت عظمای ملی را همه گان صمیم و حقیقت گو نگهیداشت زیرا همهٔ شان شاهدان عینی حقیقت های عجیبتر از افسانه هستند .

رفیع تنها شاعر نیست . جوانیست طالب العلم و دانشجو . احساسات و عواطف جوانی اورا دانش و معرفت وی هدایت میکند ویه ساحهٔ وسعت نظر رهنمون میگردد . رفیع مسلمان و افغان است از ینرو « ایرونه از ویرونه » ممزوجی از مناجات وحماسه های ملی است . باتوکل و ایمان یک جوان مؤمن و باعقیده و باور به شهامت ملت افغان سخن

(c) ketabton.com: The Digital Library

میگوید . آنچه خودش در آغاز کتاب در « داستان اور و ویر » نوشته است محلی برای شرح مزید نمیگذارد . اما باید بافزایم در اینکه میگوید این اشعار او کیف ادبی ندارد تواضع میکند . نظم و نثر او کیف ادبی دارد بویژه که لهجهٔ دردکی از مزایای خاص بهره منداست که زادهٔ بر کنار بودن آن در قلب افغانستان از تاثیرات زبانهای دیگر در شرق و غرب حتی جنوب کشور است.

رفیع در تصویر مصایب و شهامت غازیان و مبارزین ملی قیام عام و تام ملت افغان را در سرتاسر کشور تمثیل میکند و پاس تقدس وحدت ملی را بحد اعلی نگهمیدارد و بهردو زبان مردم خود سخن می سراید.

پیشتر از حقیقت پسندی شعرای دورهٔ مصیبت سخن کردیم، حقیقت را شناختن ، آنرا پسندیدن و برگزیدن کار متفکرین است. این امر دماغ انسان است . ربط آن با روحیهٔ انسان بویژه گویندگان شایان اعتناست . روح ناتوان از کشف حقایق تلخ و دشوار که کار دماغ است متاثر می شود و به آنچه آنرا بدبینی می گویند می گراید و اما روح توانا و نیرومند در برابر آن قیام می کند و به اصطلاح خوشبین می باید .

من از ستایشگران حقیقت پسندان خوشبین هستم یا آنکه میخواهم باشم . رفیع را به این گروه اخیر منسوب میدانم . چون مومن

(c) ketabton.com: The Digital Library

است از رحمت خدا نومید نمی شود. وچون افغان است به اندیشهٔ ناکامی تن در نمی دهد. اکثر اشعار وی به پیام پیروزی به مقطع میرسد و پایان شب سیاه را سپید می سازد.

میگوید:...

نه باوري يم چې دا کېږي

او ده پر ژر کېږي ....

روحیهٔ این باور در اکثر اشعار رفیع نمایان است وچنان مینماید که میترسد مبادا خوانندهٔ خود را بتاریکی مناظرمصیبت ملی برده باشد ومی شتابد که شمعی از امید بافروزد و اورا بروشنی های پیروزی برآلام رهبر شود. من مسرورهستم که خود را بااین شاعرجوان ملی باهمه ناتوانی و پیری همنوا می یابم:

آن کشور بامی که خراسان جهان بود

از شامت بد یکدو دمی تیره چو شام است

ایندم چو خسوفیست که تاچشم زنی، باز

خورشید ببینی که فرا از لب بام است

امید من آنست که نومید نگردی

پژواک چو نومید شدی کار تمام است

در پارچهٔ زیبای د «آزادی شپې» نیز روح آرزومند شاعر

(c) ketabton.com: The Digital Library

چون سپیدهٔ امید در افق تیرهٔ حوادث سیاه و شوم تبسم میکند و بر هنگامه های هولناک می خندد وان پیروزی روشنائی بر ظلمت وغلبهٔ حق بر باطل نوید میدهد .

هنگامیکه من این پارچه را خواندم پنداشتم برمزار شهیدی ایستاده ام که از خاك اوگل سرخ روییده است و سکوت ژرف مرا به ثنا ودرود وامیدارد . ربط این احساس روحی با شعر از مجهولات است وآنرا باید در ورای بینش ودانش خویش جستجو کنیم . آیامی توانیم به این سؤال که « رابطهٔ آب وگوهر چیست؟» پاسخ بگوئیم؟ ! شاید دردی که دل مرا فرامیگیرد و رنجی که روح مرا می آزارد زادهٔ حزن و سوگ نیست واحساس حقیقتی است که بر سعادت و شهامت آن شهید کرامت که رفیع در بارهٔ وی سخن میکند ، رشک می برم :

د شهید وینه به رنګونه راوړي
د امید وګلان به وغـــوړیږي

یاآنکه می پندارم در پهلوی آرزوی راستین خویش ایستاده ام ، خواستهٔ بهین خود را می بینم و در برابر آمال آفرین خویش جا گرفته ام امّا نمیتوانم بر آن برسم . چندانکه دامن آرزوها وامیدها دراز میگردد دست من کوتاه میشود زیراهنوز زنده هستم وبا

(c) ketabton.com: The Digital Library

پر شکسته بال پریده در فضائیکه پهنای آن خلای میان زندگی ومرگ است پر افشان میکوشم این جوتهی را با نفس های آخرین خویش پر کنم و ذره های خاک را با منقار پریدهٔ خویش ببوسم.

این شعر مانند اکثر اشعار رفیع از سلاست و روانی بهره مند است و رشتهٔ آن گره ندارد بدرستیکه :

آب بود معنیٔ روشن کلیم
خوب اگر بسته شود گوهر است

اکثر شعرای زبان پښتو در عصریکه من به آن تعلق داشته ام شاعران طبیعی بوده و هستند .

این گفته تا حد زیادی در بارهٔ شعرای عالم و ادیب پشتو و شعرائیکه کمتر سواد داشته ویا بیسواد بوده اند درست است . در گروه اول سخن آفرین آفرین سخن گل پاچا الفت و در گروه دوم شاعر مست و ملنګ ملنګ جان را میتوان مثال اعلی خواند . شعر رفیع نیز از تکلف آزاد است وطبع او را می شاید خداداد قلم داد .

داوګرې په برکې خدایه!

عبدالرحمن پژواک

۱۹۸۵/۸/ ۶ واشنگتن

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ښاغلي محمد صدیق پسرلي لیکنه:

اوروونه او ویرونه

د روان جهاد په دوران کښي که شاؤ لمو توري ټوپک ته لاس اوسینې یې د ملحد دښمن مرمیو ته ډال کړې، د قلم خاوندان هم دومره بې تفاوته نه دي پاتې شوي. په زرګونو شعرونه مقالې او پر سلګونو رسالې او کتابونه د جهاد په ارتباط ولیکل شول چې یوه لویه برخه یې ممکن خپره شوې هم وي. د چاپ شویو آثارو په اعتبار دا ویلای شو چې د نن پرون ادبیات به مونږ راتلونکو نمانو کښي په ګوته چې تله تلل کیږي لکه څرنګه چې له یوه دپر ستومانونکي تاریخي پړاو څخه عملاً تیریږو دغه شان ادبیات هم په بل مرحله کښي دي.

هره دوره دپر آثار او ادبیات منځ ته راوړي چې ځینې یې د کمیت او کیفیت له مخې ډیرې غني وي. تر اوسه خو او سنۍ دوره د کمیت په لحاظ ډیره د توجه وړ ده او د اوچت کیفیت له پلوه هم د ګوتو د شمیر آثار په لاس راغلي دي چې یو یې هم دغه د محترم ورور حاجي حبیب الله رفیع صاحب د جلا دي شعرونو مجموعه ده چې د «اوروونه او ویرونه» په نوم خپره شوې ده. رفیع صاحب

(c) ketabton.com: The Digital Library

یو تکړه لیکوال - بنه محقق او حساس شاعر دی، چې پښتو ګلوي ته یې ضرورت نشته او لنډ به یې د کتاب پاڼې سره ولوو. « اوږونه او ویرونه » په دوه سوه دوو مخونو کښې په وړو قطع په دې وروستیو وختو کښې چاپ شوی دی. کتاب د اشعارو د نوعیت په لحاظ پنځه برخې دی: نظمونه، آزاد شعرونه، قصیدې، غزلې او څلوریځې.

دده دا اثر هم ددوی د نورو آثارو په څېر خوندور او ارزښتناک دی. ډېر پاخه نظمونه او نازک خیالونه یې په مختلفو قالبونو کښې ځای کړي دي. که یې د « لمر څېره » او د « وینو بهیر » د پنځوالي معیار وګڼو نو د « ځوانې ترانه » او قطعات یې له ډېرو سوځنو ونو ډک دي او په الفاظو یې هم ښې لوبې ورسره کړې دي.

د کتاب سریزه ډېره خوږه ده، د غوایي د الې څوکې د ناڅاپي پېښې ښه عکاسي یې کړې ده، یعنې هم مطلب ښه جوت شوی دی، هم د نثر خوږوالی او جمله بندي په ځانګړي ډول او سبک سړی ځانته متوجه کوي.

آزاد نظمونه یې هم تر ډېره حده کامیاب دي، د جهاد مساله هغه هم په آزاد او نوي شعر د هر چا کار نه دی، د ښاغلي رفیع عزتمندي تکړه ادیب پکښې خوند او رنګ پیدا کولای شي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ښاغلي محمد روحاني ره‌ویا لیکنه :

اوروونه او ویروونه

روان سپیڅلی جهاد هومره چې غمونه او زخمونه لري هومره خوښۍ او بریالیتوبونه لري ، هومره چې توری او ډالونه لري ، هومره قلم او کتابونه لري . په هیواد کښې دیر غلګرو د اوروونو اوروول او دیوه ملت هستي لوټول او انسان وژل د هر انسان زړه رېږدوي او د دې خونړيو فاجعو تریخ یاد به د تل له پاره په سرو وینو د تاریخ پر تندي پاتې وي . خو ها غسې چې تاریخ تل ځی پېښي وړاندې ځي او دنیا بدلون مومي د افغان ملت تورې هم لا په ځلېدو شوې دي او ډېر او ښځه را پا څېدل او ملي پاڅونونه او غورځنګونه يې پیل او را منځ ته کړل او په ټول افغانستان کښې یو ستر انقلاب د ښکېلاک خلاصون له پاره دادی ځی په وړاندې ځي او ښکېلاک ډاډ دی چې زموږ د سپیڅلي ایمان په مرسته به خپل ګران هیواد استقلال بیا تر لاسه کړو .

د افغانستان د ملت بریالیتوبونه یوازې په توري جبهو او جګړو نه دي ولاړې ، بلکې قلمي جهاد ، علمي ، ادبي او هنري هلې ځلې هم

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورسره مل دی . دا هغې ځلېدونکو بریالیتوبونو څخه دي چې زمونږ درنو لیکوالو، شاعرانو، ادیبانو او هنرمندانو خپل ګران ملت ته وړاندې کړي ، خپلو هراړخیزو هڅو ته په پوره حوصلې سره دوام ورکوي او په روان سپېڅلي جهاد کښې پوره ونډه اخلي .

« اوروونه او ویروونه » هم یوه بریالۍ ونډه ده ، د شعرونو په نړۍ پورې مجموعه ده ، د تېرو اوو غملړلو کلونو محصول ده . « اوروونه او ویروونه » د چا اثر دی ؟

.... وایي چې په ۱۹۴۴ کال کښې الماني فاشیستانو پاریس نیولی ؤ ، نومیالی نقاش او انځورګر « پیکاسو » هم په پاریس کښې کار او ژوند کاوه . یو شمېره صاحب منصبان دده نندارتون ته ورتلل او دده د آثارو ننداره یې کوله . « پیکاسو » بر هم هر یوه ته د « ګرانیکا » تابلو ور ښودله (ګرانیکا د اسپانیې یو ښار دی چې آلماني یرغلګرو بیخي وران کړی او له منځه وړی ؤ) . یوه ورځ د ګزمې یو صاحب منصب ننداړتون ته ورغی او د « ګرانیکا » تابلو ترې پام شو، نو له پیکاسو څخه یې پوښتنه وکړه : « آیا دا ستا اثر دی ؟ » او پیکاسو ځواب ورکړ : « نه ! دا ستاسو اثر دی ! »

« اوروونه او ویروونه » هم هغه تابلو ده چې د روسانو د یرغل او ورانکاریو آثار پکښې پراته دي، د هېواد لوړ شاعر ، ادیب او

(c) ketabton.com: The Digital Library

لیکوال حبیب الله رفیع دا آثار د خپل لوړ هنرمندانه ذوق په مرسته راټول کړي دي ، د خپل خوږین زړه دردونه او سوي غږ انګازې یې ورسره مل کړې او یوه ښکلې مجموعه چې انسان ته امید ور وبخښي او دبري زیری ، ترې جوړه شوې ده .

دا مجموعه "د دین او د وطن د لارې د سلهاؤ زړو سپېڅلو شهیدانو په نوم" وړاندې شوې . د "اور" او "وېر" داستان تر عنوان لاندې د غوايي د اوومې نېټې ورځ یې پکښې ترسیم کړې ، په دې داستان کښې لوستونکی لاس نیولی د کابل په ښار ګرځوي او د کمونستانو بې رحمي ، ناروا او هېواد پلورنه تکي په تکي ورته شمېري . او په پای کښې زیری ورکوي چې : "زموږ د مېړني ملت ایمان داسې راکوي چې دښمن تر به امان ونه کړي ."

دا مجموعه په پنځو برخو وېشله شوې : "لنډونه" ، "آزاد شعره" ، "قصيدې" ، "غزلې" او "توټې" پکښې رانغاړل شوې دي ، دا کتاب د مهاجرت په شرایطو کښې د "امان کتاب" پنځم توک دی ، او ښکلی چاپ شوی او د ښاغلی شاه محمود پښتنګ خطاطي هم د یادولو وړ ده چې کتاب ته یې خاصه رنګیني ور په برخه کړې ده .

(c) ketabton.com: The Digital Library

درنو لوستونکو! دا بنکلې مجموعه د لوستلو ده ، د ساتلو ده او د وېشلو ده ، دا مجموعه ولولئ ، د شاعر د شعري ولولو او حقيقي جذبو سره شريك شئ .

موږ هيله من يو چې د سپېڅلي جهاد پانګې به لا پراخې او وړانګې بر لا څورې کېږي . د ادب مينه وال د ښاغلي حبيب الله رفيع د نورو علمي او ادبي وړانګو د رسېدو په تمه شپې شمېري.

روحاني

نيويارك ۱۹۸۴

(c) ketabton.com: The Digital Library

د بناغلي شهرت ننګیال لیکنه

«سکروټې» او «رونه شول او ویرونه»

کومې « سکروټې» چې له نن نه ۱۸ کاله د محمد رفیع صاحب هغه وخت چې د خلق منډوډ ګوند د ودکا په بد مستئ کښې د کمونیزم بې سراو تاله ساز ته نڅا پیل کړې وه بلې کړې وې نن او ورونه ګړځیدلي چې لمبې یې له تېرو اتو کلونو راهیسې په غرغړو دي.

هو سکروټې د رفیع صاحب لومړنی چاپي اثراو شعري مجموعه ده چې د لومړي ځل له پاره یې د مطبوعاتو پر آسمان د هوښدار او د خطر زنګ په توګه هغه وخت د تېرو ځان بایللو رژیمونو د بې بصیرته او بې غوره په تیاره کښې د روسي کمونیزم استعماري فعالیت د «خلق» په نامه پیل شو، وځلولې او بیا یې له پنځوس هوکو زیات ځانګړي آثار او په سوونو مقالې ولیکلې او خپرې کړې.

او بیا چې هیواد د کمونیزم برېښو او وحشي روسانو وران کړ، وړې سوځاوه او ښکلې ښتې درې یې تانکونو غوبل او بمونو وسوځولې، «سکروټې» بیا ژبغړانده شوې، د مقاومت او رونه شول او ورسره ویرونه هم.

(c) ketabton.com: The Digital Library

هو! حساس شاعر نه یوازې د ټولنې عیني او ذهني زېږنده شرایطو او چاپېریال نه الهام اخلي او انځورويې بلکه وړاندې او وروسته هم ژوره نظر ګوري « ټېر یادونه » هېرېدو ته نه پرېږدي او د راتلونکي اټکل کوي او تابیا . . .

رفیع صاحب د خپلې اوږدې ځلاندې ادبي او مطبوعاتي سابقې په لړ کښې د فولکلور ، ادب ، تاریخ څېړنې ، کتاب ښودنې او د ادب پر تحقیقي او تخلیقي وړبل ډېر په زړه پورې ، ښکلي او رنګارنګ ګلان ټومبلي دي چې د هېواد ادبي ، تاریخي ، او تحقیقي خپرونې ، جرايد ، ورځپاڼې ، مجلې کالنۍ پرې ډکې دي او ګواه .

خو د ښاغلي رفیع په جهادي لیکنو ، څېړنو ، ټوټو او اشعارو کښې چې کوم سوز ، کوم خوند او کوم کیف پروت دی هغه د جهاد د فرهنګي پراخه جبهې پوخ سنګر ګڼلی شي او پیاوړی مورچل - او له دغه جبهې او دغه سنګر څخه د دین او وطن دښمنانو ډېر کاري ګوزارونه خوړلي او لا خوري به یې .

« اوړونه او ویرونه » د محترم رفیع د جهادي اشعارو ننګینه ګېډۍ ده چې د « تصویر » ، « انجام » ، « زندان » ، « د وینو بهیر » « د شمال له خوا شمال دی » له ښایسته او زړه وړونکو ګلانو نه جوړه شوې ده . دغه ګېډۍ د شعر د هغې څانګې لکه آزاد شعر

(c) ketabton.com: The Digital Library

نظم ، غزل ، قطعو او قصیدو له رنګینو ګلانو ترکیب موندلی دی، او بیا د دې ټولګې نه هر یو ګل: « تصویر » ، « انجام » ، « زندان » ، « د وینو بهیر » ، « د شمال له خوا شمال دی » بېل-بېل په ځانګړې توګه د چاپ یوه ښایسته او موزونه لاس ته لوېدلې چې دغه شمېر رفیع صاحب په یوه وار شپېږ ارځښتمن او معیاري آثار د جهاد مطبوعاتي ځولۍ ته ورغورځولي دي .

محترم رفیع صاحب چې پر « اوروونه او ویروونه » کومه عالمانه او دیوه ځانګړي آهنګ لرونکي نثر مقدمه لیکلې ده ، سربېره پر دې چې دیوه نوي ادبي او خوندور نثري سبک لارې پرانستلې ده ، یو مستند او ځانګړی تاریخ هم ګڼل کېږي . او زما پیشنهاد دادی چې ددغه خوا به ادبي نثر مقدمه نوره هم وغځول شي ، او د اوروونو ، ویروونو ، وینو او وېرې دغه ربښتینی داستان نور هم پسې اوږد کا او ځانګړی تاریخ .

« اوروونه او ویروونه » ، « تصویر » ، « انجام » ، « د وینو بهیر » ، « زندان » ، او « د شمال له خوا شمال دی » آثارو کښې د رفیع صاحب مذهبي ټینګه عقیده ، وطن دوستي ، بې آلایشه درونه شخصیت ، ادبي قدرت او د زړه سوز او درد خپله ځان څرګندوي ، داسې چې بیا د چا د تهمت ، حسد ، ناوړه او ناروا تبلیغاتو په پرده کښې نه شي پټېدلی .

(c) ketabton.com: The Digital Library

لوی څښتن تعالیٰ دې ده ته نور هم توفیق، صحت او اوږد عمر ورپه برخه کاندې چې د خپل مؤمن، مجاهد او ننګیال اولس د جهاد حماسې او کارنامې وکاږي او انځور او د خپلو ادبي او فرهنګي ارځښتاکو خدمتونو لړۍ نوره هم وغځوي.

ومن الله التوفیق

ننګیال

(c) ketabton.com: The Digital Library

د بناغلي عبدالباري جهاني وينا :

منظوم ليك

ما د پښتو د خوږ ژبي شاعر ګران ورور « جهانی » په نوم امريکې ته « اوبونه او ويروونه » ورلېږلي وو او د خط د نه رالېږلو ګيله هم ورسره . او دوی هم مهرباني کړې وه زما ليک ته يې ځواب او زما ګيلې ته يې منظوم غبرګون رالېږلی ؤ . دا غبرګون د « اوبونه او ويرونه » په باب ؤ نو ځکه يې دلته سره لولو :

***

زړه ته را تېره ګيله مني آشنا
ستا له خوږو ـ خوږو ګيلو ځار ځم
ستا له سپېڅلو اسويليو قربان
ستا له ويرجنو ترانو ځار ځم

ستا د اوښونو او ويرونو بهير
نه سوځولی ، ژړولی يمه
ستا د نودو ويرجنو چيغو آواز
له درانه خوبه پاڅولی يمه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ته باوري یې چې دا سرې وینې بر
نن کړ سباوي چېرته رنګه راوړي
د آزادۍ دناوې لاس به سره کا
د مستۍ بزم به په شرنګ راوړي

ما د هلمند سره دحال په ژبه
کیسې د فتحې د جشنونو کړې
ما یې لیدلي دي یا عې خوبونه
ما سلسلې د تعبیرونو کړې

نه وایې مه غواړئ له مانه مستۍ
ژوندۍ جهان دی تو پانو ځپلی
ستا ځمځمې دی د پایزیب شرنګهار
وحشي لښکرو دې کوڅې وهلي

ما لا پخوا دا خزانې قافلې
د خیل ژوندون پر منزل وابولې
هېر مې کړه ته له د ځوانۍ یادونه
هیلې مې هم ته لې نابنا دې تسولې

(c) ketabton.com: The Digital Library

نه یو ناکامه نابلده سفر
د پردو غېږې ته راوړې یمه
دلته پوښتنه د دردونو نسته
زه بې درده یو ګونګی کړې یمه

زما د احساس په تال کښې ورکې نغمې
د دې محفل د اورېدلو نه دي
زما د ګونګې ژبې خاموشې چیغې
دلته د چا د پوهېدلو نه دي

دلته یوې ښکلینې کړېکې سره
د ترږویږونو جهان وخوځېږي
چا به لا ستړګې د پولې نه وي
دلته زړګونې اوښکې وبهېږي

زه یو پردیس یو نا امیده شاعر
زما اسویلي د اورېدلو نه دي
زه د نصیب ښکارې وېشتلې مرغه
نورې وزرد الوتلو نه دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

زما د خيالونو دنيا ونړېده
خو جهاني نړۍ جهان پاته دی
زما د آرزو پسرلي ورژېدی
نړۍ نسيم، نړۍ باغوان پاتې دی

زه ته راتېره کېله منه آشنا!
ستا له خوږو - خوږو ګيلو وګرځم!
ستا له سپېڅلو اسـويلو قربان
ستا له ويرجنو ترانو وګـرځم!

عبدالباري جهاني
واشنګټن
۱۹۸۵/۳/۴

(c) ketabton.com: The Digital Library

د بناغلی شیخ نورعلی نور وینا :

برېښ

زما ګران دوست شیخ نورعلی نوّر چې د پښتو حساس او دردمن شاعر او زموږ له خواخوږو انصار و څخه دی، تل د افغانستان په ویښ او ښکلې توبوي او له موږ سره همرازي کوي. لاندینی آزاد نظم ده د « اوروند او ویږونه » په ارتباط ویلی او رالېږلی، که څه هم زه یې له شاعرانه مبالغو او اغراق سره موافق نه یم خو دده د مینې او اخلاص له امله یې دلته راوړم !

***

د پښتو ځلنده نمر دی

سمندر دی

داد علم

خزانه ده

فرزانه ده

یوکلتور دی

مناره ده د ادب

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ظلمت تورو تيارو لره
رڼا ده
يو برېښنا ده
هغه ځړيکه، هغه «برېښ» دی
چې وحشت هم
ترې وحشت خوري

***

د ادب د آسمان ستوری
رهنما
د ګمراهانو
لار ښود
د عالمانو
دده ژوندیو فلسفه ده
یو ځېرېدیو لټون دی
تجربه ده
انقلاب دی
زلزله ده
د وحدت يوه نعره ده

(c) ketabton.com: The Digital Library

یو استاد دی

یو پوهاند دی

یو جهان دی

یوه پانړه د تاریخ ده

* * *

یو دردمند عوږندې انسان دی

یو بلبل دی

د خزان وهلي

ګلستان بلبل

کوي فریاد

څو د هغو ګلونو

چې :

بې موسمه دي خزان وهلي

هغه ګلونه

چې یې تود باد هم لیدلی نه ؤ

نه یې اورونه

له آسمانه اوري

هغه غوټۍ

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې د سبا نسیم

هم لا سنګل کړے نه وي

نه د وحشت

پنجو کښې دل شوي

پاڅې ـ پاڅې شوي

ذره ـ ذره شوي

* * *

دا د افسوس

نغمه چې اورمه زه

د سوز او درده ډکه

دغه د چا د زړه د کومې آواز

چې مې تر غوږه راځي

د چا آواز دی دا

څرنګه سان دی دا

که سمندر

په غوږ ځنګونو باندې سر دی

که آسمان جوش کښې راغلی دی غرمبیږي

دا څه آورمه ؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

دا څه دي ؟
دا د ښکارېږي ترانه ده
چې غږېږي
د تورخم نه پورې غاړه
د افغانستان
د ډنګو غرونو په سر
څو :
دا ترانه د چا ده
دا سې له سوز نه ډکه
په آورېدو يې
چې کائينات
دا سې جوته وخوري
هو :
دا خو د "برېښ" نغمه ده
چې پرې د غږ څوکه کېږي
څو مجاهد
څېل خوږ من ته تر
دلاسه ورکوي

پوهې شومه

دا د سوزه ډکه

د « رفیع » نغمه ده !

شیخ نورعلی نور

بهادر کلي - پېښور

۸۴/۵/۱۸

(c) ketabton.com: The Digital Library

خپلې خبرې :

د اور او وېر داستان

ورځې او شپې د زمان تسپې دي ، له همدې ورځو نه هفتې او میاشتې جوړېږي او کلونه او پېړۍ ، موږ د همدې شپو او ورځو په وسیله د زمان بدلون شمېرو او د تاریخ یون .

د ۱۳۵۷ کال د غوايي او ومه نېټه هم د زمان د ناپایاوه سمندر په غېږ کښې یوه ورځ وه او یوه د شمېرلو مهره . د دې ورځې لمر د سر وهلو په وخت سره بڼه درلوده او خونړۍ ، چې د افغان په هسک کښې یې د یوې « سرې ورځې » ښکارندويي کوله او زموږ په «پلټه‌لیک» کښې یې د یوې تورې ورځې څرګندويي .

لمر هسک راغلی ؤ خونړۍ هسک ، د سهار کارونه نوي پیل شوي وو او دفترونه نوي پرانستلي . د کابل ښار په شوخسکرۍ قشلو کښې د ماشینګڼو ډزو او بیا د ټانکونو غورهار د عسکري آرامۍ فضاء سکوت مات کړ او ددې منظم نظام نظم یې ګډوډ . . .

د هیواد پالو افسرانو تر سیلو ګولۍ ووتلې او د څرخي پله د زغورو قواؤ له او سپینزې کلا نه د ټانکونو بهیر را روان شو ، د بالاحصار

(c) ketabton.com: The Digital Library

داستاني حصار ته اوړ وړته کړې شو او د «ملي دفاع» د وزارت نړۍ د « ۸۱۵ » نومره ټانک ګولۍ سوری کړ . .

راډیو افغانستان غوښتونکی خپرونه نوې پیل کړې وه ، دوې دریې سندرې یې نوې خلاصې کړې وې چې ټانکونه پرې ورننوتل او د « عزبند » امریې ورکړ ، د خوښې نغمې غلې شوې او د راډیو په خپو یو ویرمن سکوت خور .

اوړ تر اوړ لاندې وینول شو ، مغرور « داؤد خان » د خپلو بې کفایته ملګرو په حلقه کښې بې تدبیره شو . هره خوا ته یې هڅې وکړې خو هڅوک یې د « زارستان » پر وخت په کار نه شول او هیڅ د امید لوری یې ونه موند ، هڅې یې بې ګټې شوې او تکلونه یې بې نتیجې .

نه له تیر ماښام راسې خواشینی ؤم ، ځکه په همدې شپه د هیواد یو مشهور لیکوال مړ ؤ او یو پیاوړی ادیب ؛ د هیواد نامتو قلمي شخیره محمد ارسلان « سلیمي » بنیم ؛ نه پر هاغه سهار ددې لیکوال په جنازه تللی ؤم ، د ماسپښین دوې دوې نیمې بجې وې چې بیرته ښار ته راغبرګ شوم ، « میرویس میدان » ته چې را ورسیدم د وضعې اکر بکر بدل ښکاریدل ، ټکسي وانانو په تیرو خبرې کولې خو یوه ټکسي وان را واخیستلم ، د پولي تخلیک په مجنه کښې ټانکونه ولاړ

(c) ketabton.com: The Digital Library

وو، نه پوهېږم وږی شوی وم، په بېړه مې ځان کور ته راورساوه کور ته چې ولاړم د ورور مور په وارخطايي راته وويل: «کودتا شوې؟» ما په پاړمنه لهجه ورته وويل: «چا کړې؟ څوک کودتا کولی شي؟» هغې وويل: «وايي خلقيانو کودتا کړې! دا دي راډيو خبرې نه کوي!...» او راډيو مې يې مخې ته کېښوده، د راډيو پېچونه مې تاو را تاو کړل هغه نه غږېده، دوه درې بجې به شوې وې، زموږ کور د «باغ بالا» د لوړغره په لمنه کې پروت و، پرتخت بام کېښناستم، دوډی يې راوړه، اشتها مې سوځېدلې وه، وارخطا شوی وم، خپه وم خو ډېر ورخوبولای شول، د ده غږ مداسې غلی او رنګ الوتلی پر ځوکي ناست وم چې دوې جيټ الوتکې رابنکاره شوې، په کابل ښار يې دوره ووهله او بيا يې د «خواجه رواش» په هوايي ډګر بمونه واورول او د الوتکو «الوت کرښه» يې ورانه کړه، ما دا هر څه په غوږ لو سترګو ليدل او د بت غوندې ورته ناست وم.

د الوتکو د الوتنې چټکې شوې، ارګ هم بمباري شو، په قرغه او قوای مرکز هم بمباري وشوه او په نور ښار هم.

لوړ مازيګر و، له کوره راووتم، «پروان مېنې» ته را ښکته شوم، هلته مې د يو دوست کور و، هغه د راډيو افغانستان مامور

(c) ketabton.com: The Digital Library

ؤ ، دی هم په کور کښې رنګ الوتلی او زبېښلی ناست ؤ ، د پښتو پوښتنه مې ترې وکړه ، ویل : « عسکري کودتا شوې ، په ټاو باندې دوولس بجو راډیو محاصره شوه او موږ یې ترې را وایستلو ! » .

د ماښام خړه راخورېدونکې وه چې د دوست له کوره مې راووتم او د "باغ بالا" په لور پلې را روان شوم ، د "بهارستان سینما" په مخه کښې چــــرتـي روان ؤم ، د خلکو ګڼه ګوڼه نه وه ، هیڅوک نه ښکارېدل ، ټول خلک په کورو ننوتلي وو ، د سینما په مخه کښې یو خیرن پیرن هلک ولاړ ؤ ، خړې جامې یې اغوستې او یو خړ څادر یې په اوږه ؤ ، غږ یې راته وکړ : « مه راځه ! » ، زه ور روان ؤم ، رامنډه یې کړه ، په وحشت یې غږ راته وکړ خوله ما هم بې اختیاره لاس ورواچاوه ، بېرته یې ژر پرېښودم او ترې روان شوم له روانېدو سره پوه شوم چې دا « خلقي ځوان » ؤ چې د دوی د ناروا قدرت له پیل سره د وحشت د تمرین قوماندو ورکړه شوې وه .

بېرته چې کور ته را ورسېدم په راډیو کښې مستې نغمې پیل شوې وې ، همدا نغمې موږ د ۱۳۵۲ کال د چنګابښ په شپږ ویشتم سهار هم اورېدلې وې ، څو ځله وخت ډېرې خوندورې او خوږې وې او نن ډېرې دردوونکې او ویرمنې .

(c) ketabton.com: The Digital Library

څو شیبې وروسته راډیو د خونړۍ او وحشیانه کودتا بریالیتوب اعلان کړ او د «خلق» هغه رټل شوې کلمه یې چې زموږ په خپرونو او راډیو کښې یې ځای نه درلود بیا وار ـ وار لاندې باندې کړه .

د توپونو ډزې او د الوتکو بمبارۍ همداسې روانه وه، پر آسمان هم له ماښام سره تورې وریځې راخورې شوې وې او د ویرجامې یې اغوستې وې، لاندې د توپونو غور مبهار، په هوا کښې د الوتکو غورهار او د بمونو کړسهار ؤ او په هسک کښې تونده برېښنا اوتنا، شپه یې ډېره مهیبه او ویرووونکې کړې وه، چا له ډېرې خوب ونه کړای شو او په همدې شپه آسمان زموږ د بدحالۍ او بد بختۍ په بیل وژړل، ډېر یې وژړل او د باران په جامه کښې یې له شمېره وتلې اوښکې تویې کړې .

سهار نږ د ارګ د لوړ «ګښتېه ګوبرج» د زنګې ساعت غږ غلی شوی ؤ، هغه کلنګ چې ساعت په ساعت یې شمېرلې زنګونه وهل، له کاره لوېدلی ؤ، د ګړۍ عقربونو نور دقیقې او ساعتونه نه شمېرل او دوی دتل له پاره د آزاد افغانستان د آزادۍ وروستۍ شیبې ثبت کړې وې او ځای پر ځای پرې دربېدلی وو، د غلامانو د الوتکې بم ددې برج یوه برخه نړولې وه .

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ارګ د شرقي دروازې د پاسه لوی، لوړ درې رنګه د آزادۍ بیرغ چې هر سهار به یې د لمر زرینو وړانګو سلامي کوله، د وحشت له ګوزار سره را نسکور شوی ؤ، د دروازې د پاسه یې په نیم څوړنده ډول د ویر رپا کوله او د خپلواک افغانستان د استقلال ویر یې تمثیلاوه.

«داؤد خان» چې په افغانستان کښې یې د روسانو د رختې کولو لویه ګناه په غاړه وه، ټوله شپه د روس له غلامانو سره جنګیدلی ؤ، د «تسلیم»- تسلیم!» چیغو ته یې په ګولیو ځواب ورکړی ؤ، په زرهاوو ګولۍ یې وېشتلې وې او بیا یې د خپلو ګناهونو کفاره په خپلو وینو وینځلې او د سهار له رڼا سره یې سینه غلبیل-غلبیل وه او په خپلو وینو کښې لژند پروت.

دا په افغانستان کښې د اوراو وینو د داستان پیل ؤ، ورپسې دلویو ویروونو او ملي بد بختیو لوی بهیر.

خلقیانو دې غلامانو او ځیره خوړو نه روسانو د وحشت قوماندې ورکړه او دوی هم نوي- نوې وحشت ته لاس وغځاوه. د کورونو لټول او لوټل، د عقیدو پلټل، د دیندارو او هیوادپالو کسانو نیول او وژل، د عزت د کسانو سپکول او تحقیرول، د مالونو، جایدادونو او شتمنیو ضبطول، د زړو د ښمنیو تازه کول او د نویو د ښمنیو پیداکول هم

(c) ketabton.com: The Digital Library

چا ته په شک او سپکه کتل او د هرې ودانۍ ورانول یې پیل کړل.

مغرورو خو بې مایې خلقیانو هر یوه یې دا حق درلود چې هرڅومره کسان یې پوښتنې ووژني او په خلکو څپه میچنې وکړ ځوي د وحشت او انسان وژنې مسابقه پیل شوه، هر یوه کمونست به هڅه کوله چې تر بل زیات ووژني او له دې لارې ګوندي کریډټ تر لاسه کړي او د چټک پرمختګ سند.

خاین تره کي به په راډیویي او تلویزیوني وینا کښې ویل کاوه: «چې په ملکي کښې له علاقه دار نه نیولې بیا ترما او په عسکري کښې له ډګرمشر نه نیولې بیا ترما ټول خلقیان په کار و ګومارل شوي» او بیا به یې ورته ویل چې: «دا نوی موندلې موټی په سل میله کښې دوه سوه میله وزغلوئ! لارې درته آزادې دي!».

هو! دوی د ناروا قدرت دا موټی په زرهاؤ میله کښې وزغلاوه او هر څه یې پرې برباد کړل او په خپله یې د اقتدار د موټی پرزې هم ذرې ـ ذرې.

د خلقیانو په دستور د دهمزنګ د زندان او د ټولو ولایاتو د جنایي بندیانو د زندانونو ورونه پرانستل شول، د جانیانو او قاتلانو دوسیې وسوځول شوې او بیا یې دوی ټول خوشې کړل او له ځان سره یې تنظیم.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دغرنجي پله جهنمي زندان چې داؤد خان جوړ کړی و
دهغه د کوټو په پاتې برخو افتتاح شو او په کښې وا چول شول
او وروسته يې د « هل من مزيد » خوله خلاصه کړه او په لس هاؤ
زره افغانان يې تر ستوني تېر کړل؛ زندانيانو په جهنمي حالاتو
کښې ژوند کاوه او هره شپه به په لسهاؤ تنه ترې ايستل کېدل،
په تورو موټرو کښې به « پوليګون» (وژل ځای) ته وړل کېدل
او لاس تړلي به د ماشينګنو نښه ګرځېدل، په هر ولايت او هره
اولسوالۍ کښې زندانونه ډک شول او پوليګونونه جوړ.

د آزاد او آرام وطن هره خوا وحشت ونيوله او وژلو،
اور ونيوله او وير، وينو ونيوله او ويرې.

د روسانو د سنجش په خلاف افغانانو د خلقيانو وحشت
ته يوازې داچې غلي نه کړل بلکه را ويښ يې کړل، راولاړ يې
کړل، راويې پاروړل، را غونډ يې کړل، را لښکرې يې کړل او بيا پر
له پسې د هېواد په ټولو برخو کښې قيامونه پيل شول او پاڅونونه،
حملې پيل شوې او بريدونه، جهاد پيل شو او د حق او باطل خونړۍ
جګړه.

څومره چې وحشت زيات شو، هغومره مقاومت زيات شو
او څومره چې تېری زيات شو، هغومره مقدس دفاع پياوړی

(c) ketabton.com: The Digital Library

د هېواد هر دیوال او کنډو سنګر شو او د هېواد هر بچی سپاهي او عسکر.

مغرورو خلقیانو درانه او د ایمان پاخه سوکونه وخوړل، په سپینه ورځ عسکري او ملکي ولاړ بدني ورته وشوې، دوی په بې رحمۍ وکوټلې خوځغه په بېړه دېرې شوې او خورېې او په پای کښې د قیام سنګرونه دومره ډېر شول چې تر وس تېر شو د هغه ګټنون.

روسانو خلقیانو ته بې تولهٔ مهلکې وسلې را ماتې کړې خو خلکو په تش لاس ماتې او له خلقیانو نه پاتې کړې، له دې بې ایمانو نه یې د ایمان په زور ونیولې او د همدوی په وسلو یې ورسره جهاد نود کې.

د افغانستان د ایماندارو او مېړنیو خلکو د قهر د توپان په څپو کښې مغرور خلقیان را نسکور شول، تس نس شول او خبر یې دې ته ورسیده چې په خپل منځ کښې سره ولوېدل، پرچمیان یې سره وشړل، نابغه استاد(؟) تره کی د خپل وفادار شاګرد په لاس باد روان او د دوزخ ژورې کندې ته ور روان شو، خاین امین د سقوط په پوله ولاړ ؤ، د اولس د قهر سره اور ته رالوېدونکی ؤ چې روسان په وارخطایۍ سره را میدان ته شول، دی یې

(c) ketabton.com: The Digital Library

ټر ددې او د خوراک کې خو خپل ناروا قدرت یې د «لوټ تېرې» په وسیله ونړغوره او د شلمې پېړۍ شاه شجاع ببرک شا یې د ښکارې زرک په توګه تخت نشین کړ او رئیس جمهور (؟).

روسانو سل زره کسیز سور او نه ماتېدونکی (؟) پوځ راووست او بې شمېره وسلې، بمونه او الوتکې. دوی نور افغانستان اشغال شوی وګاڼه او د افغانانو قیام او مقاومت ختم شوی.

پر هیواد باندې یو محل بیا تر توپان وړاندې چوپتیا خوره شوه خو ډېر ژر، د روسانو تر راتګ څو هفتې وروسته په کندهار ښار او هرات ښار کښې د «الله اکبر» ملکوتي غږ د اسکوت مات کړ، خلکو پاڅون وکړ او د ۱۳۵۸ کال د کب په دریمه نېټه د «الله اکبر» د باعظمته غږ سره په کابل ښار کښې هم عمومي پاڅون وشو او ملي قیام د ۱۳۵۹ کال په پیل کښې د روښنفکرې قیامونه پیل شول او پوهنتونې، نجونو او زلمو تش لاس سینې ټوپکو ته ونیولې کړې، استعمارې ښوونې او روزنې ته یې لته ورکړه او حتی د وړکتون ماشومانو هم د روسي شیدو «نه خوړل» اعلان کړل.

د روسانو ددې دوهم پړاویز وحشت نتیجه هم معکوسه

(c) ketabton.com: The Digital Library

وه او د قیام په بل شوي اور « تېل » ، ددې اور لنبې ورځ په ورځ لا لوړېږي، توندېږي او خورېږي او انشاء الله هغه ورځ لرې نه ده چې ددې اور لنبې به د نړۍ دا لوی ښدادي او فرعوني قوت هم لوخړه کړي .

د اور او وینو دا تراث یدي روانه ده او زمونږ دېرې مادي او معنوي شتمنۍ يې ونغړدلې خو زمونږ د اولس پاکې ، سرې او تودې وینې گواهي لي : چې دا وینې به رنگ راوړي او د آزادۍ د ناوې دلاس او پښو نوکرینې به شي .

زمونږ د مېړنې ملت ایمان داډه راکوي چې د ښمن ته به امان ورنه کړي او د تېښکې فرصت ته به يې پرینږدي .

مونږ باوري یو چې زمونږ ناولی او وحشي دښمن به ډېر ژر زمونږ له خاورې نه ځي، سروهلی، بروهلی ، شرمېدلی او ماتې خوړلی .

* * *

د اور وینو او وېر د ډېر ورنکی داستان زما دڅو نده داستان هم دی، زه هم ددې توپان دیوه کوچني خس په توگه لکه چې تاسو و لوستل له هماغه پیل څخه له ځایه خوځېدلی یم ، بیا می د خوښۍ او آرامۍ شېبه نه ده لیدلې او بیا له دې اور او وینو نه لرې نه یم پاتې

(c) ketabton.com: The Digital Library

شوی .

ددې وحشي توپان څپو کله په کابل کښې سا تلـــم چې د خلقیانو او روسانو تر لاس لاندې ؤ او هر آن یې د عقیدو تلاشي کوله او د کورونو لټول او هره لحظه به یې بېول کـول، وژل او د عقدو تشول؛ کله یې دارالجهاد او تودو سنګرونو ته ورد ګوته بېولم چې زموږ کلی هم هلته ؤ او د جهاد مرکز، او هلته به د خلقیانو وحشیانه حملې وې، انسان وژنه او د ماشومانو او ښځو د عزو غارونو او سمڅو ته تلل او د کورونو ورانېدل؛ کله به یې د زندان وسپېنو پنجرو ته اچولم چې هلته به وهل وو، تکول وو، برق ورکول او رازــ راز روحي او جسمي تکلیفونه لیدل؛ او کله به یې د مهاجرت په کاروان کښې روان کړم چې کډې وې، ماشومان او ښځې، سر وهلي بر وهلي، در په در، بې سر سیوري او بې خیمې، د صوبهٔ سرحد په ګرمیو او د بلوچستان په دښتو کښې.

زه په دې خه باندې شپېږ کلونو کښې په دې دوا ن بهیر کښې که هر څو سرګردات او پریشان شوم خو پښیما ن او ستومان نه شوم؛ که په کلي کښې وم یا په بند کښې، زندان کښې وم یا په مهاجرت کښې، د قلم د سنګر نه په خټک نه شوم، مره شپه

(c) ketabton.com: The Digital Library

به مې له ځان سره محاسبه کوله چې: „ تا نن د نورو کارونو تر څنګ د جهاد په لاره کښې تر کوم ځایه برخه اخیستې ده؟"

په غونډو - منډو، په شبنامو، مقالو او خاطرو سربېره چې په دې دوران کښې مې لیکلې، شعر هم زما د دې دورې یو دایمي ملګری وُ، هر وخت به مې دې مارغه د فکر په سر سیوری کاوه او د دې حالاتو په ارتباط به یې یو څه را مینځ ته کول چې کله به داسې هم وشول چې هیڅ د لیکلو وخت به مې ورته ونه موند او بېرته به په ذهن کښې ورک شول، کله به مې ولیکل د ساتلو ځای به یې نه وُ چې بیا به مې د خلقي لوټماراتو له وېرې کله د کوټې په چت کښې ځای په ځای کړل او کله به مې په ځمکه کښې خښ کړل چې په دې سلسله کښې هم یوه برخه رانه ضایع شول.

یو وخت مې چېرته وواهه چې نوی لیک دود (رسم الخط) اختراع کړم، خپل شعرونه او خاطرات مې پرې ولیکم او که په تلاشه کښې راوونیل ورته وایم به چې: „ دا ماله یوه زاړه قلمي کتاب نه رانقل کړې چې خط یې لا تر اوسه نه دی پېژندل شوی او په دې امید مې دا نقل ساتلی چې که یو وخت ولوستل شي."

دا کار مې هم وکړ، میځي خط ته ورته لږ څه بر غتللي توري مې جوړ کړل، لیک دود مې

(c) ketabton.com: The Digital Library

«فونیمیک» بڼه درلوده یعنی حرکاتو او واولونو ته مې هم توړي جوړې کړل چې د تودو شمېره یې تر پنځوسو اوړېده؛ د لیک دود کلي مې بڼه ولیکله او یادداشتونه مې بیا بیل ولیکل؛ یوڅه شعرونه او یادداشتونه مې پرې خوندي کړل څو د «کلي» ساتل یې خطرناک وو نو دا لیک دود مې هم دود نه شو(ددې لیک دود کلي او نمونې مې ساتلې چې په خپلو خاطراتو کښې به پرې مفصلې خبرې وکړم ، (انشاءالله تعالی) .

څه شعرونه مې چې په ډېر کړاو ساتلی وو ډېر حل مې ددې خورو- ورو شعرونو د راغونډولو او چاپولو تکل وکړ اوهڅه ؛ خو تراوسه یې په چاپولو بریالی نه شوم ځکه زما لاس تش ؤ خو دچا جیبونه چې ډک وو هغو ته یې د اوبدېدلو بې همتي نه منله نو دادی تر ننه دا شعرونه چې د جهاد له پاره وو، د مجاهدینو له پاره وو او د جهاد د سنگر له پاره؛ هداسې ناچاپ پاتې شول او نن یې هم په تش لاس او د مطبعې د مساعدت په هواړ چاپ ته سپارم او ستاسو لاسونو ته یې در رسوم .

دا شعرونه له ډېرو توغونو وتلي، ډېرې سختې یې لیدلې او ډېرې سختۍ مې پرې لیدلې؛ ډېر ضایعات یې ورکړې او ډېرې پارچې یې له منځه تللې خو دا څه چې پاتې دي دا د جهاد د سرمایې

(c) ketabton.com: The Digital Library

او پانګې په توګه دلته حونديي کوم ، کيدای شي ګوندې دده شعرونو په وسيله زموږ او ستاسې په دې ګډه درد او غم کښې له تاسو درنو لوستونکو سره شريك شم او دې درانه پېښې ته د زغم او د حق د برې په هڅه لا ښه اوږه ورکړو .

زه باور يم چې زما دا شعرونه نه ادبي کيف لري، نه يې ددې توان موندلی چې د افغانستان د بې ساري تراژيدۍ يوه کوچنۍ برخه انځور کړي خو په دې هڅې ورانډې کوم چې دا زما د احساس او ضمير غږ دی او د افغانستان د ملت په دې سخت شيبو کښې زما د درد او دوك يو کوچنی تصوير، لوګه د ناموزونو او نامربوطو جملو ترڅنګ د ښاغلي ايوب صابر خبره يو - يو الهامي بيت هم پکښې شته ، داسې بيتونه چې بې اختياره مې خولې ته راغلي او په بيړه مې کاغذ ته سپارلي دي ، په دې الهامي بيتونو کښې يې څنې راته ياد دي لکه :

زما قاتله ما چې ن ـــــ ديل په لا سو وژنې
ښکاري ستالاس يې هــم تړلی د سبا د پاره

يا :

د وينې ـــــ تېلو د همت ډيوه مې بله ساتې
له هرې خوا د تو پانونو سلسلې دي راځي

(c) ketabton.com: The Digital Library

یا :

اوښکو! ژاړئ چې له سترګو راجلا شوئ؟
زما کال د بیلتون وشو لا خندېږم!

او داسې یو- یو نیم بل بیت هم .

داؤ د ملت له تریخ داستان سره مل زما او زما د شعر تریخ داستان هم ! که اوس هم زما شعرونه زما د زړه غږ تاسو ته ورسولای شي او ستاسو د زړه له غږ سره ملتیا وموسي ما د خپل ټول زحمت اجر موندلی دی .

په مینه

حبیب الله رفیع

کوزتاکال ، پېښور

۱۳۶۲/۴/۸

(c) ketabton.com: The Digital Library

لويه خدايه!

ډکې خوښې راوتلی يم له کوره
اميد ونه مې راوړې د تا کور ته
د افغان په کور د ظلم اور بليږي
ابراهيم غوندې لوېدلی دی سره اور ته
افغانان خو ستا مخلص بندګان دي
ستا په ډاډ يې ملا تړلې، دوخت زور ته
په خپل فضل، په خپل رحم برې ورکړې
چې شي درس د تاريخ پاتې هر سر زور ته
لويه خدايه! لويه هيله مې سپوره کړې
چې مو سروې په سيلانو کښې تل پور ته

۱۳۵۹/۸/۱۵

بيت الله شريف : مقام ابراهيم عليه السلام

(c) ketabton.com: The Digital Library

د لمر خیره

نن د شپې عمر ؤ پای ته رسېدلی
د نیارې په زړه خنجر د رڼا خښ ؤ
هغه لمر په راختو ؤ په جهان کښېنې
چې د ټول کون و مکان د مولا خوښ ؤ

د باطل د ژوند دانه په ختمېدو وه
د حق نور په ځلېدو ؤ هر خوا کښې
د ظلمونو د ظلمت په خاتمه کښې
ؤ د نیاؤ د نظام زېږې په دنیا کښې

(c) ketabton.com: The Digital Library

جهالت په مجهول لوری ؤ په تېښته
علم ځلنده رڼا را خــــوروله
د تقدیر فیــصــله شــوې وه محکمه
دانسان دژوند صحنه یې رونوله

چې انسان ، انسانیت پرې ســلامت شي
د ســلام او د اسلام د دین آغــــازؤ
چې شکونه او وهمونه ټول مغلوب کړي
په نړۍ کښې دیو پوخ یــقین اغــاز ؤ

چې ورورۍ ، برابري انسان ته ورکړي
دیوه داسې پاك آیین مــــقدمــه وه
د ایمــان داسې وسـله پـه راوتــــووه
چې په ټولو قوتــو یې غلبـــــــــه وه

محمد رسول الله ځکه پــیدا شــو
چې اوبه ورکړي دې نوي قیادت ته

(c) ketabton.com: The Digital Library

دی بشیر شو، دی نذیر شو ټول بشر ته
د بشر مخنیوي وکړه هدایت ته

درودونه دې پرده دده پر آل وي
سلامونه استوم دده امت ته
ژوندي مونږ ته عقیده او هم جهاد کړ
مسلمان ځکه خوښیږي شهادت ته

۱۳۶۲/۹/۲۶

پېښور، کتابیان

ژړا

فلکه ستا له لاسه ده وژړل، ما وژړل
هغه او دغه، خپل، پردي، دوست او اشنا وژړل
د غم لپاره یې یو ځای هم سره پرېښنودو
هرچا ځبلا، ځبلا، ځبلا، ځبلا، ځبلا وژړل

۱۳۶۲

جوزا

(c) ketabton.com: The Digital Library

دحق کور

«حق»

یو نوم دی،

یو مفهوم دی،

یوه وړوکې کلمه ده؛

خو یو لوی غوندې قوت دی!

پکښې پروت یو لوی جهان دی!

حق ډېر لوی دی،

ډېر عظیم دی!

حق ډېر لوړ دی!

له مادې او مادیت نه!

د دنیا له کثافت نه!

* * *

«حق»

یو نور دی،

یوه رڼا ده،

یوه وړانگه ده،

(c) ketabton.com: The Digital Library

یو لمر دی ،

دا د ختیځ نور جهان پرې منور دی ،

حق ته ګوتې نیول کیږي ؛

خو دا لمر پرې نه پټیږي !

او دا نور کله نوریږي !

* * *

«حق»

یو جسم دی ،

یو ځان دی ،

د معنی یو لوی بدن دی ؛

خو باطل یې لوی دښمن دی !

باطل تل په تیاري دی ؛

ورته جوړې کړي لښکرې ،

ورته بل کاندې اور ونه ،

ورته کښېنوي دارونه ،

پرې کوي د ملشینګنو ، د بمونو ، د توپونو ګوزارونه ؛

خو حق تش لاس ور روان وي :

هسکه غاړه

بې له پاره ؛

(c) ketabton.com: The Digital Library

نه له داره لري وېره،

نه له اوره پناه کيږي

او نه هيڅ وخت مغلوبېږي !

* * *

«حق»

موجود دی ؛

يو وجود دی ،

له ازله تر ابده ،

تل ژوندی دی ، تل ژوندی دی !

دار ته خېژي ،

خودا ستونی :

رسی نه شي بندولی ،

او ريې نشي سوځولی ؛

د بمونو ، د توپونو ګوزارونه دي پرې کيږي ،

خو حق کله شي وژلی !

* * *

«حق»

د « ح » او « قاف » ترون دی ،

(c) ketabton.com: The Digital Library

يوه ورړوکې کلمه ده ؛
خو د ژوند يو لوی مضمون دی !
په دې لار کښې قربان شوي ،
ډېر ځوانان او ډېر مېړونه ،
ډېرله عزمه ډک سرونه ،
خو تيټ شوي کله نه دي
د باطل ناولو پښو ته !
دوی پاللی انسانيت دی ،
دوی ساتلی د حق نوم دی !

* * *

« حق »

يو غږ دی
يو تکبير دی !
راولاړ له ملکوت نه !
عرش الله يې لړزولی ،
کائنات يې خوځولی !
غلی شوی کله نه دی !
لا لوړېږي - لا لوړېږي

(c) ketabton.com: The Digital Library

لکه تندر له آسمانه

د باطل په سر رالوېږي

* * *

" حق "

يو توغ دی ،

يو بیرغ دی !

چې رپېږي په جهان کښې!

له رپا سره يې رېږدي :

د باطل ټول قوتونه !

ماتوي يې په میرانه

په قوي وسلو پسولي -

ټول پوځونه !

* * *

"حق"

يو ژوند دی ،

يو حيات دی !

ازلي دی ،

ابدي دی ؛

(c) ketabton.com: The Digital Library

تل ژوندی دی ،
لا فاني دی
مدام حی دی ، لا یموت دی ،
« چې حق راشي باطل تښتي »
دا د حق د ژوند ثبوت دی !

* * *

« حق »

یوه لاره ده ،
یو واټ دی !
د ښکلا په لوري درومي ،
د ځلا په لوري درومي ،
د جنت په لوري درومي ،
د فردوس په نړه کښې تېر دی
د انسان عالي انجام دی ،
سرپاتوب پرې مکمل دی
د ایو پول دی ، د ایو پـل دی ،
د صراط په سرې لاره ، د وصال په لورې یون دی !

* * *

(c) ketabton.com: The Digital Library

«حق»

یو عزم،

یو ثبات دی!

زه دې سنګر سپاهي یم!

په هُدې لاره راهي یم!

د توپونو، د ټانکونو په صفونو ورګډېږم!

په تش لاس ورسره جنګ کړم!

د باطل له زور او شوره:

نه په شا ځم، نه وېرېږم!

باوري یم، باوري یم!

زه برېږم، زه برېږم!

زه د دې سنګر سپاهي یم!

زه د حق په لاره جنګېږم!

که شهید شم، که غازي شم!

په دې هره یوه لاره:

زه د حق کور ته رسېږم!

۱۳۶۲/۶/۲۵

کوټه، فقیر محمد روډ، د پروفیسور سیال کاکړ کور.

(c) ketabton.com: The Digital Library

داختر ورځ

زما امانه ! په ماګرانه ! نن بیا هم اختر دی
ورځ د اختر ده ، ستا اختر دی ، زما هم اختر دی
څنګه اختر ؟ د غم اختر ! او د دردونو اختر !
د فریادونو ، د آهونو ، د ویرونو اختر !

* * *

ته له ما لرې یې او زه یمه له تا نه لرې
نه آورم ستا ورې - ورې ، خوږې - خوږې خبرې
ستا له مستۍ ، ستا له خوبۍ ، ستا له خندا محروم یم
ستا له نازونو ، له رازونو مشغولا محروم یم
د تا د غږ له ګله چې اخیستلای نشم
د تا له بنګلي تنه لیچه څرخولای نشم
د تا د سترګو په نور سترګې مې غړېږي ګله
د تا د مخ شمع مې څخې تر بلېږي ګله
زما امانه ! په ماګرانه ! نن بیا هم اختر دی
ورځ د اختر ده ، ستا اختر دی ، زما هم اختر دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

* * *

ته خوما شوم یې ته به خوښ وې او خندان به اوسې!
له «ثُریا»، له «آریانا»، سره روان به اوسې!
ته به لوېږې یاد مو را و یاد نیا په غېږ کښې
یاد تو رې، یاد دکې او کاکا په غېږ کښې
ته په وړه ژبه دې ټولو ته «ابه» به وایې!
څه به ترې غواړې هر یو ورته «اَه - اَه» به وایې!
بنایي چې زه به دې له ذهن نه وتلی وُم اوس
د تا له مینې به دې شپو ورځو ایستلی وُم اوس
زما امانه! په ما ګرانه! نن بیا هم اختر دی
ورځ د اختر ده، ستا اختر دی زما هم اختر دی

* * *

نه! نه! زه پوه یم، ته ناپوه یې خو بې مینې نه یې
ځکه چې زه مې یې جدا زما له وینې نه یې
ستا لوړ شعور دی کوچنی زړه دې له الفت ډک دی
کینه هیڅ نه پېژني ټول له محبته ډک دی
ژبه دې نه ګرځي خو ستر ګې دې حالونه وایي
ستا د خوږې او پاکې مینې ډک رازونه وایي

(c) ketabton.com: The Digital Library

زه به یوه شپه چې نه ؤم ته به شوې رنځور راپسې
پوه یم چې اوس به هم کړېږې ته ضرور راپسې
زما امانه ! په ماګرانه ! نن بیا هم اختردی
ورځ د اختر ده ، ستا اختر دی، زما هم اختر دی

* * *

ته خو ما شوم یې نه یې پوه چې دا بیلتون ولې دی
دا ستا ، زما ، د ټول ملت د مرګ ژوندون ولې دی
دا په زرګونو ډک کورونه اوس سپېره ولې دي؟
دا د وطن میړني خلک خواره واره ولې دي
دا په زرګونو کورنۍ بې مشره شوي ولې ؟
دا په زرګونو کورنۍ بې کشره شوي ولې؟
دا د ورو بچو پلرونه وژل شوي ولې؟
دا په لکونو افغانان دي شړل شوي ولې؟
زما امانه ! په ماګرانه ! نن بیا هم اختردی
ورځ د اختر ده ، ستا اختر دی، زما هم اختر دی

* * *

ته نه یې پوه چې ډېر بچیان یتیمان شوي په څه؟
او ډېر ودان - ودان کورونه دي وران شوي په څه؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

د کوږنیو تودې غېږې سرې شوې په څه؟
د ډېرو مېنو د نغرې ایرې مړې شوې په څه؟
ډېر ماشومان بابا! بابا! وايي خو پلار يې نشته
ګرځي ژوندي خو د ژوندون کولو لار يې نشته
له ډېرو مېنو د بمونو دوړې پورته شولې
ډېرې بشرې وې چې د کور په ځای مځکې ګورته شولې
زما امانه! په ما ګرانه! ته بیا هم اختر دی
ورځ د اختر ده ستا اختر دی، زما هم اختر که

* * *

دا هغه پردې چې په وطن کښې سور وحشت راغی
تاریخ ته یاد نه دی یو داسې بربریت راغی
د روس مړئیو په وطن کښې کودتا جوړه کړه
زمونږ پر مادي او معنوي شتو يې تالا جوړه کړه
د خپل باداره تودې وسلې يې را میدان ته کړلې
پر بې شرمه يې ځناور اتل افغان ته کړلې
څوک يې په توپو، مشینګنو او بمونو مړه کړل
نور يې په زندانونو، وحشتونو، عذابونو مړه کړل

(c) ketabton.com: The Digital Library

زما امانه! په ما گرانه نن بیا هم اختر دی
ورځ د اختر ده، ستا اختر دی، زما م اختر دی

* * *

مېنې سپېرې، کورونه وران، خونې ویجاړې شولې
لښتې د وینو شول روان ودانې شارې شولې
په نوم د خلکو یې په خلکو پر ظلمونه وکړل
تاریخ شرمېږي پرې، چې دوی کوم - کوم کارونه وکړل
د روس په لمسه قتل عام د افغانانو کوي
د خوار په نوم باندې ناشندې په خوارانو کوي
په لکونو ځیې یې کړې کونډې میندې بورې کړلې
د دې وطن د زلمو ونې یې سر بسورې کړلې
زما امانه! په ما گرانه! نن بیا هم اختر دی
ورځ د اختر ده ستا اختر دی، زما م اختر دی

* * *

خو بیا هم زړه دې درکوم چې دا لیوان به نه وي
دا د افغان ملت د خاورې دښمنان به نه وي
زر به ورکېږي، د پردو حلقه بگوش غلامان
دا د روسانو د روبلو او کوپیک نوکران

(c) ketabton.com: The Digital Library

زېږی بچیه چې افغـان ملت قـیام کړی دی
د دوی پرضد یې بریالی جبدی اقـدام کـړی دی
دوی به ورکـیږي، دا وطن بـه آزادیږي زمـونږ
دا خوراو وور ملت به بـېرته راپـاڅـولیږي زمونږ
زما امانه! په ماګرانه! ننِ بیا هم اختردی
ورځ د اختر ده ، ستا اختردی، زما هم اختردی

* * *

بېرته به یو ځای شي پـلرونـه د بچـونو سـره
توده به مینه کـړي زامنو او له لونو سـره
بېرته به یو له بـل بېل شوي ژر وصال ته رسـي
داوبو تـږي به ضرور آب زلال تـه رسـي
څوک چې ژوندي دي ـ بېرته ژرژر به په کورونو کوي
څوک چې شهید شول خوشالي په جنتونو کـوي
که ژوند وو زه او ته به هم بیا یو ځای کېږو وزویه!
لکه پخوا به یو له بـل سره لـوبـېږو زویـه!
زما امانه! په ماګرانه! بیا به هم اختر وي
بیا به اختر، زما به هم د تا په ډهـم اخـتروي

(c) ketabton.com: The Digital Library

ښه ګړه اختر؟ د خوشالۍ او د خوندونو اختر
داسې اختر چې وي به دا دا خترونو اختر

دا خترورځ ا شوال ۱۳۹۹

۱۳۵۸/۶/۱

پېښور، کبابیان

زما جرم

زما جرم له وطن سره ده مینــــــه
په دې مینه مې که سر ځي او س دې ځينه
چې وطن ځي زما سر دې تر ې تر سر ځي
تر وطنه به بل څه قدر لـــــــرینه

۱۳۵۷/۱۱/۲۷

کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

زه بې شمېرم درته څومره چې کوم - کوم دي ؟
د دنیا غمونه ټول زما په نوم دي!

د آسمان په کنارو کښې شومه ستړی
د بخت ستوري راته نه ښکاري معدوم دي

نه یې خوشي دې خوښې ته یم راوستی
چې خوښي کوي هغه کسان معلوم دي

شومه دم له اندېښنو نه را بېدار شم
اوښ مې نه لګي، بستر او کټ مې شوم دي!

ها سمسور سمسور بڼونه چې اوس نشته
سوځولي د شمال باد سموم دي

چې د تم تکی ایزدي د بشر ژوند ته
دغه بدې - بدې چارې د اتوم دي

د تلو پل دې تل ژوندی شو زما وره کښې
پرې وهلې مې د ترهو او ښنکو موم دي

۱۳٦۴/۴/۱٦

(c) ketabton.com: The Digital Library

منزل

دغه لاره چې ته ګوري:

دا چې ډکه په اغزو ده!

دا چې ډکه ده له کاڼو!

دغه لاره چې ته ګوري:

دا چې دروې له پیچومو!

چې تیرېږي په ښامارو!

دغه لاره چې ته ګوري:

چې غورېږي پرې جازونه!

چې اورېږي پرې اورونه!

دغه لاره چې ته ګوري:

چې فرش شوې په بمونو!

چې ورانېږي په توپونو!

دغه لاره چې ته ګوري:

چې په ستنو ده ختلې!

چې په ځوږو رالوېدلې!

(c) ketabton.com: The Digital Library

دغه لاره چې ته ګورې ؛

چې د شپې په زړه کښې پروت دي!

چې تیارې پرې راخورې دي!

دغه لاره چې ته وینې ؛

چې لړلې ده په وینو !

چې ساتلې ده په وینو!

هو!

دغه لاره همدا لاره ؛

د ګلونو لور ته درومي!

د باغونو لور ته درومي!

دغه لاره همدا لاره ؛

د لوی وا ته په لوري درومي!

ارت میدان لري په مخکې!

دغه لاره همدا لاره ؛

د آرام غېږې ته رسي!

د مرام غېږې ته رسي!

دغه لاره همدا لاره ؛

په هوارو تما مېږي !

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ګلزار غېږې ته لوېږي!

دغه لاره همدا لاره :

د سپېدو آغاز ته رسي!
ښکلوي يې د لمر وړانګې!

دغه لاره همدا لاره :

سروخروي يې ته وروتلي!
سرلوړي لري په پای کښې!
سرمنزل د مرامونو
"خپلواکي" لري په پای کښې!

۱۳۶۳/ ۷/۲۲

پېښور، کوزتاکال

افغان

مېړه هغه دی چې نرمري په ميدان مري
د وطن په مقدس عهد او پيمان مري
وطن نه پلوري د بل غلامي نکړي
افغان زيږي، افغان ژوند کوي افغان مري

۱۳۵۸/۲/۲۱، کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

سورخزان

« د فلک له چاروخه وکړم کوکار؟
زمولوي هر ګل چې خاندي په بهار»
چې نسیم وي موسولي په ګلبڼ کښې
په توند باد يې کړي له واره تار په تار
ماڼيې کړي په بڼ لې سورې سورې کړي
چې وي پرخې تازه کړي په سهار
ښکلې مخ يې بورا نوي لا ښکل کړي
نه وي کړي لا بلبلو پرې چغار
يو پر يو يې د خزان په رحم ورکړي
په سر ور کړي د سيليو توند ګوزار
جړاو کړي چې لا سونو د قدرت وي
لاله زار ګاندې بدل په خس او خار
د ماشوم غوندې په « هست » و « بود » کړي لوبې
تار و پود د « هست » نابود کړي په مدار

(c) ketabton.com: The Digital Library

یو ځل نه دی ، دوه ځل نه دی ، دری ځل نه دی
څو چې دی دی دد دې لوبې دي تکرار

هره ورځ نوې ګلان په اوبو یوسي
په هر وخت کې نوې - نوې کاندی چار

لاس دې مات شه ای فلکه ستمګاره
چې هڅکله دې پرېښنود و کرار

په سکندر او په چنګیز مو دې مُلک وران کړ
بیا انګریز دې کړ تېر یو ته تیار

اوس دې سره وبا په موږ کړه رانازله
له شماله دې راتېر کړ سور ښامار

د چنګیز خونریز بچه و وللې په وینو
د خلقیانو بې جلبه اقتدار

د زلمو سینې یې سمې کړې تو پو ته
پرې یې جوړ کړ د ښمو نو درزهار

د ګولو ږلۍ یې هر خوا اورولې
نراو ښځې یې پرې تو یې کړل انبار

د پروارۀ زاره لړزند په خپلو وینو
د روسي مینګ الوتکو په بمبار

(c) ketabton.com: The Digital Library

د وطن په هره برخه هره خوا کښې
دې د شوبلو، د تپانکو نو غورمبهار
را نیول دي، خملول دي، قتلول دي
په سرو وینو لړل شوي هر دیار
د ځوانانو کومې کومې په شپېلو کښې
په لاشونو یې کارغان کتار-کتار
چې تباه دي، تول د دې خاورې زامن دي
کلیوال دي، که عسکر، که منصبدار
سترګو ژاړه! په سرو وینو اوښکې ورېږه!
دي دا پېښې د ژړا او د خونبار
وطن لوټه - لوټه، کلي - کلي وران شو
اسماني تندر نازل شو په هر ښار
نورستان تور و لوخړو کښې لمبه شو
د کونړ کورونه شول سره هوار
بریکوټ د خاورو کوټ شو په لحظه کې
روغ دې کله چغه سرای دی که اسمار
په نینګلام کښې د ننګ لام دی ترل شوی
په شیګل کښې شکې سرې دي په انګار

(c) ketabton.com: The Digital Library

که مومند دي ، که کامه ، که خوګیاني دي
که ګوشته ، که حصارک د ننګرهار
ټول بموږو او ټانګړو هوار کړي
چلېدلي پرې توپونه ، ماشیند ار
د لغمان د دولت شاه سینه غلبېل شوه
پاتې نه شو الیشنګ او الینګار
په تګاو او په پنجشیر لړې خورې شوې
شول له خاورو سره سم د ژوند آثار
پاڅېدلي د غلیم په مقابل کښې
بدخشان ، که سمنګان دی ، که مزار
په بادغیس ، په میمنه کښې درزمار دی
په هرات کښې دی د وینو شنهار
په فراه کښې فرحت نشته ، د وګړو
غور له غمه بیا پټ شوی په غبار
په هلمند کښې هیلې خاورو کړلې خاورې
پنجوایي او ارغنداب کښې دی ناتار
په بولدک بولک - بولک وربخې راغلي
بې آرامه دی له دوکه کندهار

(c) ketabton.com: The Digital Library

په روزګان کې روزګار سخت شول د خلکو
په تیرین کې تیري مات شول د غدار
په کلات کښې په شینکې کښې په مرغه کښې
په سورغر کښې بیا اوربل دی دوامدار
په مقر کې مقرور ګړ شول د خلکو
قره باغ دی په جنګونو کښې ایسار
د اورګون ځمکه اورګونی شوه په اور کښې
په سرنه، وازه خوا دی تکهار
غرجستان غرونه په شنو دوړو کې پټ دي
شهرستان او مالستان دی عزادار
په غزنی او په باميانو کښې اوربل دی
سره ده ځمکه د وردګو، د خروار
په لوګر کښې، په زرمت کښې، په ګردېز کښې
په ځائيو، سیدکرم دی ترسهار
ستړه ووته د ستو په کندو کښې
په تیره کښې تیري شنه شول وار په وار
د دښمن قوي لښکري کړي نسکوري
د محمدزايو توریالیو په ایثار

(c) ketabton.com: The Digital Library

په کابل کښې هم اوربل د انتقام دی
پایمال شوی چنداول او پای منار
داد اوربلې لمبې یې کړې چې بلې
را تو لیږی کړې لمبه به یې دربار
د ملي قهر توپان به یې توپان کړي
دا چې دی د بل مزدور زمونږ بادار
څوک چې اوربلوي سوځي به پرې خپله
دا فلک دی، دا یې دود دی، دا یې کار
سور خزان د سرو لمبو په تېرېدو دی
رانږدې دی د افغان ملت بهار

۱۳۵۸/۵/۱۴

پښتون، د هبکری

آبادي

«زیا» دې وي مرم، «ته» دې وي مرې، «مونږ» دې وي مرو
خو ژوندی دې وي وطن «او «آزادي»
چې د وینو سیلاب جوړ شي ملک زرغون شي
تر باران د وروسته را شي «آبادي»

۱۳۵۷/۱۱/۲۷، کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

د اِستقلال لمن

تورې د تېرې ته مې د ډال لمنه ونیوه
بیا مې د "میرویس" او د "خوشال" لمنه ونیوه

ما په خپل وطن کښې سوله غوښته، آزادي غوښته
تا د تجاوز جنګ او جدال لمنه ونیوه

لوی سیلاب د خلکو رانسکور کړلې په خپو کې
ځکه دې دلوی صیاد د جبال لمنه ونیوه

زه به د مهدي په پاکه لاره ناندې یون کوم
تا چې د دې عصر د دجال لمنه ونیوه

زه د خدای په مرسته، د ایمان په زور جنګېږمه
تا د روس لستوڼي تر د سوال لمنه ونیوه

ځکه پر تش لاس، زمابرې په هر میدان کښې وي
تا د لیونی ما د ذُوالجلال لمنه ونیوه

"الله اکبر"، مې ستا په خوله کښې هورا وچر کړه
ما په خپل جهاد کښې د بلال لمنه ونیوه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ته د مارکس، انګلز او د لینن غیږې ته ولویدې
ما د خپل «جلال» د خپل «جمال»* لمنه ونیوه
زه د آزادۍ په سپین سحر باندې ایمان لرم
ځکه مې هجران کښې د وصال لمنه ونیوه
نړنه یم کړېږې یې بډم د روس وحشي منګولو ته
تینګه مې په لاس د استقلال لمنه ونیوه

پېښین : بازارګی ۱۳۶۳

وير

لاس مې که خلاص دی خو په ذهن مې زنځیر پروت دی
چې ګران وطن مې دېر دو په لاس اسیر پروت دی
څنګه خوښي ؟ څنګه خندا ؟ څنګه سرور وکړمه ؟
چې کور په کور مې د ملت په کور کښې وير پروت دی !

کابل ۱۳۵۷/۱۱/۲۷

---

* له جلال او جمال نه مراد مولانا جلال الدین بلخي او سید جمال الدین افغاني دي او په دې سربېره د افغاني جلال او جمال عام معنیٰ هم لري .

(c) ketabton.com: The Digital Library

میړانه

د وطن په سر له سره تېرېدل
د هېواد په مینه وینې تویول
د تاریخ د مېړنیو ننګ ساتل
خپلواکۍ ته سره د ولس تیارول
سرلوړي ده، ویاړ دی، فخر دی عزت دی
په تاریخ کښې جاویدانه نوم ګټل

* * *

د پردیو په تېرو تورو ورتلل
په ټانکونو، په توپونو ورختل
د ګولیو په باران ورګډېدل
د بمونو په اورونو کې لمبل
د ملي ننګ و ناموس په ځای کول دي
د وطن په لار سرونه جارول

* * *

په پردیو یرغلګرو یرغلل
استعمار ته خوله په سوک ورماتول

(c) ketabton.com: The Digital Library

د تېرو نيو په سر توره تيرول

ورته لار بېرته د تېښتې بندول

د هيواد د هيواد دوستو زوبيو کار دی

د وطن د مور په ننګ راپاڅېدل

* * *

د قوي دښمن قوت اوبه کول

د ايمان په زور قوي وسلې زغمل

په پوښتو د شهيدانو هسکېدل

په سنګر د علمانو برېدل

غيرت غواړي، همت غواړي، ايمان غواړي

خپلواکي ګټل، ساتنه او پالل

۱۳۵۸/۲/۱۱

وردګ، آبدره

ژوند

دَ حُسين شهادت دَ يزيد مرګ دی

اِسلام ژوندا هومي تر هرې کربلا پس

ژباړه : ۲۹ / ۱۰ / ٦۲

(c) ketabton.com: The Digital Library

د اختر دُعا

بیا دی اختر را روان !

هر مسلمان ته به خوښي او هوسونه را وړي !

د خدای په پاك او په سپیڅلي کور کښې

د « بیت الله » په مقدس انګړ کښې ؛

دي را غونډ شوي په لکونو مسلمان د جهان ،

د سپین او تور، ژړ له تو پیره پرته ،

په یوه صف کښې د پاك رب حضور ته سر لګوي ؛

د حج د لویې فریضې ،

د ابراهیم د سنت

د قربانۍ او د ایثار خاطره بیا نوي وي !

* * *

خود افغان

(c) ketabton.com: The Digital Library

د دې سپېڅلي مسلمان له کوره

خوښي کلونه کېږي کېږه کړي،

اختر را درومي خوښي نه راولي،

ستر ګي تو ر يږي په باروتو، په رنځو باندې نه با

لاس هم سره کيږي ؛

په نو کريزو نه ، په وينو باندې!

قرباني هم دا خلور کاله کيږي،

پر له پسې يې کاندې ،

* * *

که ابراهيمؑ د خپل خوږه زوی قرباني کوله

زموږ اولس :

د پلار، د مور، د ورور، د زوی قرباني ،

کوي په ډېر عالي همت او ايثار ،

په ډېر همت له خپله ماله تېر !

له ځانه تېر دی ،

که آزادي نه وي له ژونده له جهانه تېر دی !

* * *

نو لوبېر خدايه! د جهان مالکه !

(c) ketabton.com: The Digital Library

د هست وبود ، کون ومکان مالکه !
ته کړې قبوله !
داد اخلاص، داد ایمان قرباني !
داد سپیڅلي مسلمان قرباني !
د میړني غیور افغان قرباني!
ملک یې آزاد کړې! د پردود استعمار له واکه !
د سره ښامار له واکه !
دوی داسلام په مقدس دین باندې ننګ کړی دی!
دوی دافغان د آزادۍ د پاره جنګ کړی دی !
او دوی،
دوی د وحشت په هیولا باندې غورځنګ کړی دی!

۱۳۶۱/۶/۳۰

پېښور، کبابیان

زندان

وطن لوټه-لوټه، تیږه- تیږه وران شـو
کور په کور د هرافغان په کور افغـان شـو
دا عجب عونډې د خلکو حکومت دی !
چې هرچا ته وطن کور شو، یا زندان شو

کابل: ۲۱/ ۲/ ۵۸

(c) ketabton.com: The Digital Library

سلسلې

ورځې او شپې مې د غمونو سلسلې دي راځي
د زړه انګړ ته د ويرونو سلسلې دي راځي

زه به يې کوم - کوم ژاړم جنازه بې کوم
د ځوانيمرګو ارمانونو سلسلې دي راځي

په هر قدم کښې نوی دام دی، نوې لومه خوره
زما په مخ کښې د داموږ سلسلې دي راځي

د ويښې نيلو د همت د يوه مې بله ساتې
له هرې خوا د توپانونو سلسلې دي راځي

ای د عمرونو لاميو زنه وار خطا دې نکړي
د ژوند دریاب کښې د موجونو سلسلې دي راځي

د دنيا بامه! عظمت ته دې سجدې لګوي
د فرعونانو د سرونو سلسلې دي راځي

له سکندره، تر چنګيز، انګريز او روسه پورې
ستا از هيبت ته د پوځونو سلسلې دي راځي

(c) ketabton.com: The Digital Library

د سپېدو تورو راته ښيي چې سحر نژدې دی
پر توره شپه د ګوزارونو سلسلې دې راځي
ښکارېږي چې بیا به مې په لاسو کښې کړې واچوي
«رفیعه!» بیا دې د شعرونو سلسلې دې راځي

۱۳۶۳/۱/۲۹

د پلار په لار

د وطن لار کښې که مرګ وي که زندان وي
د وطن ریښتینې زوی ورته آسان وي
د خپل پلار د ننګ عزت په لار به درومي
له دې لارې به وانه وړي چې افغان وي

۱۳۵۸/۱۲/۵

کابل ، د څرخي پله زندان

لوړ سر

۶۳/۷/۱۵ پېښور

نه غواړمه خدایه شنتې محلونه خاته نه غواړم
لوړ سر مې ټیټ مه کړې ټیټو - ټیټو دروازو ته

(c) ketabton.com: The Digital Library

د کمونیزم څېره

بشر رسوا شو او س حساب د کمونیزم
نه آبرو شته ده ، نه آب د کمونیزم

کودتاوې ، قتل عام تر ېنه زیږېږي
دېته وایي انقلاب د کمونیزم

ژوندی دي دردوي ، غم وي ، ویروي ، دوک وي ، آه وي
چې نازل شي پرې عذاب د کمونیزم

باغیچه یې په سرو وینو او به کیږي
ډک له وینو تل تالاب د کمونیزم

د منطق او علم نخښه یې نشته
سفسطه دي "سوال او ځواب" د کمونیزم

د انسان له قیمتي وینو نه پرته
باران نه لري سحاب د کمونیزم

په عمل کښې سر چپه د تطبیق ور دی
تش الفاظ دي سور کتاب د کمونیزم

د بیزوله زوی وخه سر پیتوب عوارې
ځاروېتوب دی انتخاب د کمونیزم

(c) ketabton.com: The Digital Library

سور پرچم د خونړي ښکیلاک سمبول دی
ترې وریږي سور خوناب د کمونیزم

ای په سره کتاب کښې ډوب سړدي هسک کړه
لې تعبیر دی رنګین خواب د کمونیزم

هغوی هم ددې ښامار تر ستوني تېر شي
چې پرانیزي چېرته باب د کمونیزم

خپله هم په خپلو وینو باندې سره شول
څوک چې کړ شول په سرخاب د کمونیزم

هم یې ژوند او هم مردن مردار - مردار وي
چې ډوب شوي په مرداب د کمونیزم

چې په سره کښېنتي سواره ځي په دې سیندکې
غرقوي به یې ګرداب د کمونیزم

هغه مُلک بیا په سره اورکښې سوځېدلی
چې پرې شوی فتح الباب د کمونیزم

هرمزدور به بیا دستي نقش زمین وي
چې په قارشي پرې ارباب د کمونیزم

په خدمت یې چې ځان سترې او تن آب کړ
شو په غاړه یې تناب د کمونیزم

په نېشه کښې یې شیشه په ..... ولاړه
چې یې ښېښلي وو شراب د کمونیزم [۲]

په بالښت یې روح له باده سره روان شو
چې وُ پروت پر تخت خواب د کمونیزم [۴]

وفادارو سره هم وفادار نه دی [۵]
دا قانون دی او دا داب د کمونیزم

توپ وي، ټانک وي، بم وي، درزوي، دروزي، ډزوي
تباه کړُل دي ټول اسباب د کمونیزم

بم یې ونه سرچپه کړي ولې پورته
لغوي دی انقلاب د کمونیزم [٦]

حق په اوتو، بوتو نښتي پښتولې
که هر څو غاپي کلاب د کمونیزم

تندې لاندې کړل په چول بیابان کې
چې وو سم څوک په سُراب د کمونیزم

[۷] حبشي غوندې له لوږې هلاکیږي
چې راغلی پرې سیلاب د کمونیزم

چین هم پوه شو پس له ډېرو ترنګولو
چې بې سُره دی رباب د کمونیزم [۸]

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې ښکلي که هر څو وچې بزي وخت تېر دی
بېرته نه راګرځي آب د کمونيزم

د اولس د قهر اور ته به ورلوېږي
څوک چې ښه بندي په رکاب د کمونيزم

د بلا مخ يې څرګند شو مټول جهان ته
څيرې شوی دی نقاب د کمونيزم

اوس د خلکو تر دوب لاندې لښکور دی
ختم شوی نور د باب د کمونيزم

په منطق نه ځي، په تېلو ځي، په ټانګ ځي
دی داګاډی اوس کرياب د کمونيزم

چې د شپې په منزل ځي څراغ راوا خله
ځلا نه لري شهاب د کمونيزم

هاکتان چې کمونست ورته جامې وي
اوس څيرلی دی مهتاب د کمونيزم

له لمر څرکه تر زواله وکسوف کښې
په غروب دی سور آفتاب د کمونيزم

اوس د ويښ د فشار په رنځ اخته دی
چې په وينو وشباب د کمونيزم

(c) ketabton.com: The Digital Library

دافغـان د تیـرې تـورې په رڼا کښې
مخ لیده شي بې حجاب د کمونیزم

هغه لوړ څې، دده ټیټ دې خواهشونه
په دام نه نښلي عقاب ، د کمونیزم

مسلمان افغانه لوی ویاړ دې نصیب شو
چې دې وتړاکه پایاب د کمونیزم

نه دبرش بیت قصیده یې د توان سـنه ده
کتاب غواړي هر کتاب د کمونیزم

۱۳۶۳

✦ پاڼلیکونه :

۱- د کمونیزم سوال ځواب = د کمونیزم دیالکتیک مطلب دی.

۲- د داروین هغې نظریې ته اشاره ده چې انسان د بیزو اولاد بولي او کمونستان یې هم د خپل تکامل د قانون له مخې په کلکه مني.

۳- کله چې خلقیان او پرچمیان په قدرت سره ورلن شول او خلقیانو پرچمیان زندانونو ته واچول ، د روس له خوا یې ددې اجازه نه درلوده چې ویې وژني نو خلقیانو د خپل تهس سهولو د پاره د زجر او شکنجې په وخت کښې په پرچمیانو باندې د فانتا بوتل استعمالول په دې بیت کښې

(c) ketabton.com: The Digital Library

هڅې پېښې ته اشاره ده .

(۴) دروزي د بالښت په وسیله د تره کي شرمېدلي مردارېدو ته اشاره ده .

۵- د تره کي وفادار شاګرد حفیظ الله لعین ته اشاره ده .

۶- چا ویل په کندهار کښې دروسانو یوه بم یوه پېره زره ورته له ځمکې راوایسته او په خاښونو یې وډروله ، ما ویل د انقلاب لغوي معنی هم داده .

۷- د حبشي وروستي کاختي ته اشاره ده .

۸- د کمونیزم د نیمګړتیا او زرهښت په باب د چین د حکومت او کمونست ګوند وروستي اعلان ته اشاره ده .

۹- چرینکو د روس دیکتاتور .

۱۰- وایي اصیل کتان د سپوږمۍ په وړانګو شیږیږي چې د دري او پښتو په زاړه ادب کښې ددې عقیدې په باب ډېر شعرونه موندل کیږي ، په دې بیت کښې هم دې عقیدې ته اشاره ده .

خبرې نه کوي

توپ اوبم عزیزې خوانسان خبرې نه کوي
دور د وحشت شو دا حیوان خبرې نه کوي

لاهم موزیم ته د پېر ځندن رازونه هلته وو
چاویلي دادي چې بتان خبرې نه کوي

ګوره چې زما د سوي زړه حال درته وايي
نه مې لوېږي زړه ته چې ګریوان خبرې نه کوي

څلې دایروي د تودې مینې داستان وايي
څوک وايي چې سوي پتنګان خبرې نه کوي

کوم پرې شلوي "مسکو" بشر، بشر دوستي وايي
دا خوشې وینا ده چې خرسان خبرې نه کوي

ډېرې د عبرت کیسې یې خوله کښې د هر زخم دي
نه منمه دا چې شهیدان خبرې نه کوي

کسه! په شفق کښې د شهید د وینو کرښې دي
ولې انکاري یې چې آسمان خبرې نه کوي

(c) ketabton.com: The Digital Library

ستړګې يې د ظلم او وحشت داستان پرجاروايي
خير دی کر د غږيې يتيمان خبرې نه کوي
اوښکو او سلګو مې د خبرو شربه ګونګه کړه
ګوره مې ديوان ترڅې ديوان خبرې نه کوي

۱۳۶۲/۳/۵

باجوړ، ښاړ

دخره مينه

خلقيان وايي چې روسان زمونږ دوستان دي
دي دوستان يې دا وينا نه ده غلتـــــه
خود خرس دوستي وژل دي او خيرل دي
څه ښه وايي دخره مينه ده لغتـــــه

۱۳۶۱/۹/۲۱

پېښور

(c) ketabton.com: The Digital Library

دآزادۍ شپې

زما د ژوند سیمه یې لاندې کړله
پرې راخورې شوې خونړۍ تورې شپې
په ویرې ولړلې سرتر پایه
زما د ژوند د هېلو ډکې شپې

* * *

شپې دي او شپې دي پسې شپې دي شپې دي
یوه پر بل پسې لګیا دي راځي
د تورو شپو او سپینو شپو ژنځیر دی
تولې تیارې - تیارې بیا - بیا دي راځي

* * *

که مې سپوږمۍ ده او که ستوري لري
په وینو ډوب دي رڼایي یې نشته
سا تو نږ ګړځي ګړۍ هم ډکې یږي
شپه پسې شپه ده سبایي یې نشته

* * *

(c) ketabton.com: The Digital Library

خو د حق نور را ته دا زیری کوي
چې ژر به څپره د سبا راځي
د سره وحشت دا تور کابوس به نه وي
په ملک به هره خوا رڼا راځي

* * *

د شهید وینه به رنګ کوي را وړي
دامید و ګلان به وغوړیږي
دغازي توره به رڼا وکاندي
د آزادۍ شپې به ورسیږي

۱۳۶۰/۹/۴

کابل

دنور خلي

پیرکسان دي چې دي تللي پسې تللي
پاتې شوي یې نه نخښې دي نه کلي
خوچې لاړ د شهادت یې ده نیولي
ابدي یې دي پرې ایښي د نور خلي

پښین، پازانګی ۱۳۶۴/۳/۱۵

(c) ketabton.com: The Digital Library

له ما خوبني له ما طرب مه غواړۍ

له ما مه غواړۍ د غزالو د مستۍ غزلې !

مه کوۍ هیله د کیسو، د قصیدو، د مدحو!

مه کړۍ آرزو د لړزوونکو، پاروونکو نظمو!

له ما خوبني، له ما طرب مه غواړۍ !

زه د الم د توپاني بحر یو څاڅکی یمه!

زه د ستم له اوره پورته یو بڅرکی یمه!

زه د وحشت له تورو لړو نه راوتې یوه څرپکه یمه!

زه د ویروېنو له جهانه یوه اوښکه یمه!

* * *

د تورو سترګو د سپین مخ خبرې ،

د غوږوالو د سرو شونډو خندا ،

د معشوقې د عشق او مینې دنیا ،

هادنازونو دنیازونو جهان ،

هاد ګونګرو او د پایزیب شرنګهار ،

له ما دې پاتې !

زه ور خلاص نه یم

(c) ketabton.com: The Digital Library

زما د مينې په دنيا باندې ير غل شوى دى !

زما د ناز ماڼۍ د ظلم اور ـ ذرې ـ ذرې کړه !

(نو) : له ما ،

له ما خوبني ، له ما طرب مه غواړئ !

زه د الم د توپاني بحر يو څاڅکى يمه

زه د ستم له اوره پورته يو بڅرکى يمه !

زه د وحشت له تورو لړو نه راوتې يوه څرېکه يمه !

زه د ويرونو له جهانه يوه اوښکه يمه !

* * *

زما د خوب وطن تنکي ـ تنکي ځوانان ړه ړ دي !

زما په ګران وطن کښې پېغلې شته دي ، ځوانې نشته دي !

خو توري سترګې يې د اوښکو بهيرو وينځلې

پر نرمو شونډو باندې رنګ د د ندا سو نه لري

پترې د وينو يې نيولې ويې تل ،

وربل يې جړ دى .

د کودرونو له ځنګونو د سنګرو ځنګ ته

دي را تول شوي ـ

له غليم سره د غزې وهي .

(c) ketabton.com: The Digital Library

او قربانیېږي د وطن په لار کښې .

او ردی سرې وینې دي ،

ویرونه دي ،

د وېرې دنیا !

(نو) : له ما ،

له ما خوښي ، له ما طرب مه غواړئ !

زه د الم د توپاني بحر یو ځاځکی یمه !

زه د ستم له اوره پورته یو بڅرکی یمه !

زه د وحشت له تورو لړونه راوتې یوه څرېکه یمه !

زه د ویرونو له جهانه یوه اوښکه یمه !

* * *

زما په خاوره کښې د وینو تالابونه جوړ دي !

زما اولس تر !

د وحشي لښکر له لاسه ځخه !

په هره ورځ باندې تازه - تازه غمونه جوړیږدي !

ځکه زه را په یاد کړمه ،

ها سرې ورځې زما د وطن !

هغه په سرو وینو لړلي شهیدان د ښې !

(c) ketabton.com: The Digital Library

د وجدان رڼې - رڼې مې لنبه - لنبه شي ،

د انتقام لنبه

خوله مې له وينو ډکه ،

آه مې سوړ دی

(نو) :

له ما

له ما خوښي ، له ما طرب مه غواړئ !

زه د الم د توپاني بحر يو خاشکی یمه

زه د ستم له اوره پورته يو بڅرکی یمه !

زه د وحشت له تورو لړو نه راوتې يوه کرېکه یمه !

زه د ويرونو له جهانه يوه اوښکه یمه !

* * *

زما پر زخمي - زخمي وطن کښې

خندا ګانې نشته !

بس د شهید ،

تنکي زخمونه په خندا ښکاري ،

لکه غاټول پر هره خوا ښکاري ،

مجروح لاسونه سره ګوي

(c) ketabton.com: The Digital Library

خوږه تکریږونه

په سرو- سرو ویښو سره دي !

سازونه نښته

د بموټو زیراو بم خوردی !

ویرجن سکوت

مدام ماتیږي ،

د راکټ په خوله ، د توپ په غږ ،

د ماشینګڼ په غږ !

(نو) :

له ما ،

له ما خوښي ، له ما طرب مه غواړې !

زه د الم د توپانی بحر یو ښاخکی یمه !

زه د ستم له اوره پوره تریو بخرکی یمه !

زه د وحشت له توروټپونه راوتې یوه کرېکه یمه !

زه د ویروینو له جهانه یوه اوښکه یمه !

* * *

زه به غزل وایم ، طرب به کړم ، خوښي به کړم !

خو هغه وخت چې مې وطن آزاد وي !

(c) ketabton.com: The Digital Library

دوطن زوی مې په خپل کور آباد وي!

د پښتون له پښه ورو سره

د دوی د ژوند واك او اختيار نه وي

د ظلم او زور د تورو شپو ګريوان

د خپلواکۍ نور ورڅيرلی وي

د حقیقت لمر راختلی وي

خو

څوچې تياره وي، توره شپه وي د وحشت په وطن!

(نو)

له ما،

له ما خوښي، له ما طرب مه غواړئ!

زه دالم د توپاني بحر يو څاڅکی يمه!

زه دستم له اوره پورته يو بڅرکی يمه!

زه د وحشت له تورو لړو نه راوتې يو ګريکه يمه

زه د ويرونو له جهانه يوه اوښکه يمه!

له ما مه غواړئ د غزالو د مستۍ غزلې!

مه کوئ هيله د کيسو، د قصيد و د مدحو!

مه کړئ آرزو د لړزوونکو، پارو ونکو نظمو!

(c) ketabton.com: The Digital Library

له ما ،

له ما خوبنې ، له ما طرب مه غواړئ !

۱۳۶۱/۷/۱۷

پېښور ، کچابیانس

ټي ، بي*

په خپل کلي ، خپل وطن کښې روغ رمټ وو

شومرګونې رنځ ناڅاپه را عیــــــان

وو « ویروس » یې له وروس ځنځه راغلی

د ټي ، بي په رنځ تباه شول افغــــانان

۱۳۶۷/۷/۱۱ پېښور

نقاهت*

د ټي ، بي له رنځه خــلاص شوکه خدای کاندې

بس اوس پاتې یې دوره د « نقاهـــت » ده !

سور صحرایې سره مابنام ته رســــــیدلی

د روسي ښنکېلاك تخته د میـــخ ترکټ ده

۶۵/۳/۱۰ پنجاب ، لارنس پور

---

* ټي . بي د تره کی او ببرک د نوموړو د سرتېکی دي چې د توبرکلوز د ناروغۍ نوم هم دی او دا نوم دا مجلس کاله د واړو دولتونو په کابل کې اخیستل کېده ، نقاهت هم د نجیب د نامه له سرتکي ځخه جوړ شوی دی .

(c) ketabton.com: The Digital Library

د وینو باران

آسمانه واوره باران مه اوروه !
زه لا د وینو بارانو نه لرم
ستا څوکو ونکی غاټول نه غواړمه
چې د شهید ګل ، پرهرونه لرم

***

آسمانه واوره باران مه اوروه !
په وینو پالم د وطن ګلونه
کرم او به خوربه یې د تن په وینه
تازه به ساتم د چمن ګلونه

***

آسمانه واوره باران مه اوروه !
زه د غلیم پر سر بلنی اوروم
چې زما لورته یې کاڼه کتلي
په سره د ښمن مې سرې ګولۍ اوروم

***

(c) ketabton.com: The Digital Library

آسمانه واوره باران مه اوروه!
نه لا دوینو بارانونه لرم
د وخت فرعون ته توپان جوړ وم
لا په آموکښې غنو ځنګونه لرم

۱۳۶۳/۱/۱۴

پېښور

دولت که دولت

دا "دولت" ربښتیا "دولت" دی
هم سنګتڅل کا هم وهل کا
تر "دولت" لاپسې تېر دی
وحشیانه انسان وژل کا

۱۳۵۷/۱۱/۲۷، کابل

زحمت کَش او زحمت کُش

زحمت کَش یې زحمت کُش په زحمت کَش کړل
جبري کارته، زندانونه، ادیروته
په رښتیا د زحمت کښنو حکومت دی
زحمت ویشي ښارته، کلیوته دېروته

۲۸/۸/۱۳۶۱، پېښور

(c) ketabton.com: The Digital Library

راسره وژړل

زه يوازې نه يم ټول افغان راسره وژړل!
هر يو بشر دوست په آه افغان راسره وژړل!

زما د سوي زړه، سوې ژړا چې يې تر غوږ شو
زړه يې چې درلود هر يو انسان راسره وژړل!

ډېر لوی مصيبت زما په کور کښې سترګې پرانيستې
دا چې هم کافر، هم مسلمان راسره وژړل!

چيغه مې د غم لکه ققنس له سوزه پکه وه
شا او خوا مې ټول ساز او سامان راسره وژړل!

سپينې مرغلرې د شبنم هر ګل راپرېښودې
ډېر مې وو غمونه، ګلستان راسره وژړل!

ما چې په تورتم د زړه اوښکو ډيوې بلې کړې
ستورې يې راکوز کړل کهکشان راسره وژړل!

څړيکې مې د زړه چې په پټرې شونډو کې کړيکې شو
ټولې يې تڼۍ کړلې ګرېوان راسره وژړل!

زه يو آواره يم، کله هلته، کله دلته يم
اوښکې سرګردانې دې آسمان راسره وژړل!

(c) ketabton.com: The Digital Library

نه یم پوه واړه زړه کښې یې څه اندیښنه تېره شوه
ما «رفیع» چې وژړل، «امان» راسره وژړل!

۱۳۶۹/۷/۲۵

پېښور

«اکسا، کام، خاد»

په «اکسا» کښې یې حق سا «هم ترېنه سلب کړه
«کام» «ناکام» کړل د ځوانانو ارمانونه
د «وحشت دا انسان سوز ماشین چې «خاد» شو
کړل «نابناد» یې په زرګونه، په لکونه

۱۳۶۱/۸/۲۹

شاه شجاع او ببرک شا

پنځوس زره انګریزي پوځ ورپسې وُ
شاه شجاع بریت تاوول سپر د دفاع وُ
خو یو لک څر سان ترځ، ببرک ترشا ته
دا دی څکه «ببرک شا» ها «شاشجاع» وُ

پېښور، ۱۳٦۱/۸/۲

(c) ketabton.com: The Digital Library

خاکِ من

برو!

برو!

برو!

از مرزهای ما

به مرزهای خویش

اشغالگر بی رحم

استمگر زمـان !

برو! برو! زین خاك ما وزین وطن ما!

* * *

این میهن آزادگان

از قرن های قرن

آزاد بوده است

آزاد زیسته است

برو!

برو!

برو!

(c) ketabton.com: The Digital Library

ای کرگسک پیر

عقابها

اسیر صیادان نبوده است

* * *

این خاکِ پاک ما

از سالهای سال

از قرنهای قرن

از چشمه های پاک

و زرگهای تاک

ما را باده یی

ز ازادی داده است !

* * *

اینجاست

ملتی

غیور و با ایمان

دلدادهٔ ازادی و آزادگیی خویش

اندر نبرد حق

در راه حفظ خاک

(c) ketabton.com: The Digital Library

سر میدهد آسان
هرگز زکف آزادی وطن نمیدهد

* * *

این میهن عزیز
فرزند تاریخی وکهنسال جهان است
آزاد ومستقل ؛
در طول زمان است
تا هست این جهان
تاهست یک افغان
این میهن ما نیز
آزاد میماند
آزاد میباشد
برو!
برو!
برو!
از مرزهای ما ،
به مرزهای خویش

(c) ketabton.com: The Digital Library

آنجاست خاك تو

اینجاست خاك من !

۱۳۵۸/۱۲/۱۰

کابل، زندان پلچرخی

د لستوڼي مار

بل کاري ګوزار پرې وکړئ پرې یې نن دی

پاس په سر یې چې خوړلی دا ګوزار دی

خپلواکي نعمت ته نه شئ رسیدلی

څو ژوندی دا د لستوڼي د منځ مار دی

۱۳۵۸/۶/۲۲ کابل

رجیم

د پردو په مټو واك ته رسیدلی

سره ښکېلاك را ستولی مستقیم دی

ځکه هر افغان یې ولي په سر کاڼي

د ببرك رژیم رژیم نه دی رجیم دی

۱۳۶۱/۸/۲۹

پېښور

(c) ketabton.com: The Digital Library

د وینو بهیر

خلکو بې ځایه تورن کړي شرمښان په وینو
یا یې بې رحمه شان بللي دي پړانګان په وینو

خو په خونړېز کښې کمونستو تر دوی وار وړله
چې یې ماره د انسانانو کړل لېوان په وینو

اوس مو پخپلو سترګو ولیدل پخپل وطن کښې
موږ اورېدلي وو چې رغښتل به اوښان په وینو

یادونه ډېر دي فریادونه له هر خوانه اورم
د هسک مرغونه هم افغان کړې د افغان په وینو

زما په ګران وطن کښې دومره وینې توی شولې
چې ښايي لوند په ځای د اوښکو کړم ګرېوان په وینو

نورې لوخړې د بمونو ترې راپورته شولې
کورونه ړنګ شول کلي رنګ شول د انسان په وینو

سترګې تیاره شي مړې خواته وینې وینې وینم
چې را په یاد شي لړل شوی شهیدان په وینو

د ګنهګارو (!)، بې ګناهو ترمنځ پوله نشته
سره پراته واړه - زاړه ښځې، ځوانان په وينو

څوک په مړو، څوک په کورو، څوک په زندان کې مړه شول
هم کور په وينو دی، هم لړندی زندان په وينو

له يوه سره د سرو په پريکولو سر شول
هم دې خانان په وينو رنګ، هم دې خواران په وينو

دوی کرار کښېناستل د وينو تويو د پاره
هغو نورو کښېنې چې له ځايه وو ودان په وينو

څوک يې وژلي په ټوپک څوک د بمو په مېټو
څوک په ژوندون ښخ کړل هر کټور په ګورستان په وينو

صرف يې ونکړه په بيچيا د وطن په زويو
کړل يې امامان په وينو رنګ هم ملايان په وينو

د علم او فکر سرمايه يې له وطن کړه ورکه
چې په خبره وو کړل يې ډوب هغه کسان په وينو

که محصل، متعلم ؤ، که مامور يا استاد
چې د دوی نه شول واړه غرق شول د توپان په وينو

دوی کله اړ شول په ليکوالو، ډاکترانو باندې
ډوب يې کړل ډېر متخصص، انجنيران په وينو

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ګران وطن معنوي پانګه یې له مینځه بیوړه
علم په وینو شو ، ادب او ادیبان په وینو
کلي په کلي ، ښار په ښار یې وینې وکړلې
دوی سرتر سره ولړل د ښت او دامان په وینو
د روس له پاره یې د خلکو غلامي پیل کړه
د روس په لمسه یې خولم کړل افغانان په وینو
وطن په وینو دی ولل شوی د وحشت له لاسه
د سیاهۍ نه دی ښایي لیک شي دا داستان په وینو
زه بریې وښیم جهان ته کومه ـ کومه برخه
دې لړ ندکړې هر طرف افغانستان په وینو
عزت تنهوي چې د کونړ د غمو چیغي وا وري
او به سرې شوې دي د سیند د نورستان په وینو
کله وتی شي دکیرالې قتل عام له ذهنه
دخوینده و میند و ځنته لړند شول بچیان په وینو
د « شیګل » شګې هم په سرو وینو کښې ولمبدې
د « نیشګلام » شیلې چې نه کې کړې باران په وینو
د « ننګرهار » دګلوهار دوینو عکس ښیي
چې یې په پښو کښې رغړیدلي دي زلمیان په وینو

(c) ketabton.com: The Digital Library

د «الیشنګ»، د «الینګار» سیندونه سره بنکاریږي
دی لړل شوی سرتر پایه تړول «لغمان» په وینو
په «حصارک» کښې ایسار شوي سره اوروڼه دي
په «خوګیاڼیو» کښې ټانکونه شول روان په وینو
که «خیرخانه»، که «پای منار»، که «چنداول» د «کابل»
«بالاحصار» یې کړل سور لکه الوان په وینو
د «لوګر» غرونه لاتراوسه شاهدي پرې وایي
چې یې ډوب کړي دي د غیږې ماشومان په وینو
که «برکي» وُ، که «پادخواب»، که د «علم پُل» وُ
تړول وللي وینو دي، هم دي «تنګي واغجان» په وینو
د «خرخې کوروونه» په خرخې الیکوپټرو وران شول
په «بجاوند» کښې چاونه موندہ امان په وینو
«تیره» «بیاره» شوه د توپونو په لوخړو باندې
«ګردیز» جنګریز کړ سور په وینو، ګردیزیان په وینو
ستهه د «ستهو» په کنډو کښې د سرو وو ته
هم کلیوال وو، هم عسکر منصبداران په وینو
«زرملې» خپل بې شمېره ملیونځل له لاسه ورکړل
ژوندي تري ولاړل، پاتي، پاتي مشول بې نشان په وینو

شول مړي کوټه «سيد خيلو» وزه، «دوه مانده» کې
په «زيړوک» پريوتل لا شونه، «شوکيان» په وينو
په «سيد کرم» کې په «ځاځيو» کښې ځای پاتې نشو
«منګل» په وينو «خوست» په وينو شول «ځدران» په وينو
هلته شمال ته په «تګاب» کښې تګ د وينو وشو
شير د «پنجشير» په وينو رنګ شو «پروان» په وينو
«پلخمري» ده، کره «دوشي» دی بيخ له وينو نه شول
غاټول د دښتو ځيګر خوړ شول د «بغلان» په وينو
«تخار» په وينو دی، «فرخار» او «فيض آباد» په وينو
په کان کښې وژړل لالو د «بدخشان» په وينو
«مزار» مزار شو د وطن د وطندوستو بچيو
«ميمنه» مېنه شوه د وينو «سمنګان» په وينو
د «صلح کل» «بودا» لمن يې هم په وينو سره کړه
چې يې خپور پولې پېتې کړل د «باميان» په وينو
د «امير بند» د وينو ډنډ شو، پنجاب سو رنګارنګي
«شهرستان» وړينې، لړل شوی «مالستان» په وينو
حيات د خلکو په «خوات» کښې په سرو وينو رنګ شو
«بهسود» په وينو دي لړلي، دی ميدان په وينو

(c) ketabton.com: The Digital Library

«ونخی» «کړ» شنیز» «کړ» «جغتو» دی وینو ولمبول

«خروار» په وینو شو «رنګین شو» «زنخان» په وینو

هغه «غزنین» چې ما لیدلی وُ او س هغه نه دی

بوی د سرو وینو تری راځي رنګ دي ګلان په وینو

«ناور» په وینو دی «واغز» دی سرو لمبو وهلی

«رباط» ، «تاسنګ» او د «شلګر» دی هرمکان په وینو

په «قره باغ» او په «مُقر» بمونه واوریدل

دښتي او غرونه لمبیدلي د «روزګان» په وینو

د «اورګون» زمکه شوه اوړکوي د لمبو دلاسه

د «وازې خوا» د «کتواز» دی هرمیدان په وینو

«شینکی» شوه سره «دروازګی» سره «سورغر» شو سور په وینو

ښکته او پورته ډوب شو «توپل» «زابلستان» په وینو

«ارغنداب» وینې شو «کرز» وینې شا او خوا یې وینې

«بولدک» په وینو هم یې ډوب کړ «ارغسان» په وینو

په «لښکرګاه» کښې د لښکرو وینې وبهیدې

«موسی کلا» په وینو سره شوه «هلمند» وران په وینو

په «فراه رود» د وینو رود د افغانانو ګډ شو

«شینډنډ» د وینو ډنډ شو «لژ ند شو» «سیستان» په وینو

(c) ketabton.com: The Digital Library

«هرات» په یوه ورځ کښې دېرش زره بچي مړه ولیدل
هم د «بادغیس» ، «مرغاب» په وینو دی «لامان» پړیوټ
وطن په وینو باندې رنګ شو کلی-کلی رنګ شـو
خو ماره نه دي تر آخره ظالمان په وینــو
د وینو-وینو په لار ولاړم د وطن په غنبـــر کښې
سمه په وینو، غر په وینو ، ګلستان په وینـو
ملی ماتم یې د افغان اولس په خلکـو راووست
خوله مې د وینو خوند کوي ، سورمې بیان په وینو
د کونډو، رنډو، خویندو، میندو چیغې هره خوا دي
چې یې وحشیانو لوغړولي دي خپلوان په وینو
تاریخ مې پاڼه-پاڼه وارا وه په وینو پسې
لکه دوی د بل چا لاس نه دي د اشان په وینو
د ټول تاریخ د وبو پاڼې یې په وینو ولــې
تر دوی شول وروسته هلاکو او چنګېزخان په وینو
عبدالرحمن له ککریو څوځلي جوړکـــړل
دوی سراسر ورنګاوه هریو مــکان په وینو
خو ناحق وینې یې لاس ناخلي له لمنې څخــه
ځکه لړلي وې ټول عمر قصابان په وینو

(c) ketabton.com: The Digital Library

د باد روان له شرمه دک مرلی به هیر نشي د حپا
هغه ترکي چې يې سور ژهر «پرمان» په وینو
امین دلوی خاین په ترګـه ورک شو، سپک شو پسې
روسي باداريې کړلو موږ بنه دخپل ځان په وینو
کارغل به هم د پـسـرـ ژر د وینو په بهير د وبینږي
چې له اوله ژ وطن تر را روان په وینو
داد افغان وینې به نشي بې بدله پـاتـې
ژر دي خولم بکړي خپل واره دښمنان په وینو

۱۳۵۸/۱۰/ ۲۳

کابل

عاشوره

رادبره شوه دکال ددرانه غم ورځ
هغه ورځ چې یاده ده د لوی ماتم ورځ
شوه حرامه آرامي په اهـل بیـتو
سره شـوه، توره شـوه له غمه محرم ورځ

۶۲/ ۷/۱۵

۱۰ محرم ۱۴۰۵ هـ ق

(c) ketabton.com: The Digital Library

د نور څلي

د بګرامي غازي او سرلوړي شهید مولوي شفیع الله په یاد کې

هغه غازي چې يې د توري شپې په تور زړه کښې
د تو غندیو د نور کرښې هره خوا ایستلې
د حق رڼا به يې د زړه ستر ګو ته نور وربا خښنه
زمې ګولۍ به يې د هدف په لور رسا ویشتلې

* * *

هغه غازي چې د باطل په سنګرونو باندې
په عقابي غورځنګ په لوړ جرأت بریدونه کول
د دښمن زړه ته يې رسا د توري خرپ رسیده
په خپل وحشي دښمن يې سم - سم ګوزارونه کول

* * *

هغه غازي چې د جهاد دړوی يې بلې کړلې
د کابل ښار په زړه کښې څه چې ان دارګ په خوله کښې

(c) ketabton.com: The Digital Library

په خپل رسا- رسا ګوزارېږي بې حسابه ورکــړل
د دين او خاورې د ښمنان د رسوا مرګ په خوله کښې

* * *

هغه غازي چې د باطل غزنه يې غلې کــړلو
د حق دلارې د راکټ په لړزوونکــــو ډزو
د روس د ظلم، استبداد او د فساد حــالــه
پر له پسې برېې وېشته په نړوونکــــو ډزو

* * *

هغه غازي چې هر غازي ورته د ستر ګوتورۇ
ده ته ۇيوکه به د تور، کړ به د سپين ګــونډۇ
چا به چې زړه د روس کړ نخښنه د زړه سر ۇ دده
دده نظر کښې بود کفر بل د دين ګـونـدۇ

* * *

هغه غازي چې زور، زارى او زر پــرې نه چلېدل
د عارضي سولې، تسليم په لاره تللى نه شــو
سرلوړی ژوند د ژوندانه عالي هدف ۇ دده
سرې باللي شو خوچاته کــبږ مدلى نه شـــو

* * *

(c) ketabton.com: The Digital Library

هغه غازي چې عقیده او جهاد ژوندۍ ورته
کوه صافی نه یې په صاف زړه جهادونه کول
په هر مصاف کښې به یې ښکلولې یې پښې
کړل تار او مار بې چې د ښمن به قطار ونه کول

* * *

هغه غازي چې یوه لحظه یې هم آرام نه کاوه
وایي: آرام شو د ژوندون د لوړ مرام په غېږ کښې
شفیع الله ؤ شو شفیع یې الله ولاړ الله ته
شولو آرام د خپلې توري د نیام په غېږ کښې!

* * *

خو غازي نه مري، شهید نه مري، هغه تل ژوندي شو
ظاهره ښکاري چې زمونږه لوی غازي غلی شو
چې تر قیامته کړي رڼا او تر آسمانه رسي
شفیع الله د دې ځلانده ښکلي نور څلی شو

* * *

۱۳۶۴/۴/۳

پېښور

(c) ketabton.com: The Digital Library

بت پرستي

تا پستي کړه، ما سستي کړه ، ده چستي کړه
رانه لاندې يې د پلار نيکه هستي کړه

ها دې ياد دي زه د حق په مينه مست وم
ای دین زاهده! تا به بد مستی کړه!

د دار پښو سرخرويي مې شوه په برخه
چې په وينو مې خيشته خپله هستي کړه

که پرون مې سومنات کښې بُتان مات کړل
نن مې مانړ د مادې بُت پرستي کړه

چې کلونه په رنګونو کښې وه پټه
ښه رسوا مې اوس وحشي کمونستي کړه

۱۳۶۱/۱/۱۵

کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

زېرى

زه یُم شاعر!
زه د وطن شاعر یُم
ما د وطن د عشق نغمې ویلې!
ما مې اولس ته ترانې ویلې!
ما ویښول،
ما پاڅول،
ما څخول وګړي!
تل د لوړتیا،
د پرمختیا،
د وړاندې تیا لپاره!
زما ارزو وه چې زما ملت هوسا شي هوسا!
شي ښځیل کور کښې بسیا!
د تمدن له ګړندې یون سره یون وکوي!
ملي پاڅون وکوي!
په ملي هڅه او تکل وطن آباد کاندې!

(c) ketabton.com: The Digital Library

په مینه - مینه

* * *

خود پردیو ګوډاګیانو پکې شوکه وکړه ،

داړه یې وکړه ،

د داړې له لارې واک د دوی شو ،

دوی خپلواکي په بل واکي ورکړه

د بل په واک کښې یې زموږ آزاد ملت ورکړ ،

له هر څه تېر شول ،

خپل تاریخ او خپل کلتور یې پرېښود ،

پر خپلواکۍ مین ملت ته یې په غاړه باندې ،

د پردو ژغ کېښود !

نو زه به شاعر وم ! د ملت شاعر !

خود نغمو او ترانو په ځای به ساندې وایم !

په خپلواکۍ ، په آزادۍ پسې به ژاړم - ژاړم !

تش په ژړا نه شي ،

او س وخت د ژړاګانو نه دی ،

دا خپل ملت به یو ځل بیا پا څوم ،

بیا مخ‌ـوم !

(c) ketabton.com: The Digital Library

* * *

زه باوري یم !

زما خلك غلامي نه مني ،

د بل تر ژغ لاندې ژوندون نه مني ،

یون کوي

د روڼ تاریخ رڼا او سره لاره ترې نه هېرېږي !

دوی په دې خپل ځنځیر کلن تاریخ کښې ؛

لوږې ګاللې یې کورېدا او غریبۍ ګاللې ،

خو بل ته نه دي تسلیم شوي، غلام شوي نه دي!

دوی په خپل دې ځنځیر کلن تاریخ کښې :

ډېر یرغلګر ، ډېر داړه ماران لیدلي ،

د دوی په خاوره بلوسېدلي له هر خوا راغلي ،

راغلي دي ، یرغل یې کړی ، بلوسېدلي هم دي ،

خو پاتې شوي نه دي ډېر تر ژوندي تللي نه دي ،

چا سر خوړلی ، څوك برابر عوندې تېرې تښتېدلي ،

وطن فروشه افغانان یې بېګانه بللي ،

په هغه لار یې لېږلي ، چې باد ار یې تللی ،

ژوند ترې نه دي پرېښي !

(c) ketabton.com: The Digital Library

شاه شجاعان ــ يې ټول په ګور منډلي !

* * *

اوس ـــ هـــم همغه وينه شته لا سره شوې نه ده !
اوس ـــ هـــم همغه مينه شته لا زړه شوې نه ده !
اوس ـــ اوس ـــ هـــم شته د وطند وستو افغانانو بچي
نه پرېږدي دلته په دې پاک خاوره ،
پردي تېرزن ،
د دوى ځايي ايجنټان
د دوی په روبلو احنست شوي داخلي نوکران !

* * *

که باور نه لرئ نو ورشئ نورستان وګورئ !
د کونړ لوټه ـ لوټه ،
کلی ـ کلی
هلته تګاب ، بلخ ، سمنګان ـــ وګورئ !
پکتيا ، اوزګون ، هرات ، هلمند او بدخشان وګورئ !
ټولو ځوانانو ،
نرو ـ ښځو
او وړو ـ زړو

(c) ketabton.com: The Digital Library

په نهورتیا او په میړانه ،

سینې سپر کړلې

د توپ ګولو ته ،

د ټوپک ښلیک ته ،

د دوی سرونه تا نکولاندې کړل ،

خو ټیټ نه شول ،

د بل نوکر ته ، د پردوا مرته ؛

غاړه یې ورکړه ، خو په غاړه یې قبوله نه کړه

د مړئیتوب کړۍ ،

غاړه یې خلاصه کړه وطن ته

او ملي تاریخ ته !

دوی قرباني شول د وطن په مقدس جهاد کښې ؛

* * *

زه باوري یم چې دا سرې وینې به رنګ راوړي

د آزادۍ د ناوې لاس به سره کا

افغان ملت به یو ځل بیرته کړي آزاد تنفس ،

په ځپل آزاد ،

د مېړنو هیواد کښې

(c) ketabton.com: The Digital Library

نه باوري یم چې دا کیږي
او ډېر ژر کیږي ،
دا د آزادو میړنو وطن غلام نه پاتېږي!

* * *

زه ډېر ځل د آزادۍ سپېڅلې ورځ وروینم !
بیا مې پر زړه کښې بل ارمان نشته ،
بیا نو که مرم نو ډېر هوسا به مرم !
په خوشالۍ به مرم ،
زړه خوښي ،
په خندا به مرم !
زه باوري یم چې وطن به آزادیږي زما
خو که زه مړ یم په دې منځ کښې
نو خوږ و ملګرو!
تا سو ته هیله کوم ،
خواست کوم ،
غوښتنه کوم !
چې د وطن د آزادۍ په مقدسه ورځ
زما تر قبره څوک را واستوئ !

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې ما ته زېرې د وطن ـــــ د آزادۍ راکړي
زه به په قبر کښې خوشاله شم، خندان به شم
زه به په قبر کښې هوسا شمه، آرام به شم
دا زېرې ـــــ
ما ته دی د ژوند زېرې!
د نوي ژوند
او د تل ژوند زېرې ـــــ!

۱۳۵۷/۱۲/۲۳
کابل

د ورشو، ورشو*

چې د ټول جهان نیول یې وو په نیت کې
ها حریص تر اوس ساحه د پښو شوه تنګه
چې بې سره پکښې هره خوا یې خر وګ
قطبي خرس ته د ورشو، ورشو شوه تنګه

---

* لومړی ورشو د پولینډ د پایتخت « وارسا» او د وهم ورشو د څرځای، په معنی ده.

(c) ketabton.com: The Digital Library

پخه لار

په وطن چې د وحشت سيلۍ خوره شـــوه
هرې خواته ويرانه شوه- ويرانه شـوه
ورځ وي سپينه، شپه وي توره په دنياکې
خو زمونږه ورځ هم سره او شپه هم سره شوه
آرزوګانې مې د ژوند شوې ځوانيمرګې
د ولجه نږبنکاري هر لورته جنازه شـوه
ځريوانونه ترلمن پورې بيړه شوله
د کفن خبره پاتې شوه، زړه شـوه
عرش پرې نولې له آسمانه د نور څاڅکې
چې سنګر کښې د شهيد وينه د پوه شوه
او ښکې لاندې کړې د وينو بهيرونـو
د غمونو قافله د پره درنه شـــــــوه
آزادي به پرې سرلوړې ځي «رفيعه!»
په سرلوړو ټکرو چې لار پخه شـوه

۲۲ / ۱۱ / ۱۳۶۹

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ځاروي ګوند ترانه

په ژوبڼ کښي خوشالي ده چراغان دی
چې ترېځ يې نابغه خوک قهرمان دی
امبا! امبا! امبا!
هورا! هورا! هورا!
« نور به نه وي استثمار د فرد له فرده
بڼ مو پاك کړ د انسان د پښو ګرده »
د غوايي غوږ دل کړی هر انسان دی
په ژوبڼ کښي خوشالي ده چراغان دی
امبا! امبا! امبا!
هورا! هورا! هورا

* * *

« نور قابض زموږ ملکري په هر څه دي
که غوجلي، که ځنګلونه، که وابنه دي
په خپل واك مو شروکړي چور تالان دي »
په ژوبڼ کښي خوشالي ده چراغان دی »

(c) ketabton.com: The Digital Library

امبا ! امبــــا ! امبــــا!

هورا! هـــورا ! هـــورا!

* * *

ای ښاروو ملګرو خوښ شئ، خوشالیږئ

ډېرانو نه مو تول خپل دی پری پنډیږئ!

ګلان خوری په بوېیوو کښي یې تاوان دی!

په ژوبڼ کښي خوشالي ده چراغان دی

امبــا! امبــا ! امبـــا!

هـــورا! هـــورا! هـــورا!

* * *

د خوګانو مشري ډېر ـ ډېر افتخار دی

د غوایه بغـــاوت نوی ابتـــکار دی

د ښارویو نهضت توند پر مخ روان دی

په ژوبڼ کښي خوشالي ده چـــراغان دی

امبــا! امبــا ! امبـــا!

هـــورا! هـــورا ! هـــورا!

۱۳۵۸/۷/۲۳

پښتون

(c) ketabton.com: The Digital Library

وینه او مینه

وینه په مینه تو ئیدو تر پیدا
په کومه مینه ؟
د وطن په مقدسه مینه!
په هغه مینه چې تر پاکه بله مینه نشته
او هغه وینه چې تر صافه بله وینه نشته
دا وینه جوره د وطن د مور له تیو نه ده
دا وینه وینې د چینو له سپینو پیونه ده
دا د وطن د مور له وینې ده
له مینې ده
دا د وطن په لار توییږي
زرغونیږي پرې،
تازه گلونه،
سره گلونه،
د لاله گلونه،
په پسرلي تازه کوي د وطن د بڼستې غرونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې د وطن پر لار ټوپيږي يې له دې وينې قربان!

چې د وطن ناموس خوندي کړي يې له دې مينې قربان

وينه په مينه ټو يېدو ته پيدا

په کومه مينه؟

د وطن په مقدسه مينه!

۱۳۵۸/۲/۱۰

وردګ، آبدره

سالنګ کړ سالنګ*

۱۰

« هندوکش » مو له ازله عدوکش دی

چا چې کړې پرې تېرې، تېرې يې شنډې دی

خو روسانو چې يې زړه ته رغون ورلنډه کړ

دوه يې وخوت ويل :« سالنګ نه دی سالنګ دی »

۱۳۶۱/۸/۲۰

پېښور

---

* دا ټوټه په سالنګ کښې د شوروي روسانو د مړ ډاريدلو په ارتباط ويله شويده.

(c) ketabton.com: The Digital Library

کمونیستي

خلک قتلول "بشر دوستي" بولي
کور د چا په زور نیول "دوستي" بولي
جنګ او تجاوز ته نوم د "سولې" ږدي
حق پایمالول "حق پرستي" بولي
چور ته، لوټ ته "عدل"، "مساوات" وايي
لوټ تېری "د سولې همزیستي" بولي
روس ته غلامي کول "شرف" ګڼي
لار د آزادۍ نیول "پښتي" بولي
کور په کور نفاق کړل "وحدت" شمېري
حق جهاد د دین په "بانډیستي" بولي
فسق، فساد "اخلاق" او باطل "حق" ګڼي
ټولې بشري هستۍ "نیستي" بولي
هر څه یې چپه چې په قاموس کښې وي
ګرانه بس همدا "کمونیستي" بولي

۹ / ۱۰ / ۱۳۶۱ پېښور

(c) ketabton.com: The Digital Library

د وینو رنګ

په ګلبڼ کښې پاڼې شوې دي ګلـونه
پرې راغلي د خزان دي سره بادونـه

سرو لمبو دې سره ګلان له منځه وړي
پاتې شوې يې اغزي د باغ په خــونه

طبيعي پسرلی ســره خـزان تالاکـړ
ګل ګېډیو ته يې واچول اورونــه

د غوايه عوبل هرڅه سره دل ول کـړل
په وطن وکړل غويو عـوايه کارونـه

د روسيې د کبنت له پاره يې قلبه کـړل
که کورونه وو يا وو ودان ښارونه

ودانۍ يې کړلې ورانې په بمونو
پرې يې کر کـړل د ځوانانو تاند سرونه

څوک يې کړل په تړاکتور ترخاورو لاندې
په چا تېر شول د روسيې درانه ټانکـونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

څوک خوراک د ماشینګن څوک د توپو شول
چا له ګور کړل الوتکو خېل کـــوروته

نه واړه او نه زاړه تري په امان شــول
قتل عام شول: ښځې، وړوکي، زلمي، نجونه

څوک هجرت ته شول مجبور له ګران وطنه
په چا ډک شول په وطن کښې زندانونه

زندان څنګه د قصاب قصابخانې د ي
پرې کوي پکښې غوښې وته اولاســونه

په برقي ډنډو وهل دي څورول دي
په ځوندوني بېلوي ترېنه پوســتونــــه

درسته ورځ وژل دي، وينې دي، وحشت دی
څروي یې په ریشمو لکه پســــونه

چې شعور یې وُ، چې درک، چې یې احساس وُ
ځ په ګور شول چې ور اوښتل محو نــه

چې عالم، چې په هنر پوه، چې بادانش وو
پرې انبار یې کړل د خاورو انبــارونــه

چې وطن ورباندې ګران چې وطندوست وو
د وطن د ښمنو پرې ښول مېــــړونه

د پردیو زرخریدو نوکـــرانـــو
د وطن په بچـــو وکړل ستمـــونه
خو باور دی چې دا ویښ بړنګ راوړي
شي پرې تاند به مو باغونه او راغـــونه

۱۳۵۸/۹/۲۳

وردګ، آبدره

سرونه کړل

خلک په شاره هم کلونه کـــړي
یار* په ودانه کښي بمونه کـــړي
ودانه ورانې خلک ژوندي ښخوي
سر ښخول نه دي، سرونه کـــړي

۱۳۵۸/۲/۲۱

کابـــل

---

* یار دلته د ملګري، رفیق، تواریش په معنا دی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

للـــون

د وحشت لړې له فضاء نه به خورېږي، ځي بـه!
د ایمان لاس به په باطل باندې برېږي، ځي به!
د نور د کرښې خنجر ننووت د شپې په زړه کې
نور د تیارو د رګو وینه به وچېږي، ځي بـه!
د وصال لمر د غرمې په څوکو راختونکی سبکاري
د بېلتانه د واورې غرونه او به کېږي، ځي به!
نه به له یاره سره ځمکه خپل اشنا دیار تـــه
د رقیبانو سره مخونه به توریږي ، ځي بـه!
د برې زړې به زرغون شي د شهید په وینـــو
دا هرزه بوټي په للون له منځه ځي، ځي به!

۱۳۶۱/۱۰/۹

پېښور

(c) ketabton.com: The Digital Library

دا وطن

دا د افغان وطن دی ،
دا افغانستان وطن دی ،
د تاریخ پاڼې یې زرینې دي ،
په وینو سرې دي او رنګینې دی !

* * *

دا د افغان وطن دی ،
دا د اتلانو کور دی !
دا د وطن په مینه مستو شازلمیانو کور دی
سرونه ږدي په خپل وطن ،
خود حیا پښو کې نه ږدي ؛
له افغاني غروره ډک سرونه !
د وطن ننګ کې ،
د ډګر په جنګ کې ،
خوښېږي مرګ ته ،
هیڅ وخت نه خوښوي

(c) ketabton.com: The Digital Library

د کور په منځ کښې د تلتك مرګونه

* * *

دا د افغان وطن دی ،

دا د عقابانو ځاله ،

دا استعمار قفس ته نه بندي غاره !

په خپله پاکه او آزاده خاوره ،

کله پرېږدي د بل ناپاك پلونه !

دا استعمار بابښې په ځمکه ولي ،

د دوی ځایي کونګان په خاورو منډي ،

نه پرېږدي ، نه پرېږدي

په خپل دې مقدس وطن کې

د مردارخورو ټپوسانو د وزرو ټپېدل !

* * *

دا د افغان وطن دی ،

دا د مېړنو مېنه ده !

دلته پردي تېری کوونکي تم کېدلی نشي !

که شي پښېمانه هم په تېښته - تېښته ،

سرونه وړلی نشي ،

(c) ketabton.com: The Digital Library

که په ژوندیو پښو راځي
په مړو پښو بېرته وزي،
ځيني يې بېرته هم په هيڅ شکل وتلی نشي
په تېښتنه تللی نشي
سرخېل ساتلی نشي
دا د افغان وطن دی،
دا افغانستان وطن دی،
د تاریخ پاڼې یې زرينې دي
په وينو سرې دي او رنګينې دي.

۱۳۵۸/۲/۱۰
وردګ، آبدره

دشهيد وينه

که سينه سينه د کابل سينه
ته چې رالوېږې تر اباسينه
سوات ته غېږ ورکړې خوږې ګلې نشي
په يون کښې ساتې د شهيد وينه

اټک ۱۳٦۴/٦/۱۲

(c) ketabton.com: The Digital Library

څه ونه وایي؟

په ملک د بل حکمراني ده چې څه ونه وایي؟
د سره ښکېلاك خر دواني ده چې څه ونه وایي؟
کړي وطندوست وطنفروش ، انقلابي قلابي
د تومتونو پریماني ده چې څه ونه وایي؟
که خپلواکي غواړي چېتك څه د زندان په لوري
د مېني مينه زنداني ده چې څه ونه وایي؟
که سر دې ټيټ نه کړ تېښتېږي د برچې په څوکه
سر ایښود ل لوېه څواني ده چې څه ونه وایي؟
د عوه د بتړل انسان کوي فکر يې سيمه کې دی
دلته تراوسه ځانځاني ده چې څه ونه وایي؟
د سردارانو امتیاز دی او س د دوی میراث دی
په عیش او نوش زندګاني ده چې څه ونه وایي؟
ماهر درزي تور استعمار ته سره کالي وا چول
رنګ دی بدل زړه خاني ده چې څه ونه وایي؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

که تن زندان ته، سر مې دار ته، ځان مې ګور ته درومي
مقابله مې ایماني ده چې څه ونه وایې ؟

۱۳۵۷/۸/۵

کابل، باغ بالامینه

جبه زار

پلار وطنه "جبهه" څه دې بر "جبه" ده
د چا پلار وطنه نشي ځنې کړلې
له کابل نه که کا، بل لوري ته هڅه
په تابوت کې تر "جبې" پورې شي تللی

***

پلار وطن جبهې ته ورځي شي سړی
د چا پلار وطن جبې ته نه شي کړی
"سیل هله وي ښښتن چې دخره راشي"
بیا ایله "مردار" عونده ترځان شي وړی

۱۳٦۱/۹/۱۰

پېښور

(c) ketabton.com: The Digital Library

د شمال له خوا شمال دی

د افغان په پاکه خاوره، نوې دورې را خورې شوې
د توپونو، د ټانکونو، د ټوپکو، د بمونو
د شمال له خوا شمال دی، را خوځېږي، راتوندېږي
د آزاد ملت په کلیو، په کورونو، په باغونو

* * *

دا توپان د غلامۍ دی، دا توپان د بربادۍ دی
غواړي وران کړي زمونږ کلي، غواړي وران مو کړي کورونه
غواړي وباسي له بېخه، خپلواکۍ سمسورې ونې
چې ورکړي مو پلرونو دي د وینو بارانونه

* * *

دا د نوي وخت انګرېز دی، دا د روس سور استعمار دی
په خوږو کې یې ترخه دي، په پستو کې یې زیږه دي
تر انګرېزه څو ځل تېر دی، خو نیرنګ او رنګ یې بل دی
هغه څه یې په خوله نشته، چې نیولي یې په زړه دي

* * *

(c) ketabton.com: The Digital Library

دلستومي ماران روزي ملتونوته په کور کښې
تود میدان شي جوړولی، ډېر پیاوړی مداري دی
سرې ریتارې کړي ورپورې، کله وي يې په میدان کې
بې خبر خلک پرې راټول کړي دا يې راز استعماري دی

* * *

کور، کالي، ډوډی شعار دی، وږي خلک پرې دوکه کړي
خولې يې ډکې له اوبو شي، چې ورکه يې په اوبو شي
چې لاهوشي دې سره سیند ته، هر هر څه ورځې یوسي
دغه وخت چې په ځان پوه شي، په توبو شي، په توبو ځي

* * *

نن راغلې هدا ورځ ده، په وطن مو افغانانو
په میدان د سیاست کې خوشې شوي سره ماران دي
ډولکي د روس ته ناځي، کله خملي، کله پاځي
خوروي په ملک کښې زهر، ډېر بې رحمه دښمنان دي

* * *

بدل کړی يې خپل رنګ دی، هر یو کار يې د نیرنګ دی
را روان په نوی لار دی داد عصر استعمار دی

←----

(c) ketabton.com: The Digital Library

په رنګوېې غلط نشې ، نیرنګونږې رسوا کړه
د افغان اتل ملته ! بیا دې وار دی - بیا دی وار دی

* * *

د تاریخ عنبتلیه زویه ، بیا پر کار ده ستا میړانه
چې ژوندي درنه یونسي ، د سمنان دې خپل سرونه
ستا په وار به ګوزاریږي ، ستا په توبه ختمیږي
استعمار ته په سرورکړه ، څوبې سره ګوزارونه

* * *

باوري یم ! باوري یم ! آزاد کله غلامیږي
ولاړ شوي ، روان شوي پتنګان د آزادۍ دي
افغان کړي بیا قیام دی ، نن یې بیا تږلی لام دی
وړاندې کړي یې میدان ته سربازان د آزادۍ دي

* * *

بیا ډک شوي سنګرونه ، بیا په غرونږکې مورچې دي
بیا جګړه ده په توریکو ، په چړو او په لړونو
بیا د توپ او رد ټانکونږ ، د بمو مقابله ده
په تبرونو ، په لورونو ، په ډبرو ، په سوکونو

* * *

(c) ketabton.com: The Digital Library

بیا راسي خبرو نږ د ملت د قربانیــــــو
د افغان د میړنوالي ، شهامت او د بریـــــو
په ټوپک نیسي توپــونه ، په دلګي نیسي غونډونه
په تش لاس به ټانک ورخیژي روسان نیسي ترمړیو

* * *

بیا سره کړې یې ده زمکه ، د دې وخت سره استعمارته
د «ګوره» په سرنوشت یې اړولي «سره روسان» دي
بیا د سرپورته کولو که خدای کاندې بېرته نه دي
په کارې ګوزار بې ویشتي د لستوني سره ماران دي

* * *

له سرو نږونه تېرېږي ، په خوښیو، خوشالیـــو
له وطنه نه تیریږي، په لویشت - لویشت یې پرې دي سرونږ
چې سمسوره شي ، چې شین شي، چې آباد شي، چې زرغون شي
سپېړوي پرې د سرو وینو ، خوږږي سره سیلاب بوته

* * *

باوري یم ، باوري یم ، غلامي په ختمېد و ده
را نژدې اتل ملته ! اوس شیبې د خپلواکۍ دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

په څو ورځو، په څو شپو کې، نتیجې په راوتـــلو

د غازي، د مېړنوالي، د شـهید د قربانۍ دي

۱۳۵۸/۴/۲۵

ورډګ، آبدره

ستالین او امین

د هر ظالـم خونخوار وېښتیا ده چې "ستالین" دی

خو سل ځله اوس اوښتی تر ې «امین» دی

خلک وژني، کلي سیځي او ښار وران کـړي

د ملت په کور کې جوړ ملي نـــاورین دی

۱۳۵۸/۲/۲۱ کابل

یو بیت

زما د ژوندانه بې ثباته تلـون کـې

زما د فکر رخته ښه شوې زوړ نه شوې تازه شوې

۱۳۶۵/۶/۱۳

(c) ketabton.com: The Digital Library

توقفگاه زمان

اینجا پلچرخیست
زندان بس بزرگ
افسانهٔ سازقرن
اینجا همینجا
هزارها هزار
انسان این وطن
فرزند این خاک
سرمایهٔ ملی
درخاک وخون چومرغ نیم بسمل تپیده است!

* * *

اینجا پلچرخیست
زندان بس بزرگ
اینجا کتاب نیست
قلم در قید و بند
رادیو وتلویزیون

(c) ketabton.com: The Digital Library

بودن بود گناه
تلاش علم وفضل
جرمیست جرم سخت !

* * *

اینجا پلچرخیست !
زندان بس بزرگ !
اینجا زمان نما
آهسته میگردد
آهسته - آهسته !
اینجا ثانیه گرد
اینجا دقیقه گرد
اینجا ساعت نما
یک از دیگر آهسته میگردد .
به پیش نمیرود
گویا که درینجا توقفگاه زمان است !

کابل ، پلچرخی ۱۳۵۸/۱۲/۱۱

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ننګ تدبیر

لاس مې که خلاص دی خو په ذهن مې زنځیر پروت دی
چې فکران وطن مې د پردو په لاس اسیر پروت دی

له ما نه مه غواړئ خوښي، خندا، هوس خوشالي
چې کور په کور مې د ملت په کورکېنې ویر پروت دی

روښن فکران، رښتین فکرانو ټول خواره واره کړل
څوک په مړستون، څوک په زندان، څوک په بونیر پروت دی

ملت ویرجن، چاپیر ویرجن، زمکه آسمان ویرجن دي
زما په شعر د ویرجن محیط تاثیر پروت دی

د وطن زویه! په تا وخت د امتحان راغلی
د تا په غاړه د وطن د ننګ تدبیر پروت دی

۱۳۵۷/۱۱/۲۷

کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

غوړېدلی؟، افغانستان

که وه ونه، که کلا وه، که انسان
چې د زمکې پر مخ وو څه شی ودان

په ټانکونو، په بمونو یې هوار کړل
ښه یې وغوړاوه ګران افغانستان

د کورو په ځای یې وویشل ګورونه
خو بې شنختې او بې نښې، بې نښان

د کالو په ځای یې خلاص کړو له کفنه
نې راپرېښوده لمنه، نه ګرېوان

د ډوډۍ په ځای یې وینې را خوراک کړې
کړل ماره زمونږ په غوښو یې لېوان

کړل یې لوټي - لوټي کلي، لوټ کورونه
په لوټمار یې خواره شول لوټماران

کور، کالي، ډوډۍ یې واخېستل له خلکو
په وژنه یې هم اړ نه شول خلقیان

(c) ketabton.com: The Digital Library

څوک د باندې، څوک په بند کې تر تیغ تېر شول
شول خواره واره، خواره - خواره یاران
چې تودې به پرې زمونږ مشاعرې وې
بېل شول هغه شاعران او ادیبان
نه یې لوری، نه لودن، نه یې درک شته
شول بې پتې د وطن د پت زلمیان
د وطن دښمنو کړل د ځمکې زړې
د وطن په مینه مست خیالي ځوانان
تو یې شوې دومره وینې په وطن کښې
نه یې اوښکې شي ونیولی، نه باران
د برچې او د نېزې په څوکه باندې
خاینانو غوښتل ځان کړي امینان
د برچو او د نېزو تر څوکو لاندې
د دوی زړه ؤ صادقان کړي خاینان
خبر نه وو چې وخت نشي غولولی
چې خاین او امین ښیي دی زمان
روسیه شول هم ملت ته هم تاریخ ته
په روسیه باندې یې ولوړه ایمان

(c) ketabton.com: The Digital Library

د دوی زړه ځي چي افغان د روس غلام کړي
روس ته وسپاري آزاد افغانستان

خبر نه وو چي زمري په زنځير نه دي
په قفس کښې ژوندون نه کړي عقابان

دوی پوه نه وو تل به دا افغانستان وي
په جهان کښې څو ژوندي وي يو افغان

چا چي کړي ده سودا د ملک پلورنې
دي منلي يې په ګور شاه شجاعان

چي سپک ګوري د وطن د مورلن ته
سپک به ژوند وي هم به مرګ د احراميان

د ترو کي عوندي مري د لښ له لوري
شي ناولي روح يې باد سره روان

د امين عوندي د سپي په شان مردار شي
د پليت مړي يې قبر وي ويران

چي اسلاف يې اول سپک او پسې ورک شول
دي اخلاف يې هم په دې لاره روان

دا وطن د ښکېلاکګرو هديره ده
ژوندي راشي، مرهم نه شي ايستی ځان

(c) ketabton.com: The Digital Library

د افغان ملت وطن افغانستان دی
دلته ژوند کړای شي رښتیني افغانان
چې راغلي بېرته نه دي ژوندي تللي
د هر قوي استعمارګر د دې جهان
دا وطن د آزادۍ په خښته روغ دی
دی تل ژوندی غلامۍ نه په امان
آزاد ؤ، آزاد به وي، آزاد به اوسي
آزادي یې ده لیکلې په فرمان

۱۳۵۸/۱۱/۱۷

کابل

دُرداني

د ماشوم په لاس مې ورکړې دُردانې
څکه د اسې شوې دانې-دانې دانې
چې له سترګو نه یې هیڅ شرلای نشو
نن په ما باندې رشید کړې زمانې

۱۳۶۲/۱۱/۱۹

پېښور

(c) ketabton.com: The Digital Library

مناجات

بیت نیکه علیه الرحمه یو مناجات ویلی ؤ :

دا وګـړي د هرکړې خـدایه !

لوی خـدا یــه ! لویه خدایه!

خو کله چي په داؤد خانو کښي زموږ هیواد وال د بېکارۍ له لاسه ایران او عربستان ته په مزدورۍ پسي ولاړل ، په عربستان کښي به څوړول کېدل ، شړل کېدل او سپکېدل او په ایران کښي به کله د قاچاقبر په نامه اعدامېدل او کله به یې نور زجرونو ګالل نو زه دې حالت وځوروم او د بیت نیکه د مناجات خواب مې په دې ډول ووایه :

[۱]

دا وګړي د هر شول خــدایــه !

لویـه خـدایــه ! لـویـه خدایه!

د خوراك اوخښناك په غم کې خواره شوي په عـالـم کـي

له عربو تـرا یـــــرانه لا لهاند او ســرګـردانــه

(c) ketabton.com: The Digital Library

د روژې په لته بنـــوري   دي بې ستوري او بې سيوري

لېږد بدلي له خپل ځـــــايه !

لويه خـدايه ! لويـــه خدايه!

د دوی مېنې کوي کـــښتې   د کوي د نورو ښـــتې

بشري قوت يې د رومي   هومــره مــومي چې بې شرمي

د پردو له خـوا ځــورېږي   د مېښت په ځای مړ کېږي

ژوند يې غم دی ســرتر پـايــه

لويـه خـدايه ! لويه خدايه !

د اولس وينه وڅېـــــــــبږي   د خو تنــو جـام ډکېږي

د کېــږدۍ زامن هېر شوي   د بنګلو ښـستن د پر شوي

معنوی ورځ په ورځ خوارېږي   او دوی سات په سات مړېږي

لوی واټن شـــو رانـمـا يـــه !

لويــه خــدايــه ! لـويه خدايه !

نو له دې نه دي هم تېرشي؟   د دې وږ يو شـمېر دې پرشي؟

وږي تږي دې زيـاتــېږي؟   بيا له لوږې دې مړه کېږي؟

داسې ژوند سبه دی کـه مړینه؟   چې مړ ژواندي ژوند کوينه؟

د تاخه ده سپکي رايـــــــه!

لويه خــدايــه ! لــويه خدايه!   کابل ۱۳۵۶/۹/۲۷

خوکله چې د غوایه تر غوبل وروسته په ۱۳۵۷ کال کښې په افغانستان سره بلا رانازله شوه او زموږ مادي، معنوي او بشري هستي یې ونغړله د خپل تیر مناجات په ځواب کښې مې دالاندې مناجات ووایه :

[۲]

دا ولکړې ورک شول خـــدایـــه!
لویه خدایه ! لـویه خدایه!

سور وحشت پرې رانازل شو — یو د بل د سر قاتـــل شـــو
د سر و وینـــو سیند روان دی — اوردی، وینې دي، افغان دی
هیواد ټول په وینو سور دی — وحشیانه قتل او چپور دی
وطن وران شو درد نمـــایـــه!
لویـه خـــدایـــه ! لویـه خدایه!

لوټماران ورته راغـــلي — مال او سرته یې دي غـــلي
کور په کور باندې ویرخور دی — د چاپلار مړ د چا ورور دی
هر لور وینې - وینې - وینې — کډه شوې دي ترې میـــنې
هر خوا ږکه له وای — وایـــه
لویـه خـــدایـــه - لویـه خدایه

څوک شهید کـړل الوتـــکو — څوک یې مړه کـړل په ټوپکو
په چاپریوتل بمونـــه — پرې یې بل کـــړه سره اورونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

څوک خوراک شول د ګوليو د وحشت د سرو ږليو
د چا کور وران شو له ځايه
لويه خدايه! لويه خدايه!

څوک ژوندي په ځمکه خښ شول څوک د ځان په وژله خوښ شول
د چا قطع شول سرونه د چا غوږ پښې او لاسونه
څوک تکه‌تر کړل خاورو لاندې څوک راوويتل د باندې
ټول په وير شول سرتر پايه
لوير خدايه! لويه خدايه!

ډېرې مېنې وې سپېرې شوې د وطن هستۍ ايرې شوې
سره کمونو وارو تبا کړل عالمونه يې فنا کړل
څوک ژوندي ولاړل څوک مړ شول افغانان خواره واره شول
له ماره نه ترګدايه
لويه خدايه! لويه خدايه!

دا ونګړې وو ډېر شوې هرې خواته خواره شوې
په خپل ډک کورکښې وو وږې د او بو په غاړه تږې
د مېنت په بدل مړه شول په غمو باندې ماړه شول
د تا داوه پکښې رايه؟
لويه خدايه! لويه خدايه!

۱۳۶۱/۸/۱۸
پښتونور

(c) ketabton.com: The Digital Library

درزونه

د حسرتونو په دنیا کې مې عیشونه زیات شـــول
هومره مې درک زیات شو چې څومره مې دردونه زیات شول

د ښېلتون اور مې د زړه خامه خونه ښه پخه کـړه
مېنه مې ټینګه شوه چې څومره پرې اوړونه زیات شول

د پروا غزیو مې په بڼ کې سر راپورته کـــــړلو
اغزي که پر شول ور سره زما ګلــونه زیات شول

د غلامۍ سره زنځیرونه زیاتي مات در واخـــله
چې مې په پښو کې په لاسو کې زنځیرونه زیات شول

ښه دي د غوټي پرېکړې لاره یې راوښـــودله
که مې سوچونه، که فکرونه، که چورتونه زیات شول

نور به د نن کاروان نه بند دم د سبا په غـــاړه
زما درانه - درانه غمونه له پـــرونه زیات شـــول

د ناکامۍ خپېړو لا د کامیابۍ پـــرانســـته
د ناهیلیو په سبب مې امیــدونه زیات شول

(c) ketabton.com: The Digital Library

له سرنه تېر وليونو د صف سر لاړې شومه
چې په شلېدلي ګرېوانه کې مې درزونه زيات شول

۱۳۵۸/۵/۳۱

پېښور

عقد

قران چې وويني قرآن نه ويني
چې پيمانه وي بيا پيمان نه ويني
عقيدې نه لري عُقدې يې ډېرې
ځکه د عقد ساتلو ځان نه ويني

۱۳٦۲/۷/۲۷

د اتفاق صف

نفقه يې چې ده نغښتې په نفاق کښې
چې يې شق او تخصص دی په شقاق کښې
کاميابېږې به هله غيورو خلکو!
چې ځای ورنه کړئ په صف د اتفاق کښې

۱۳٦۲/۲/۱۰

(c) ketabton.com: The Digital Library

زندان

نه یم زندان کښې،
د څرخي پله په لوی زندان کښې!
زما وطن تر دې زندانه تنګ دی
ځکه په هره خوا کښې جنګ دی جنګ دی
د وطن هر لوري په وینو رنګ دی
هر یو افغان له ژوندانه نه تنګ دی
د آزادۍ د بل څراغ پتنګ دی
په ډېر اخلاص سرونه ږدي د خپل وطن په لار کښې
د هندوکش غونډې ټینګ ناست دی د دښمن پر لار کښې
وطن که تنګ دی د دښمن له پاره هم تنګ دی
په هر طرف د میړنو غورځنګ دی
د مجاهد سوک کار د بم ورکوي
غلیم ته نوی - نوی غم ورکوي

* * *

نه یم زندان کښې
د څرخي پله په لوي زندان کښې

(c) ketabton.com: The Digital Library

زما وطن تر دې زندانه تنګ دی

خو په هر کوټ کښې روان؛

د آزادۍ جنګ دی

په دښمن ځکه تنګه شوې آزادي به راځي

په تود و وینو يې چې کيږي

او به خور هره خوا

په ګران وطن کښې سرخرويي او آبادي به راځي!

۱۳۵۸/۱۲/۲۸

کابل، د څرخي پله زندان

جوړه

بريژنف سولې (!) ته جنګ کړې دې بې ننګه

خو په جنګ - جنګ کښې د سولې مرغۍ مړه شوه

اوس امید دی چې بیا «سوله» (!) ترې پيدا شي

«انديرا»، له «اندريپف» سره جوړه شوه

۱۳٦۱/۸/۱۲

پښور

سیلانی

نیسه! لاس طبیبه زخم مې ناسور شو
چې بې تمې شوم ایله مې زړه مسرور شو

غاټول شین و چې راشین شو په بېدیاکښې
خو چې ولې خندل زما په وینو سور شو

بې له داره چې تر داره ورروان یم
اوس شوې پوه چې سکني ورور مې منصور شو

تل چې ګرځم سر وهلی، بر وهلې
د غلیم له لاسه ملک راته تنور شو

د هیواد د لوړ و غرونو سیلانی دی
دا رفعت رفیع هاله مونږ چې مغرور شو

پېښور: ۱۳۵۸/۶/۱۱

یوه لنډۍ

ترکیه داسې دې کور وران شه
لکه چې وران دې کړل زمونږ ودان کورونه

۱۳۵۷

(c) ketabton.com: The Digital Library

پور

(د ډېر لنډ بحر شعر)

وطن کور دی وطن ګور دی
وطن پلار دی وطن مور دی
دده ننوم د ژوند انځور دی
دده یاد د زړه تکور دی
دده عشق د ایمان زور دی
په بېلتون کښې لېږ سور اور دی
بل وطن کښې ژوند پېغور دی
چې وطن نه وي ورک لور دی
په وطن پسې مې شور دی
استقلال یې
په ما پور دی

۱۳۶۳/۱۱/۱۰

پېښور

(c) ketabton.com: The Digital Library

د رحمان بابا په لیکه :

د سپېدو خط

شپه او ورځ د ژوند لړلې مې په غم دي
جور غمونه مې له غمه سره سم دي

ژوند تېرېږي خوښي نشته، غم را درومي
خوشې وایم، سبا دي وبله ضم دي

نه پوهېږم دغه چارې د آسمان دي
او که ترېتې مې د لوح او د قلم دي

نور و نوره شپه هم ځان ته رڼا ورځ کړه
زما ورځې هم پوښلې په تورتم دي

د افغان د افغان دود آسمان ته رسي
سرې لمبې وربانديې بلې د ستم دي

د وطن سکون، آرام يې دی مات کړی
په هر لوري د بمونو زیر و بم دي

په هر کلي، په هر ښار، په هر دیار کښې
د افغان ملت وګړي په ماتم دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې د وینو ارزاني په وطن وینم
دزړه وینې مې مدام د سترګو نم دی
میرویسي فال د بابا په دیوان ګورم
بیا پردی منګولې خښې مې په چم دي
هاکشور چې ده په شعر معطر غوښت
بدبوې پکې خورې د تاڼک و بم دی
د سپېدو له سینه خطر داسي ښکارې
چې رابرې نښانې د صبحدم دی
دې واړه قبر کښې لوی عالم ویده دی
د رحمان د شعر کوکې په عالم دي

حمل/۱۳٦٤

بریژنف

یا زوی مړی*، یا پښې مات**، یا چانماری***شول
چې کاږه کتلې چا افغانستان ته
بریژنف چې په دې خاوره تېرې وکړې
شو زړه چا ود ارمان یې یووړه ګورستان ته

۱۳٦۲/۱۱/۲۲

* تکه چنګیز، ** تکه ګوډ تیمور، *** تکه کرګین، مکناټن او کیوناري

وینې

وینه په هره خواکښې وینې - وینې
په وینو تکې سرې دي مینې - مینې
بشر دی تږی د بشر وینو ته
څښي يې په مینه - مینه ، پیښې - پیښې

***

په خولو بشر وایي ؛ بشر غواړي
خو په عمل کښې شور او شر غواړي
سوله ، وروري ، برابري وايي
خو په میدان د جنګ شرور غواړي

***

بشر دښمنه به څوک څه ګرموي؟
بشر دوستان چې سرې لښې بلوي
کله کامبوج ، کله ویتنام پرې سیځي
یو یمني بل یمني قتلوي

(نیمګړی)

کابل / ۱۳۵۷/۱۲/۸

(c) ketabton.com: The Digital Library

انجام

(د تره‌کي په مړینه)

د وطن مور مقدسه ده درنه ده
احترام یې احترام د احترام دی

پاکه غیږه یې هم پاکه هم سپېڅلې
د هر چا تر حق یې لوړ د حق مقام دی

په اغزو کښې یې هم ګل غوندې ښکلا ده
په خزان کښې یې هم عیش مستدام دی

د ربنتینې زوی له پاره یې پرېښو کښې
هم خوبي ده، هم هوس دی، هم آرام دی

سر پرې بندي د نورو پښه په پرې پرېنږدي
د مرګ لوري ته یې هر د تېرې ګام دی

چې ناموس حیا یې ساتي هغه زویه
ګرامي دی، په کابل، کړ په باګرام دی

چې (خو؛) پلو تري په سپکه ستر ګه ګوري
تر ښکې نه سپک دانمك حرام دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې خیانت ورسره کړي مخ یې تور یږي
د وطن خاین په هر وخت کې بدنام دی
چې آبرو او حیثیت یې په بل پلوري
چې د مور په غیږ کښې پروت د بل غلام دی
رسوا کیږي ، بدنامیږي ، منفوریږي
انتقام یې انتقام د انتقام دی
لعنتونه هر لوري پریږي وریږي
چا چې کړی یې د زوی بوقتل عام دی
د امین په نوم که وي هم چې خاین وي
د خیانت مزل یې لنډ، آس یې ناکام دی
تره کی غوندي نزکیږي په ګولو کښې
نزکولی یې چې چا په بمو بام دی
په ژوند سپک شي بیا په سپکه پسې ورک شي
چې یې مور ته نظر کړی هسې خام دی
مرګ یې سپک وي ، پس له مرګه هم سپکیږي
دا خیانت ، دا یې آغاز ، دا یې انجام دی

۱۳۵۸/۷/۱۸

پېښور، بالاحصار

(c) ketabton.com: The Digital Library

اورپوړې شو

بهاره مه راځه ګلونو باندې اورپورې شو
چې پرې راتلې په هغو غرونو باندې اورپورې شو
چې تا به ښکلې کړل په ګلو، موږ بې سیل کاوه
په هغو ښتو او کڅونو باندې اورپورې شو
د ګل د رنګ د رنګو وینه سرې سیلۍ کړه وچه
هم بې په بوې، هم په رنګونو باندې اورپورې شو
د زړو ګلو پرځای سرې لمبې تاوېږي یکسې
د پسرلي په چمنو باندې اورپورې شو
د شګو فې موجونه لوټ کړه د وحشت پوچونو
د ګران وطن تاندو باغونو باندې اورپورې شو
ګلاب، نرګس، مرسل هریو بخیل ځای وسوځېدل
په رامبیلونو، چامبیلونو باندې اورپورې شو
د بنفشې، شبو، ببرې ځانګې لوخوړې شولې
په میخکونو، ریحانونو باندې اورپورې شو

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې هم یې بوی، هم یې ښکلا وه، هم میلې پرې کیدې
د ارغوان ښکلو ښاخونو باندې اور پورې شو

د هیڅ افغان له پاره ځای د آرام پاتې نه دی
هم په فرشې، هم په فرشونو باندې اور پورې شو

چې ګل یې پېښې ښکل کړې او دې به تر وربله یووړ
د هغو حورو په پړونو باندې اور پورې شو

چې یې تومبلې یکې وو د پسرلي ګلونه
په هغو تورو وربلونو باندې اور پورې شو

نه لاله زار دی پاتې شوی نه خارزار پاتې دی
هم په ګلو، هم په خارونو باندې اور پورې شو

د اګران او خوږ جنت نظیر وطن لنبه لنبه شو
هم په سارا، هم په ښارونو باندې اور پورې شو

د اور حلقو کښې دې راګیرې د وطن سیمې مو
چې یې په کلیو، په کورونو باندې اور پورې شو

چې دوی ته کور وُ او دښمن ته پوخ سنګر وُ د دوی
هغو کلاوُ او برجونو باندې اور پورې شو

د ننګرهار د ګلوهار پر وت د شهید په قبر
په شنو سمسورو کونډونو باندې اور پورې شو

د الیشنګ ، د الینګار سیند ونه سره ښکاریږي
چې د لغمان په شنو فصلونو باندې اورپورې شو
د جګدلک د ونو ډک یا قوت لنبه - لنبه شول
د ماهیپر په ګړن لیچونو باندې اورپورې شو
په شیوه کیو را شیوه شوې د دښمن لښکرې
د کمر یو پر کمرونو باندې اورپورې شـــو
باغ بالا باغ د بلا شو افغانانو لـــره
قرغه یې قروغ کړه په بندونو باندې اورپورې شو
بالاحصار اور کښې ایسار کابل ټوټه - ټوټه شو
ښکلي پغمان په محلونو باندې اورپورې شـــو
په استالف کښې لیږې - لیږې ګولۍ و اوریدې
د شمالي په شنو تاکونو باندې اورپورې شو
شکردره او ګلدره داوردره غوندې شـوه
همرې یې په غرو ، هم په رغونو باندې اورپورې شو
پروان په زړه باندې پر یمانه ګولۍ وخوړلې
د ګلبهار په بهارونو باندې اورپورې شـــو
غوربند کښې بندې دي لوخړې د روسي ټانکونو
چې د پنجشیر په زمرګونو باندې اورپورې شو

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ګل سرخ د ننداره ولاړې اوس شاړې شولې
د لاله زار په ګلزارونو باندې اور پورې شو
په شهرستان او مالستان کښې ښار او مال تالاشول
بامیان ته ګوره یادګارونو باندې اور پورې شو
میدان، میدان د خونړي جنګ شو، په سرو وینو رنګ شو
تنګي، خوات په شنو باغونو باندې اور پورې شو
لوګر، ګردېز په اور کښې پټ شول د اورین بمونو
زرمل او ارګونې اورګونونو باندې اور پورې شو
د آسمان څکو نښترونو ځای سکرو ونیولی
چې د پکتیا په ځنګلونو باندې اور پورې شو
د تاریخي غزني له زړه نه دوړې پورته شولې
په حصارونو، ښارتونو باندې اور پورې شو
په قره باغ، شلګر، مقر بمونه و اورېدل
د شنه زابل په بادامونو باندې اور پورې شو
د کندهار تاکونو لاندې کړل خوني ټانکونو
په ارغنداو او په کرزونو باندې اور پورې شو
په لښکرګاه د سره غلیم لښکرې وبلوسېدې
د زاړه بُست په تاریخونو باندې اور پورې شو

(c) ketabton.com: The Digital Library

سیستان سور اور شو په نیمروز کښې سختې ورځې راغلې
د دلارام په آرامونو باندې اور پورې شو
په ارزګان کښې ارزونګانې خاورو لاندې کړلې
بې غوره خلکه په غورونو باندې اور پورې شو
فراه فرحت له لاسه ورکړ، د دښمن له لاسه
د استقرار په شینډنډونو باندې اور پورې شو
هرې دهرې قواؤ وران کړ په وحشي جنګونو
د مدرسو په منارونو باندې اور پورې شو
د شنه بادغیس پستو لاخولې پر ناټ سپېرلې نرۍ
ترشول مات ورانډې په شولونو باندې اور پورې شو
په میمنه کښې یې د امن مینه پرېښوده
د جوزجاني په یادګارونو باندې اور پورې شو
اُم البلاد د خبیثانو په لاس وسوځېده
په هغو لوړو بېرغونو باندې اور پورې شو
په سمنګان کښې د مېړانې یادګارونه وسوځل
سنګلې تخار او بغلانونو باندې اور پورې شو
په چار دره کښې ماشومان لکه دورو حلال شول
د کندز کلیو او کورونو باندې اور پورې شو

چې د واخان د پګړۍ ول يې د روس پښو کښې کښېښود
د بدخشان په سرو لالونو باندې اور پورې شو

* * *

چې به سجدې پکښې کېدلې د پاک رب حضور ته
په هغو پاکو محرابونو باندې اور پورې شو
کورونه وران، او ورونه مړه، تغري ساړه-ساړه شول
د روس له لاسه په اورونو باندې اور پورې شو
ډېرې مو ولاړې اديرې شوې اديرې ايرې شوې
کورونه څه چې په قبرونو باندې اور پورې شو
تنها ژوندي او ژوي نه دي چې سره اور وسېځل
په زيارتونو مزارونو باندې اور پورې شو
چې فرش د ګلو به د نوري کېږدۍ د مځ تر خوړ وء
په هغو د بنستو دامانونو باندې اور پورې شو
هم د کېږدۍ او هم د زړونو مراندې وسوځېدې
د عشق او مينې په تارونو باندې اور پورې شو
د سرو او بنانو کاروانونه به نور چېرې لېږدي؟
چې په کېږديو، پېشولونو باندې اور پورې شو

←

(c) ketabton.com: The Digital Library

رمې اوس نشته، په ګلو هم ګولۍ واورېدې
په ایلبندونو، څړځایونو باندې اورېږي شو

چې له مستۍ نه به اوبو پکښې څړپوه وهل
هغو شپلو، هغو ناوونو باندې اورېږي شو

چې به مېلې وې، ساتېرې به وې، سیلونه به وو
په اخترونو، په جشنونو باندې اورېږي شو

د ژوند لمحه - لمحه په سره وحشت لنبه - لنبه شو
په ورځو، شپو، په مهالونو باندې اورېږي شو

چې انتظار به د پردیس لالي کېده ورپکښې
په هغو لارو کندوونو باندې اورېږي شو

لیلا به وېږي څولول، لالي به لوخړنګه کړي
چې په لوونو درمندونو باندې اورېږي شو

د خزانونو پاڼې سوې نه دي ایرې - ایرې دي
د بهارونو په هارونو باندې اورېږي شو

* * *

سهار غوبل د غوایه وشو، روس ما بنام ته راغی
په سهارونو، ماښامونو باندې اورېږي شو

←

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ثور برج ، د جدي برج په موږ قیامت راوستو
خونه په هسک ، نرپه برجونو باندې اور پورې شو
په شپه بندیز ، په ورځ ګرځوند په بندیز کښې بند شو
د آزادۍ په ساعتونو باندې اور پورې شـــو
چې د اسلام او د ملي فرهنګ دښمن پرې راغلـــل
په مکتبو او کتابونو باندې اور پورې شـــو
تنکي ځوانان او ماشومان په اور کښې وسوځېدل
په ناسپړلو ارمانونو باندې اور پورې شـــو
دا او ښکي وینې سره ګډې دي خوناب جوړوي
که په تنکیو ګلابونو باندې اور پورې شـــو
چې به رپاند وو د غیرت او د عزت په شمـــال
اوس په شملو او پلوونو باندې اور پورې شـــو
چې یو بې سر قلم او بل به بې نظر قـلم کـړ
په هغو تورو ، قلمـــونو باندې اور پورې شـو
د پرون هغې مودنن په اور کښې وسوځېدې
د بره تلک په تکلونو باندې اور پورې شو
انسان یې ناوړي د آسمان فضاله دوړه دګـــه
د مظلومـــانو په آهونو باندې اور پورې شـــو

(c) ketabton.com: The Digital Library

روسیه به څنګه روسیاهي کړي اوس له خلکو پټه
چې د افغان په افغانونو باندې اور پورې شو

***

که زما مینه روس کړه ورانه خو مزه یې وکړه
چې هر - هر ځای یې په ټینګونو باندې اور پورې شو

د هر خوږمن افغان په زړه کښې خوږي ودوېده
چې د دښمن په واحدونو باندې اور پورې شو

د هرې پورې مور د زړه د زخمو خولې ورغلې
چې د لیونو په سرو بچونو باندې اور پورې شو

شوبلې یې ورانې عصري زور یې ټول اوبه - اوبه شو
په زغرورو جهازونو باندې اور پورې شو

د ګران وطن په هره برخه کښې په شور - شور ځله
په قطارونو قطارونو باندې اور پورې شو

په ډېرو سیمو کښې د روس قوې - قوي پوځونه
صفاً صفا شول ، په صفونو باندې اور پورې شو

ایمان ترګوره چې تو پک په تانک کښې لاره کوي
په پولادینو مقتلونو باندې اور پورې شو

(c) ketabton.com: The Digital Library

په کم نظر يې چې کتلي وو غيور افغان ته
د سره دښمن په سرو خوبونو باندې اور پورې شو

چې د جنګ اور ته له روسیې نه پکې تېل راد روي
په هر هر ځای به دې ټيکونو باندې اور پورې شو

چې يې د سولې د کوترې کوځو وسوځول
الیکوپترو په څرخونو باندې اور پورې شو

هغه سالنګ کښې چې يې جوړ کړ د تېرې له پاره
د روس په سرو وحشي پوځونو باندې اور پورې شو

دارالامان دښمن ته ځای د امن نه ورکوي
پکښې د روس په ميخ‌ځينو باندې اور پورې شو

چې د اوربل په قومانده يې راډيو سټېشن کړه
د سره تره کي په هډوکو باندې اور پورې شو

چې استخمار کړ روس، خپل بار يې پرې تړ ځايه يووړ
د خره امين په خرو مغزونو باندې اور پورې شو

دوی که نشکور زموږ سرلوړ د آزادی بيرغ کړ
د خلق، پرچم په پرچمونو باندې اور پورې شو

انسان دوستي مې يې اوس ټول جهان ته وښودله
د روس په تشو سرو لفظونو باندې اور پورې شو

(c) ketabton.com: The Digital Library

که زما کور یې کړ ایره مسکوه هم ولړزېده
په کرېملین کښې په تختونو باندې اورپورې شو

***

چې د پولینډ کارګر څوټک دی را اخیستی پسې
د روس په لور او څوټکونو باندې اورپورې شو
چین هم اوس پوه شو چې مارکسیزم دی تریاق د خلکو
چې د مارکسیزم کتابونو باندې اورپورې شو
د کمونیزم شرارت دنیا لمبه - لمبه کړه
په کمبودیا او ویتنامونو باندې اورپورې شو
چې دې پیلې یو د بل ترڅنګ چمتو ولاړې دي
په ناپیلو هیوادونو باندې اورپورې شو
لوی قدرتونه یو و بل وته په شا تېـــــوي
ایران، عراق په اولسونو باندې اورپورې شو
په مونږ قیامت دی خو د زړه دوك به موو وزي هله
که په دې لویو قدرتونو باندې اورپورې شو
چې زور حق بولي د ویتو حق د هغوی دی پکښې
نور په ملکو ملتونو باندې اورپورې شو

(c) ketabton.com: The Digital Library

خبرې کيږي نتيجه يې د جنګ اور کړي لاندې
د ژېړوا په مجلسونو باندې اور پورې شو
افغان سوځيږي او فرياد کړي د نيا هيڅ نه وايي
جوړې يې په سترګو او غوږونو باندې اور پورې شو

***

زلمي اتڼ کوي خوډول ورته د جنګ غږيږي
اوس د ښادۍ په اتڼونو باندې اور پورې شو
يتمې پېغلې دي رواني د سنګر په لورې
چې د غرمې په ګودرونو باندې اور پورې شو
ډوډۍ پخيږي خو دلو پر ځای سنګر ته درومي
د مازيګر په تنورونو باندې اور پورې شو
پکښې عکسونه د شهيد د پاکو وينو ښکاري
سهار ماښام په شفقونو باندې اور پورې شو
رفيعه هغه طراوت اوس پکښې نه ښکاريږي
ستاد هجران سوي شعرونو باندې اور پورې شو

۱۳۶۳/۱۲/۲

پېښور، کوزتاکال

(c) ketabton.com: The Digital Library

نه ځایېږي

وجود مې له خپګانه په وطن کښې نه ځایېږي
غمونه مې دي دومره چې په تن کښې نه ځایېږي

ګلونه خزان شوي دي، باغونه دي وران شوي
د سره خزان باد ونه په ګلشن کښې نه ځایېږي

راغلی سور وحشت دی، په اولس مې سور ساعت ګ
سرې وینې د ظلمو په سپین کفن کښې نه ځایېږي

رود ونه دي د وینو په هر لوري چې بهیږي
ځوانان دومره قتلیږي چې مدفن کښې نه ځایېږي

ودانې ورانې شوې دي هر لور په ویر لړلې
ویرونه د وطن د مور لمن کښې نه ځایېږي

وطن سوری - سوری دی د روسیو په سرو ګولیو
تر دې یې زیات زخمونه په بدن کښې نه ځایېږي

خلقیانو داسې ظلم په وطن کښې کړ بر پـــا
شرمیږي پرې تاریخ نې لري بیاری سرتر پا

۱۳۵۸/۹/۱۸

پېښور

ردیف بندگی

زندگی:
رادمردان
از همان اول
با زندان بسته است؛

* * *

زندگی
بردگان روسیه
تا به آخر
در ردیف بندگیست!

۱۳۵۸/۴/۸

کابل، زندان پلچرخی

یو بیت

زما د ژوندانه په بې ثباته تلونه کښې
زما د فکر رخته به نه شوې زوړ به نه شوې تازه شوې

۱۳۶۵/۶/۱۳

(c) ketabton.com: The Digital Library

نوی دام

د سره استعمار نوی دام د ذهن غولول دي
څو کسه کړي د ځان نوم د ملت وربانديکېږدي
د سره لښکر په مرسته په تخت کښېنوي مغرور
د پاسه نوم د خلکو حکومت ور بانديکېږدي
قومونه سره جنګوي، پلار، زوی سره په جنګ کړي
په ډېره بې شرمي نوم د وحدت ور بانديکېږدي
بمونه اوروي په خلکو ظلم چلوي
اورونه بلوي نوم د خدمت ور بانديکېږدي
آرامه آرامي وي په يو ملک کښې چې دوی ورشي
جنګونه کړي نوم سوله، امنیت ور بانديکېږدي
کوي قتل عامونه د وګړو د ملت
خو نوم په سپين سترګی د عدالت ور بانديکېږدي
تری واخلي خپلواکي او آزادي او خپل اختيار
په خوله نوم د ملت د حاکمیت ور بانديکېږدي

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ځان په ګټه چورېږي کړي کلتور او اقتصاد
خو نوم د ورور ولۍ او محبت وربانديږي کېږدي
غلام کړي بل ملت په ډېر ولوموکښې يې ښکيل کړي
د خولې په تش ويل نوم حريت وربانديږي کېږدي
نازله په ملت کړي سره وحشي ډيکتاتوري
خو نوم اولسواکي، ملي قدرت وربانديږي کېږدي
که داوي سوسياليزم ترقي او امنيت
هر څوك به لوی پښتنه دلعنت وربانديږي کېږدي

جدی / ۱۳۵۸

وردك، آبدره

د مسافر جنازه

له سوي سرې د ښتې له خالو له زړو خيمو نه
د څوکسانو په اوږو د مسافر جنازه
له هيلو ډك زړه د بې پايه دښتې زړه ترولاړه
ديوه بې کوره، يوه بې کوره مهاجر جنازه

۱۹ / ۷ / ۱۳۶۱، پېښور، کچه کړۍ

(c) ketabton.com: The Digital Library

سپېدې

سپېدې دي خوښې زما زېرى د سحر لري
په خره پره کښې تر شا څېره د لمر لري
سپېدې دي خوښې زمــــا

* * *

تیاره ځېري په ځای یې هره خوا رڼا راوړي
د باطل مراندې پرې کوي د حق خنجر لــري
سپېدې دي خوښې زمــــا

* * *

د تاندو هیلو غوټه حوریې زرګوټې نه پرېږدي
د سرو ګلونو په خندلو کښې اثر لــــــري
سپېدې دي خوښې زمــــا

۱۳۵۷/۹/۸

کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

د باغ

باغ زاغ ته حواله شو له دې باغ نه والوتم
بلبل مين په ګل وم خوله زاغ نه والوتم

زما او د لاله د زړه داغونه سره يو وو
زاغ تن ور سره يو چې کړ له داغ نه والوتم

خطر د تن د پوست وُ کنه حوږ نه وم الوتم
له باغ نه کله تلمه له د باغ نه والوتم

ارزو مې وه چې بيا - بيا د خپل ځان سولو ته ځیر شم
پتنګ غوندې پر سوی له څراغ نه والوتم

لوړ سر مې ټيټ همتو ته هيڅ شان ټيټيدی نه شو
په لوړو غرونو سر شوم له «برباغ» نه والوتم

عقاب پر دام کښې نه نښلي دانه دې بل ته کېږدې
لوړ الوت يم له باغ نه کړ له زاغ نه والوتم

۱۳۵۹/۲/۱۶

(c) ketabton.com: The Digital Library

بل جهان

چې آسمان یې پټ په وریځو
توري لړې پرې خورې دي
نې د بخت ستورې ښکارېږي
نه یې "تلې" ،
نه "نغري" نښته
او نه یې "کټ د بوډۍ" پروت دی
نه "پرېوونې" یې ځلېږي !

* * *

خو؛
د اوړي سوګند لمر یې
د قیامت د ورځې لمر دی
تول مخونه یې ښکاره دي
د خېمو له زړه نه لوېږي
او؛
د ژمي سوګند باد یې

(c) ketabton.com: The Digital Library

زمهریر دی !

زمهریر دی !

چې چلېږي

له هدوکو هم تېرېږي

دا دنیا د مهاجر ده

دا جهان د اواره دی !

۱۳۶۴/۳/۶

پېښور

مُجاهد مهاجر

اولسونه دېر بنکیل شوي، پرې راغلي بنکیلاګر دي
لا تر ننه مهاجر دي، مهاجر دي له خپل ځایه
خو پر تا چې دا ورځ راغله، مجاهد شوې مهاجر شوې
مجاهد شوې مهاجره! ستا برې به وي تر پایه!

۱۳۶۱/۲/۱۲

پېښور

(c) ketabton.com: The Digital Library

زما قاتلـه!

ارته د نیا داور تبه شوله زما د پــــاره
له تحمل نه یم وتلی د دنیا د پــــاره

اوس راښکاره شوه ملیونونه ککړه په کار دي
ستا د خیالي جنت ددې خیالي بنا د پــاره

دا ستا رژیم دی چې ژرندونه کړي دانسان پرېنو
زه به ژرندګار کړم دانسان داعتلا د پـاره

زما قاتله!اما چې نن د بلا پلاســـو وژنې
ښکاري ستالاس به هم نرېږي د سبا د پـاره

خبر دی که سرمې ترکیتو ترڅمکه لاندې کړلو
د ښکار نه یې به میوه ورکړم هرچا د پـاره

زه که فنا هم شم بقامې په فنا کېښې ویـنم
څکه فنا به وي زما ملي بقا د پـاره

د وحشي شپې تورې سینه کېښې چې بلکه غوندې مشي
ماته دی ویاړ چې شم بخرې دې رڼا د پاره

(c) ketabton.com: The Digital Library

زما «سواد» دی په ختیځ کښې پرې رڼا براشي
تر تولو وړاندې پرې بلمر ځیره د «سبا» براشي

۱۳۶۰/۸/۲

کابل قلعهٔ فتح الله

د ملت لښکر

سرې پسرلي سور راته ښکاریږي
د لاله داغ یې ناسور راته ښکاریږي
خونړی سیلاب راتلونکی په وطن دی
د ملت لښکر مخسور راته ښکاریږي

کابل / ۲۲/ ۲ / ۱۳۵۸

غلامي

د یوې توري کور تا په ښه راغـــــــی
انقـــلاب یې د ظلمو په ویو سـوړ دی
د افغان د میړني ملت په تن یـې
تکـــولي غلامي زخم ناســــــور دی

۲۲/۲/۱۳۵۸/ کابل

د محبوب غېږ

ساقي پاڅه پياله راکړه مالـه ځان څخه جلا کړه
دا خپل ځان راځنې هېر کړه سر سبندو تر مې سر تېر کړه
بزمې مينه لېونۍ کړه بزمې مينه سپېلنۍ کړه
چې نه وو ورانګم دار ته چې ځان واچوم انګار ته
چې قربان کړم خپله وينه پرې ترلاسه کړمه مينه
چې منصور د خپل دلدار شم يار ته ور د دار پر لار شم
چې سرلوړی شم مجنون ته مؤمن خان غونډې پښتون ته
چې رښتينی يو عاشق شم چې په مينه کښې صادق شم
چې د مينې مينتوب کښې چې د مينې لېونتوب کښې:
تېر تر ځان شم، تېر تر سر شم
د محبوب غېږې ته ور شم

۱۳۵۸/۷/۱۰

پېښور

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

وي ورېږي - ورېږي اشنا ترې ستړې جوړوي
څکه هره ورځ راته خبرې جوړوي

دا د ګرېوانه صدف مې څکه خوله سپړلې دي
عشق زما له او ښکو ملغارې جوړوي

ښکارېږي چې د سرو روسانو تبه جوړېږي پرې
بيا غازيان مصروف ښکارې سنګرې جوړوي

ګوره په يو ټيك راګوزار يري ايمان وګوره
روس که الوتکې نغوړې جوړوي

پوه دې چې سالنګ د سرو لښکرو د مرګ کنده ده
بيا هم لا نادان ګوره لښکرې جوړوي

دا د شرق او غرب ښکېلا ت مجرم دا انسانانو دي
تښتي نور آسمان پر لوړ وزرې جوړوي

څو به په قناد پسې ځي راشه له شاعر کره
ګوره له الفاظو نه شکرې جوړوي

۱۳۶۳/۱۱/۲۲

پيښور

(c) ketabton.com: The Digital Library

ملي ماتم

کله چې زه پرچمیانو د ۱۳۵۸ کال د کب په دریمه نېټه د لارې له سره ونیولم او زندان ته یې واچولم زما په تن کښې زما هغه تورې جامې وې چې د کمونیزم دیونیم کلنې زورواکۍ په دوره کښې یې زما د غم او وير د ډېرو ترخو لحظو په وخت کښې ملګري راسره کړې وه او زندان کې مې هم په تن کښې وې، دا پارکی همدې جامو ته ووېل شو:

زما جامو!

ای زما تورو!

اې د غم جامو!

تاسې ملګرې یې مدام زما د ځان جامو!

هم د سفر، هم د حضر، هم د زندان جامو!

تاسو زما د زړه د غم ښکارندويي کوئ!

تاسو د لوی ملی ماتم ښکارندويي کوئ!

(c) ketabton.com: The Digital Library

زما جامو!

ای زما تورو!

اې دغم جامو!

۱۳۵۸/۱۲/۶

کابل دخرخي پله زندان

وطن پلوري

د وطن دخرڅوونکو مرګ روا دی!

که پلورلی يې په "روبل" که په "ډالر" دی

د افغان په پاك وطن کښې يې ځای نشته

که د سره دی، که د تور ښکيلاك لښکر دی

تکل

شوم سرګردانه خوله تانه روګردانه نه شـوم

حو په جانانه ستا په عشق کښې بې ايمانه نه شوم

تکل مې وکړ د منزل په لور د سر په بيـه

ستو مانه په شوم، خو بې داده چې پښيمانه نشوم

پېښور: ۱/۶/۱۳۵۸

راز

که د خولې نشې کړای د زړونو لارې مه بندوه!
ګرانه لا لیه د رازونو لارې مه بندوه!
نن د وختونو مجبورې که دیوالونه جوړ کړل
د مستقبل د امیدونو لارې مه بندوه!
که ما او تا ته شولې شاړې خبرې شاړې دې وي
خو دې بچو ته د پلرونو لارې مه بندوه!
زما د زړه درمل په تا د تا په ما کېدای شي
خو بنې دې ستا وې د دردونو لارې مه بندوه!
پرون هېر نکړې، سبا خوار نکړې د نن د پاره
ها تېرې شوې د عمرونو لارې مه بندوه!
که د وروری د شعور سترګې دې په روبلو برېښي
د لا شعور دې د شعرونو لارې مه بندوه!

۱۳۶۱/۷/۸

(c) ketabton.com: The Digital Library

لوړ سرونه

ورک شوې، بې کوره شوې، بې کوره هم شوې!
د لوی سفاک، جاني خونړیز د لاســـــه!
په پاکو وینو مو خړوب شـــو وطن
د شلم قرن د چنګېز د لاســـــه!
کلي، ښارونه مو داور لمبه شـــول
د نوی عصر د انګرېز د لاســـــه!

* * *

ای د وطن خورو وروڼ امنو!
څوک په شپلو څوک پر د ښتو نو مړه شوې!
د چا په سر دراند تانکونه تېر شول
څوک په برچو څوک په بمونو مړه شوې!
د چا سینه د ماشینګن موخه شوه
څوک په درنو - درنو توپونو مړه شوې!
څوک په زندان کښې قصابې شوې وروڼو
په کوتکونو، په برقونو مړه شـــوې!

(c) ketabton.com: The Digital Library

څوک د اعدام په تخته وختل

په ستمونو په ظلمونو مړه شوي!

د دوزخي ژوند نه وحشت مو ولید

په تکلیفونو، عذابونو مړه شوي!

څوک یې ژوندي په ټراکتور رخښ کړي

د ظالمانو په لاسونو مړه شوي!

سرونه ور مو کړل خو ټیټ مو نکړل

د خبیثانو، رذیلانو پښو ته!

ددې وطن د دښمنانو پښو ته!

۱۳۵۸/۱۰/۸

وردګ، آبدره

یو تصویر

دوران کوډ په ورځ کښې ناسته ده حیرانه

"خواره" "شنه" او "کوډ" یې ټول له منځه تللي

د "ووړه"، "کالي" او "ګوډ" دعوه دارانو

په روسي بمونو دي ورته سیځلي

۱۳۵۸/٦/۲۱

(c) ketabton.com: The Digital Library

د مور غېږ

ماښام چې له موره بېل شي د هرچا څپېړې خوري
بې واره وار په وار له هرې خوا څپېړې خوري
څاپېره وي ورته خوره، چې په هر لوري یې مخ شي
که خپل وي که پردي ترې په بيا - بيا څپېړې خوري
ګلونه د دنیا ورته تېره - تېره اغزي شي
د ګل په شان مخ یې د دنیا څپېړې خوري
د مور په ودان کور به یې چې تېر عمر را تېر وو
د دې ټولې له لاسه د جفا څپېړې خوري
سپین لمر وي، سپین سباوي خو څاپېره یې پرې تور کړي
"سبا" ترې وې هيله يې "بېګا" څپېړې خوري
څو مور وي تر هغه د مور د غېږې آرزو نه مري
تېرېږي به دا وخت که نن سبا څپېړې خوري

۱۳۶۱/۱۲/۲۱

پېښور

(c) ketabton.com: The Digital Library

بریالی پاڅون

هر افغان وُ پخپل کور خوښ او مسعـــود
خپل یې ښته ، خپل یې تاوان وُ خپل یې سود
د عادي ژوندون څښتن وو پخپل کور کښې
نزول هم نه وُ کړ نه یې وُ صـــعود
بل واکي نـه وه ، خپلواك یې خپل وطن وُ
واکداران یې که هر څو وو نـا محمود
د خپـل خـدای په عبادت یې ملاکښه وه
د بل چا پېښـې یې نه ووړ په وجـــود
افغان او سر لوړي یې وه په بـــرخــه
په خپل ژوند په خپـل وطن وو پوره خوشنود
په خندو نو بریدل او پرېږ تلل بـــه
کړ کـوله به یې هڅـــه د بـــهبود
خو څو کســه نـا خـلف پکښې پیدا شول
کړل یې ړنګ د عقیدې پاخه حــدود

(c) ketabton.com: The Digital Library

د اسلام او د افغان لاره یې پرېښــوه
روس مردود ، لیکن مردودو دوی مردود
د شوکت او اقتدار لیونه میـــــنې
کړل د نورو په کړیو کښې مـــحدود
خونړي غوبل یې جوړ کړ په وطن کښې
ورځ یې نوره کړه په شپه کښې په داؤد
د راډیو څخه یې ونیوې په لاس کښې
په روسي ټانک الوتکو شول فـــرود
د وحشت دوره یې پیل په هېواد کړه
ټول احرار یې په زندان کښې کړل مسدود
ډېر یې مړه کړل په کورو ، په زندانو کښې
کړل یې وضع په ژوندو باندې قیود
د روسي ارباب له حکم سره سم یې
د وطن په هره خوا باد کړل بــارود
ویل یې نور د خپل معبود عبادت پرېږدئ
روس زمونږ نه دی بادار زمونږ معبود
خو مؤمن ملت دا کله شي زغملی
چې روس ومني او پرېږدي رب ودود

(c) ketabton.com: The Digital Library

يوه خوا ملحد خلقيان د روس بچيان وو
د وحشت يې نه ثغور وو ، نه حدود
الوتکې وې ، بمونه وو ، ټانکونه
هره خوا ړکه په اور وه او په دود
کلي وران ، کورونه وران، ښارونه وران شول
په وطن کښې وو خواره وحشي جنود
نامحدود روسان يې راوستل وطن ته
خوږيږې کې يې ښوده نوم د پوځ محدود
داسې ظلم او وحشت يې دلته وکړ
چې نه کړی ؤ فرعون ، نه نمرود
د چنګيز او هلاکو تاريخ يې سپين کړ
کړل تاريخ ته يې بري، هتلر، يهود
نه په ښځو، په سپين ږيرو باندې بند شول
نه يې پرېښود ل ځوانان، نه نومولود
قتل عام يې په هر لوري کښې برپا کړ
خرابي يې کړې تر حد څخه افزود
هغه بلخ چې د جمشيد د جام جمال ؤ
رسيدلې پرې بېرغونه زر اندود

ها مزار چې د اسد د خدای مدفن ؤ
رسېدل يې هر طرف ته د فيض عمود

کندهار چې پايتخت د احمد شاه ؤ
ؤ روښانه يې ميرويس او محمود

ها غزنين چې د ښارونو د سر تاج ؤ
ؤ پلازمينه د محمود او د مسعود

توديې پوران کړل په بمونو په توپونو
د ژوندنې آثار يې کړل نابود

خو بل خوا ته افغانان مسلمانان وو
بې الحاد شول او منلې نه قيود

ؤ سر لوړي ژوندي کړې په تاريخ کښې
هر د سمن يې ژر شولې په سجود

هيڅ تېری يې په وطن نه ؤ زغملی
بې لوړ سر هيڅ نه وو ور ته ؤ فرود

په تش لاس يې بريالی پاڅون شروکړ
په قيام يې کړل ماتې خمود جمود

پر وحشي دښمن يې وکړل گوزارونه
دين يې حفظ کړ په قيمت د خپل وجود

(c) ketabton.com: The Digital Library

پر دا هسي مېړنيو سلامونه
تعظيمونه، تکريمونه او درود

۱۳۶۳/۱۲/۱۷

پېښور

اسير

چې وي ذهن يې آزاد زنداني نه دی
که په پښو کښې يې پښځه منه زنځير دی
چې لاسونه يې آزاد فکر غلام وي
حقيقت کښې دا اسير رښتيا اسير دی

۱۳۶۲/۱۲/۲۷

پلی نوم

کمونيزم د وحشت او زور مسلک دی
هر يو لوز، هر يو قول يې موهوم دی
مصلحت دی دانسان د قتلولو
خو چې نوم يې پليتوم دی پلی نوم دی

۱۳۶۳/۹/۱٦

دزړه غوټۍ

شو پسرلی په هره خوا توکیږي سره ګلونه
پرسیمه، غر، دن او دیوار بروي خواره ګلونه
په پاڼه - پاڼه کښې تصویر د شهیدانو ښکاریږي
چې د وطن په درد بدلي غېږ دي خړ ګلونه
د خاورې مخ به ولې فرش په سرو ګلونو نه وي
تر یې لاندې پټ چې دي تر دې ګلونو ښه ګلونه
ستا عظیم قبر ته شهیده یوه د الی ده کنـه
د جنت ګلو ته فاني ګلونه نه ښکلـــونه
چې د غمونو لویې - لویې غوټۍ وسپړېږي
خاونده کله به غوټۍ مې شي د زړه ګلـــونه

۱۳۶۱/۱۲/۱۳

داتک بیل

کربلا ته سلام!

د کربلا دښتې ، په پاکو وینو سرې دښتې
د نازولو امامانو د اسرې دښتې
تا ته سلام ستا د سینې سرو پرهرو ته سلام
چې ستا په غېږ کښې لوېدې ها ارادو ته سلام

د کربلا دښتې د کرب او د بلا دوره څو
دي ستا سینه کښې د استانونه د ښه راد وړ څو
ته په میدان کښې یې د داسې لوی ایمان شاهده
چې باطل وې ورته امان! امان! شاهده
ستا په سینه کښې حق د باطل په ضد قدم پورته کړ
د استبداد په مقابل کښې یې علم پورته کړ
عقیدې ټینګې وې د عقیدې ارادې ونکړې
توره یې ښکل کړه خو باطل ته یې سجدې ونه کړې

* * *

(c) ketabton.com: The Digital Library

د کربلا دښتې ! ستا یاد دي هغه نوې سره ژړا
له تنه بېل خوشول خوبل نه نه شول څوروسونه
ستا په سینه کښې د ایمان داسې داستان پاتې دی
چې پر نړۍ کښې تر ابده جاویدان پاتې دی
د بشریت تاریخ پرې وياړي افتخار پرې کوي
د حق د لارې فدایان ګوره تکرار پرې کوي
د تاسرخرو یه لاره پالي دخپل سر په وینه
د حق دوږي کړي په مینه ، او به خوړ پرونه

* * *

ګرو من افغان د حسیني پاڅون په لاره درومي
دا لار به پالي کړ تراوده ، کړ تر داره درومي
د کربلا دښتې ، په پاکو وینو سرې د ښتې
د فان ولو اما مانو د اسرې د ښتې
تا ته سلام ، ستاد سینې سرو پرهرو ته سلام
چې ستا په غېږ کښې لویدي هاراد و ته سلام

۱۳۶۶/۷/۱۹

د عاشورا ورځ

(c) ketabton.com: The Digital Library

لوبې کوي

تو پان مې بيا په سرو ګلونو باندې لوبې کوي
پر غوږ يې لو بهارونو باندې لوبې کوي
خوږه نادان دی نتيجه يې چې په پام کښې نه ده
په ازمويلو شمشيرونو باندې لوبې کوي
کډوخونه دی د افغان سر دی بې سره نه ځي
سر به يې ځي چې په سرونو باندې لوبې کوي
د يلدا شپه که وي اوږده هم طره اخېژي پسې
تياره بر خو په سحرونو باندې لوبې کوي

۱۳٦٦/۱/۲۲

د يلدا شپه

په سودا، سودا مې تېره کړه سودا شپه
شوه اوږده را ته تر ګال نه د «يلدا» شپه
او ريدل به مې اوس - اوس مې تجربه کړه
په رښتيا تر ټولو شپو اوږده ده دا شپه

۱۳٦٦/۱۰/۱

(c) ketabton.com: The Digital Library

پیغام

ای نړیوالو !
نیاو غوښتونکو !
امن خوښو !
سوله دوستو !
نړیوالو واورئ !
* * *
واورئ پیغام !
د یوه مظلوم
خو میړنی
او با ایمانه ملت
ای نړیوالو واورئ !
غوږ نیسئ !
د مظلوموخپه شوی پیغام
د انسانیت

(c) ketabton.com: The Digital Library

د واقعيت ،
د حقيقت په غوږو
واورئ!
په دقت يې واورئ!

***

دلته په زړه کښې د آسيا ،
يو تاريخي ملت دی .
چې د پېړيو په پوړيو کښې روڼ ژوند لري
له وياړه ډک ،
له پته ډک
له ننګه ډک ژوندون!
د ه‌لوږې ، تندې دي ګاللې ،
بې کوره زغملې
خو غلامي ته يې د چا غاړه نده ايښې
دا يې ګناه ده
په همدې ګناه تېرې پرې شوې
د نړۍ درو لويو - لويو قوتونو مدام
د استعمار قوي لاسونو مدام

(c) ketabton.com: The Digital Library

دده د سر د تېتولو ملي ځلې کړې

خوناکام شوي په مړو پښو ترې تللي

* * *

ای نړیوالو واورئ !

غوږ شئ !

کیسه پاتې واورئ !

ددې ملت د سرلوړې کیسه :

زوړ استعمار دلته پخپله راغی

مات چې شو

بیا یې د خپلو نوکرانو دلته لته وکړه

هغوی یې راوستل، خو پاتې نه شول

مات کړل ملت

ملي تاریخ ترې د سرو زرو بابونه ورکړل

دا پاڼه واوبنته هم دلته ،

بیا برسېره نه شوه

* * *

سره استعمار کړې ستړګې پټې

په دې تولو پښو

(c) ketabton.com: The Digital Library

د وروروغه، سولې، آزادۍ، بشردوستۍ

د غولوونکو شعارو ترڅنګ یې

د تېرې توره کړه تېره

ددې ملت د ښکېلولو لاره یې جوړه کړله

لومړی یې دلته ایجنټان په روبلو وپېرودل

څو ناخلف یې له ملته بیل کړل

د ښکارې زرک په شان یې ځان ته ښکېل کړل

د کور، کالي، دوډۍ خوږې غاړې یې ووهلې

بس یو څو وږې پرې غلط شول

خو نور وپوهېدل

د دوی پردۍ لومې یې ولیدلې

خو دوی په ډېره بې شرمۍ

د خپل بادار په مټو

په رڼا ورځ کښې ... بې رحمه داړه واچوله

په ...ب ورځ ... په زرګونو افغانان

په وینو ولمبول

په خونړۍ کودتا واک د دوی شو

د روس له پاره ... د خلکو غلامي پیل کړه

(c) ketabton.com: The Digital Library

خو د ملت ځواک یې ملګری نه شو
ځکه ملت هر څه منل (حو:) غلام کېدلای نه شو،

* * *

ای نړیوالو واورئ!
غوږ شئ!
کیسه خلاصه نه ده،
دوی د ملت د ایل کړو او سنګېلو د پاره
روسي ټانکونه،
الوتکې،
ماشینګڼې
او بمونه راوړل
په بې رحمۍ یې پر تش لاسو خلکو وچلول
ډېر ماشومان، ښځې، زاړه، ځوانان یې ووژل پرې
او ډېرې خونې یې د روس په وسلو ورانې کړلې
غوښتل یې چې د وینو څاڅکي کړي په سره جنده کښېني
خو د قصاب د لمن خاپ هم پټېدی شي کله؟

* * *

ای نړیوالو واورئ!

(c) ketabton.com: The Digital Library

واورئ !

کیسه اوس خوږه شوه ؛

په سپین میدان کښې د ایمان او د وسلې مقابله توده شوه

یو خوا ؤ روس ، د روس ځپان ، قوي وسلې ور سره

ؤ د ټینکونو غرهار ، د ماشینګن ټکهار

د الوتکو غورهار

او د بمو کړسهار

را خلاصېدل ، راورېدل په بې دفاعه ملت

بل خوا ملت ؤ تش لاسونه

بس څو زاړه ټوپک ، کوتك ور سره

خو ټینګ ایمان او اراده یې وه تر ښا ولاړه

مقابله وه د لږو او د ګڼو په میدان

ټوپك په ټانك کښې لاره وکړه را ننګوریې کړه

قوي دښمن داسې ترور شو چې شوکوریې کړه

شوبلې یې لکه ترخې مند تې

په یوه لحظه کښې د لمبو خوراك شوې

پاس په آسمان شوې الوتکې ښکاره

د ټوپك ډزو پرې ترسې شوکړه

(c) ketabton.com: The Digital Library

په څو لحظو کښې لکه پیکې باښې وغورځېدې

څو چې تر زمکه رسېدې، لمبې یې شوې دودونه

په هره برخه کښې تباه شول دا قوي پوځونه

ملت بري وموند په هڅولو زغورو قوو

د ایمان نور و

دافغان غیرت و

دا د تاریخ د قهرمان غیرت و،

چې هم یې روس، هم یې د دوی نوکران وپرزول

اوس سرو هلی، بروهلی په ځان نه پوهېږي

باور دی ژر به محو کېږي

سور استعمار به هم د تور ښکېلاک د قبر خوا کښې

د میړنو په ملک کښې د پر پر بې خوندی خښېږي

او ددې آزاد ملت څلواک ژوندون به بیا پیلېږي

نوای ربښتینو!

واقعبینو!

نړیوالو واورئ

دغه پیغام

دا د بري پیغام

(c) ketabton.com: The Digital Library

دا دواړه خوځېږي ملت د سوبې کیسه
دا د یوه لوی استعماري قوت د ماتې داستان
دا ټول مظلوم انسان ته ور سوې!
او ورته وایي چې ملي اراده نه ماتیږي
ملت په ټولو ځواکونو برینږي !!!

۱۳۵۸/۵/۱۲

عمر

پنځه دېرش کاله مې د ژوند تېر شول د لمر په حساب
شپږ دېرش کلونه مې وتلي د قمر په حساب
چې لا ژوندی دی د وطن په سرکښې نه دی تللی
بې ننګه سر نه وینه بولي د سر په حساب

۱۴۰۰ هـ، ق د کوچني اختر ورځ (۱۳۵۹)

د ایمان سوک

د تورې کې سرې وخوړې، د «امین» سرې اوبه کړې
«بریژنف» یې کړ زړه چاودی «اندروپف» زړه یې اوبه کړ
د افغان د ایمان سوک دی، په «باطل» د «حق» ګوزار دی
چې «مسکو» یې غمخانه کړه، په «ببرک» یې بل ویروکړ

۱۳٦۲/۱۱/۲۲

(c) ketabton.com: The Digital Library

لوړې شملې

قدم - قدم کښې سلسلې دي زلزلې دي راځي
نه کیږي زار ستا حوصلې دي قافلې دي راځي

د افغانانو همت پامیر د هېڅ لو نه دی
چې پر هر وخت د دښمنانو پرې حملې دي راځي

د بیرته تلو لاره یې نشته توره ستان ته درومي
زموږ وطن ته د خرسانو سرې ګڼلې دي راځي

د وینې تېلو د همت د یوه مې بله سا تې
له هرې خوا د تو پانو نو سلسلې دي راځي

سر لوړې مړینه دا ملي ژوند پیلامه ده اشنا
سر ټیټی ژوند، د مړینې نوې مرحلې دي راځي

د ګکر و غلې دې لوړ شي، لا دې لوړ شي پسې
چې پرې رپاندې د غیرت لوړې شملې دي راځي

۱۳۶۲/۱/۲۹

(c) ketabton.com: The Digital Library

د مجاهدو ماشومانو ترانه

سپېڅلي مسلمان قهرمانان يو د وطن !

قربان يو د وطن !

قربان يو د وطن !

بچيان د لوی افغان يو فدايان يو د وطن !

قربان يو د وطن !

قربان يو د وطن !

* * *

سا تو يې آزادي د خپلو متو په همت !

لرو ملي غيرت !

لرو ملي غيرت !

په لار د قربانۍ باندې روان يو د وطن !

قربان يو د وطن !

قربان يو د وطن !

(c) ketabton.com: The Digital Library

* * *

چنگیز دی، که انګریز دی تسلیم شوی زموږ زور ته!

روس هم روان دی ګور ته!

روس هم روان دی ګور ته!

د خدای په کمک بریه هر میدان یو د وطن!

قربان یو د وطـــــن!

قربان یو د وطـــــن!

* * *

د روس ناولې پښې به پکې پرېږدو هیڅکله

سا تو بریږي په خپــله!

سا تو به یې په خپــله!

زامن د میرویس خان یو او امان یو د وطن!

قربان یو د وطـــــن!

قربان یو د وطـــــن!

* * *

خوشال به ارواه د احمد شاه او د روښان کړو!

هوسا به خوشال خان کړو!

هوسا به خوشال خان کړو!

(c) ketabton.com: The Digital Library

دا ان که ماشومان سباځوانان یو د وطن!

قربان یو د وطـــن!

قربان یو د وطـــن!

۱۳۶۲/۶/۹

پښین، بازار ګی

د ایمان زور

د افغان د ایمان زور یې دی لیـدلی

«کمونست» به «کم» و «نیست» شي که خدای کړه

د کمون وحشت بر بېرته ځي کـمون ته

له دې وخت بر «جم» و «نیست» شي که خدای کړه!

۱۳۶۱/۷/۲۳

شهیدانو!

مېړنیو! قـهرمانو! اتـــلانو!

دوطن د پاکې لارې شـــهیدانو!

زمون هـــم د خپل وطن په ننګه جنګ ځی

ستا سو لاره خوښه کـړې سربازانو

۱۲/۲/۱۳۵۸ ورډک، آبدره، زیری شهیدان

(c) ketabton.com: The Digital Library

چېرته ولاړ شم؟

لاس مې تړي وحشي قاتل ترمې په بېرته سپاري
د ټول جهان قضاوت دا دی زه نو چېرته ولاړ شم؟
د حق غاصب به مې د حق غوښتو؟ ، له جرمه تېرېږي
چې د انسان قضاوت دا دی؟ زه نو چېرته ولاړ شم؟
د امن خوښو امن او سر له خومې هم ولېدل
امن و امان! قضاوت دا دی؟ زه نو چېرته ولاړ شم؟
د عالمي ضمير وجدان مې تجربه هم وکړه
افسوس! ایمان قضاوت دا دی زه نو چېرته ولاړ شم؟
تکیه په خدای ده، مې د توري بله لاره نشته
د هر افغان قضاوت دا دی زه نو چېرته ولاړ شم!
د خدای مدد به وي، لوېږي غرونه، سنګرونه به وي
د ټینګ ایمان قضاوت دا دی زه نو چېرته ولاړ شم!
افغان د مور غېږ ته کښې پایي، ځکه رایي: وي به
افغانستان قضاوت دا دی! زه نو چېرته ولاړ شم!

۱۳۶۲ / ۳ / ۲۹

کوټه، نقیر محمد زده

(c) ketabton.com: The Digital Library

د تاریخ غبرګون

د ۱۳۵۹ کال د ثور میاشت له روسي وحشي ښکیلاک سره د کابل ښار په واټونو کښې د ځوانانو او پیغلو د روښنفکري پاڅون میاشت وه، دوی په تش لاس او میړانه په رڼا ورځ د روسانو په ښکرو راووتل او له روسي ښکیلاکګرو سره لاس او ګریوان شول، لاندینۍ کیسه د دې میاشتې د پاڅون یوه تاریخي حماسه ده چې د "آسه مایي" د تاریخي غره په لمنه کښې د "جوی شیر" د ویالې په غاړه پېښه شوې او د تاریخ په زړه کښې به تل خوندي وي او ما د دې لنډې مثنوي په کالب کښې نظم کړې ده .

یوه کیسه ده حماسه ده
د افغانـــي قــــهرماني
را روان ؤ لوی توپان ؤ
د ځـــوانانو د پیـــغلانو
پوهنـــتون ؤ پـــه پاڅـــون ؤ

(c) ketabton.com: The Digital Library

په کابل کښې سهار مهل کښې
پورته غږ و دا یو څوږ و
«مړه روسان شه! مړه خلقیان شه!
روس دې دروځي! زموږ له سیمې!
روس دښمن دی! روس مېرځمن دی!
روس نه غواړو! روس نه غواړو!
آزادۍ ته! خپلواکۍ ته!
به رسېږو! نه ستنېږو!»
په دې چیغو په دې کریغو
راتلل ښار ته زرنګار ته
څو هجوم کړي روس محکوم کړي
دې بهیر ته «جوی شیر» ته
روس ټانکونه او پوځونه
ور چمتو کړل سپي یې تو کړل
په ځوانانو په پېغلانو
ورحمله شوه دربله شوه
د ګولیو په ږلیو
تویېدونه زلمي نجونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

څو کسانو   څو ځوانانو
کړلې منډې   له دې غونډې
غړه ته تلنه   تښتیدنه
خو یوې ځوانې   قهرمانې
ورته غږ کړه   جوړه یې څو بړکه
"څه کړې؟ تښتئ!   ځان نه پوښتئ؛
ژوند خپلواک وې!   که بې واک وې -
ژوند و نه دی!   مرګ تر ې ښه دی!"
په دې چیغه   په دې تریغه
دوی په تښتنه   پرېښوه تښتنه
حمله ور شول   سینه سپر شول
مړدکو ته   ټوپکو ته
هېر ترې مرګ شو   تاریخ غبرګ شو
د ملالې   بې مثالې
احترام دی   صد سلام دی
دې میدان ته   دې ایمان ته

د افغانې
قهرمانې   ۱۳۶۳/۱۱/۱۲

(c) ketabton.com: The Digital Library

د استاد پژواك په لیکه :

دحق لمر

بیا بشره پر سره شوی جوړ پری بشر» دی
بشر دوستو(۹) اړولی په محشـــر دی
زیر وبم د بم په هـــره خوا کښې خور دی
د ویر ساندې دي عالم زیر و زبـــر دی
په هر ګام کښې لوېې کندې ، لـوړ پاڅونه
مــخ په وړاندې توپانــونه دي، خطر دی
مکانی اثر پرې شـوی دی د عـــــرونـو
په کنډو د زمانې موتــل ســــــــــفر دی
پښو تر نه ځي هـــکه غاړه به اوســـېږي
زمانه ده ، حادثې دي ، زمــرين ســر دی
روغ زړه نه دي له دې خاوړې نه وتلي
که چنګېز، که هــلاکو ، کـه سکندر دی
د انګرېز جهانی زور دلته اوبه شـــو
په زاریو د تـزار نوی لښـــکر دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

سرخرويي تل په وينو د دښمن ده
د کابل بالاحصار کښې دا اشر دی
که د روس «شاپرک» هرڅو بمبارۍ کړي
چاوژلی په ګوليو د حق ملـر دی؟
شپه اوږده، تاريکه ده، خو داده يم
خبښ په زړه يې د سپېدو ځلند خنجر دی
دا منمه شپه اوږده دېر يې کاله کله
خو ښحر نه مري په دې مې همر باوردی
يخ به تېر شي څو نوری به د سکروي
«پايښت بوله استثني قانون ګدر دی»

۱۳٦۲/۵/۲۹

کوټه

د ځان مرګ

دېرو سرونه دي داؤ کړي د ايمان د پاره
تاسو ايمان کړ تر پښو لاندې دامان د پاره
ژوندون ايمان او عقيده ده، کني مرګ دی مرګ دی
افسوس پخپله غوښتی مرګ تاسې د ځان دپاره

۱۳٦٦/۲/۲۳

(c) ketabton.com: The Digital Library

د تره کي په یاد

سور تره کی ،
په سره کلي کښې پیدا شو
سره روس ورکړل
ورته سره ـ سره کتابونه
ترې نه زده یې د سرو وینو تویول کړل
په خپل مغز کښې یې ساتل سره ـ سره فکرونه
څو چې سرې کودتا ورووست د ارګ تخت ته
کړل جارې یې ژر ـ ژر
سره ـ سره فرمانونه
سور بیرغ ،
سور یې دیرک ،
سور یې تناب شو
کړل یې څوړند په سینو سره نښانونه
په وطن کښې یې سرې وینې کړې روانې
ټول یې سره کړل که وو کلي ، که ښارونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

هره خوابې سره ورځ راوسته

په خلکو

په افغان باندې يې بل کړه سره اورونه

څوچې سره باداريې کتې کړ قربانۍ ته

ترینه پاتې سرې څوکه شوې

سره تختونه

روڼتې وړې فشان پرې راووست

خوسره نه شول

د تره کې په سرو وینو بالښتونه

د « سره عمر » شرمېدلی پاتې يې « ژړه » وُ

وو په « سره » نيکړ يې جوړه

« ژړه - ژړه » خاپونه

کوټه: ۱۳۶۴/۴/۱۲

د سر سیوری

نه بې کوره مسافره کومه ولاړ شم ؟

ګاډی دروميـ هرڅوك ورځي خپلوکورونه

چې د سر سیوری مې دی پکښې مـوندلی

زې خوشاله یم یوازې دې دوو شپو ستـه

پېښور : ۲۲/۸/۶۲ د دربار پوټ

(c) ketabton.com: The Digital Library

غم

نه د ځان په غم کښې نه یم، د جهان په غم کښې ږیم!
چې له ما ځنې کوږ کړي، د جانان په غم کښې ږیم!

په دې ږیم چې ځه وشول؟ په دې ږیم چې ځه کیږي؟
د چپو په غم کښې ږیم، د توپان په غم کښې نه یم!

زمانه شوه ولې ورانه؟ مکانونه ولې وران شول!
د زمان په غم کښې ږیم! د مکان په غم کښې نه یم!

د تعمیر په ځای تخریب دی، د تجلیل په ځای تعذیب دی
د بدلون په غم کښې نه یم، د بحران په غم کښې ږیم!

که دا ځمکه نسکوریږي، که آسمان پرې را نړیږي
د زمین په غم کښې نه یم، د آسمان په غم کښې ږیم!

که ناپالم که ایټم دی، نا یتروجن که را وریږي
د جبران په غم کښې ږیم، د درمان په غم کښې ږیم!

خبر دې شلیږي دې، دا کیږي، په کلونو پسې لیږیم
د لمن په غم کښې ږیم، د ګریوان په غم کښې نه یم!

(c) ketabton.com: The Digital Library

زما سوال تر ټولو لوی دی، زما غم تر ټولو بر دی
د افغان په غم کښې یم، د لبنان په غم کښې نه یم!
زما غم بس همدا غم دی، چې انسان هم چیرته شته دی؟
چې الفت او انس یې نه وي، دې حیوان په غم کښې نه یم!

۱۳۶۳/٦/۲۹

پېښور

فلکه!

په خپلو وطن کښې د وطن د آبادۍ په تمه
اوس بې وطنه د وطن په آزادۍ پسې یم
هضم دې نه کړمه فلکه انمو ییښت خو دې کړم
ستا خوله کښې هم د خپل غلیم په بربادۍ پسې یم

۱۳۶۲/۳/۵

باجوړ، ناقې غاښې

(c) ketabton.com: The Digital Library

ګران

ځان ګران دی خو تر ځانه مې جانان راباندې ګران دی
ثابته مې جهان ته کړه چې ګران راباندې ګران دی

سر به دم پرې کړم د زړه محبوب مې نه پرېږدمه بل ته
رښتیا راباندې ګران دی، په ایمان راباندې ګران دی

چې کړې مې خاپوڅې یې په مینه دې په غېږ کښې
دا مور راباندې ګرانه، دا دامان راباندې ګران دی

زما د تن ذره - ذره یې جوړه ده له خاورې
ذره - ذره د ملک تر ټول جهان راباندې ګران دی

جلال د "جلاله" لرې، جمال د "افغانۍ" مې
"کونړ"، که "ننګرهار" دی، که "لغمان" راباندې ګران دی

هر غر جنګي کلا ده، هره تره یې سنګر دی
"ځاځي" دی، که "منګل" دي، که "ځدراڼ" راباندې ګران دی

"لوګر" لکه لوی غر تل د دښمن مخ ته ولاړ دی
"پادخواب" دی، که "سرخاب"، "تنګي واغجان" راباندې ګران دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

«کابل» چې حال کابل د دښمنانو د غــرور
زور ګټیر کړي په زاریو دامکان را باندې ګران دی

«ماهر» چې د «بړي» یې تر آسمانه پورته رسـېږي
یادګار د خپلواکۍ د مې دی «پغمان» را باندې ګران دی

مغرور د ښمن یې څوڅوځلي مات کړ په مــېړانه
«پنجشیر» را باندې ګران دی او «پروان» را باندې ګران دی

دښمن چې ورغلی ژوندی نه دی تر ې راغلی
سر لوړی «کاپیسا»، مغرور «بامیان» را باندې ګران دی

د روس وحشي لښکرې چې د مرګ کندې ترسپارې
«سالنګ» را باندې ګران دی او «خنجان» را باندې ګران دی

د روس د سرو لښکرو یې مات کړي قـطارونه
«دوشي»، «پلخمري» ده، که «بغلان» را باندې ګران دی

«کندز» رښتیا کندیس دی کې د ښمن ته د مرګ کنده
چې نغري د ښمنان، هغه «آبدان» را باندې ګران دی

لاله لونږ د سرو وینو د شهید یې پرځلا دی
چې د اسې وینه لال کړي «بدخشان» را باندې ګران دی

د «بلخ» په «ذبیحانو» مې تاریخ کړې افتــخار
«مزار» د لوی اتل «شیرمردان» را باندې ګران دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

«سرپل» بازاریې وران شو خو د ښمن ترې سرپټ ښو
چې روس پکښې قاش، «قاش دی» تاشقرغان راباندې ګران دی
د کوږ دښمن سرونه یې سم - سم پکښې هوار کړل
قربان یې له بچونه «سمنګان» راباندې ګران دی
هر څومره که روسان ورباندې بلوسې، سرونه یې نښي
چې لوړه غاړه اوسي «چغچران» راباندې ګران دی.
چې ساتي خپل ویاړونه، د پردو له یرغلـــونو
«فاریاب» راباندې ګران دی او «جوزجان» راباندې ګران دی
«تخار» دی، که «فرخار» دی، هر یو د افغان دی
چې هسکه غاړه ژوند کړي «شبورغان» راباندې ګران دی
چې کندې یې شوې دکې په روسي ټانک او عسکرو
«سبزک» راباندې ګران دی او «لامان» راباندې ګران دی
لوی واټ په رڼا ورځ کښې سره دښمن تر سور تنور کړې
دښمن ترې میدان نه شي وړلی، «میدان» راباندې ګران دی
له اور یې کړې وره کې، پر دښمن خپلې ټوپکې
«ونخې»، «خوات»، «تنګی»، «شینز»، «زنخان» راباندې ګران دی
«غزنې» که «قره باغ» دی که «شلګر» دی، که «مقر» دی
هر یو قوي سنګر د قهرمان راباندې ګران دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

زرګونه رستمان دې رالوی شوي په زانګو کښې
«زابل» ستاهر زوی، هر قهرمان راباندې ګران دی
روزګار چې پکښې تل په مین قوتون دی د دښمنه وځ
پرې ویاړم، پرې نازېږمه «روزګان» راباندې ګران دی
«قنداره» ستا د قندو زهر ښخبلي دي روسانو
«زوړ ښار دې، زوړ سنګر دی» دایمان راباندې ګران دی
«هیلمند» د ملي هیلو او ملي پوځ «لښکرګاه» دی
کړ «ګرشک» دی، کړ «نیمروز» دی، کړ «سیستان» راباندې ګران دی
«فراه» کښې د پردیو د فرحت لارې بندېږي
«شینډنډ» چې پکښې روس دی سرګردان راباندې ګران دی
نازېږم د «هرات» له قهرمانو توریالیو
دښمن ترې چې وړنکړ امان راباندې ګران دی
چې هر تېرې شنډېږي، پکې هر زور او به کېږي
وطن د مېړنو افغانستان راباندې ګران دی
الحاد او کمونیزم یې ځپلی ابدي دي
دا خوږ ملک د سپېڅلي مسلمان راباندې ګران دی
چې تول سنګر - سنګر دی او سرخرو یه دی په وینو
وطن د ننګ، غیرت او د ایمان راباندې ګران دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

چا ویل اچې وطن وران دی او وران و برخه خوندي؟
ویران دې وي، ویران دې وي، ویران را باندې ګران دی
چې نزاو بنځه، زوړ او ووړ او ځوان یې تول جهاد کړي
دا نر ملت، دا نسل قهرمـان را باندې ګران دی
په نره یې سر ـ اوکړ او په نره دښمن ولي
«شهید» را باندې ګران دی، «غازي» ځوان را باندې ګران دی
چې لار کوي د روس په الو تکو او ټینکو کښې
د حق د مرد کیو تو ند باران را باندې ګران دی
دا سره خونړۍ وروځ یې نو ر په ستر ګو لیدی نه شم
افغـان ځکه کومه چې افغان را باندې ګران دی
غافل ووم په وصال کښې د خپل ګران اشنا له قدره
د وصل تر خوبونه تریخ هجران را باندې ګران دی
«رفیعه» چې په درد کښې د وطن دې قلم خوځي
د تاهره انشاء او هر بیـان را باندې ګـران دی

۱۳۶۳/۱۲/۱۹

ترور شعر

د حـالاتو په دُرشل کښې مې ښـار انـو
نن دا شعر زماني هسې ترور دی. ۱۳۶۴/۵/۱۰

(c) ketabton.com: The Digital Library

یولیك

دیو بېل اشنا په نوم

فلك ځنګه مهربان شو نه پوهېږم ؟
چې د بېل اشنا له یاده بیا خبرېږم ؟
نوی کېن یې نوی مهر کښې دی نغښتی؟
که رښتیا یې نن د ناز غېږې ته لوېږم!

ما ویل دوا ره به ترمړګه سره مله وو
چې هم بېل یو هم ژوندي یو مه شرمېږم
شکر دا دی چې د لیك له لاره شوه خلاصه
ځیل لیکونه را لېږه ځیل به در لېږم!

هیوادې یاران وو ځنګه؟ حال یې څه وو؟
له هیچا نه خبر نه یم څومره ځوربېږم!
د ژوندون د سختو لارو په سفر کښې
څه به کېږي، څه به کېږي، څه به کېږم؟
او بنکو ژاړی چې له سترګو راجلا شوې
نما کال د بېلتون وښو لا ځندېږم!

۱۹/ ٦ / ۱۳٦۲ پېښور

(c) ketabton.com: The Digital Library

چاربیته

په وینو رنګ افغانستان دی
په هر یو کور کښې دي ویرونه
هغه ودان وطن اوس وران دی
دي پري راغلي توپانونه

+++

داد غوایه له بغاوته په وطن جوړې غلبلې شوې
د سرو روسانو له وحشته بلې په هره خوا لمبې شوې
د کمونیزم په لعنته ټولې دېرې موادېرې شوې
ورکه د نیاو او عدل پته چې سرې لښکرې راخورې شوې
په وطن کړه چور او تالان دی
وړې بې سرونه او مالونه
په وینو رنګ افغانستان دی
په هر یو کور کښې دي ویرونه

+++

سرې خواره پرې راخواره دی جنت نظیر وطن ورانیږي

(c) ketabton.com: The Digital Library

هره خوا پلي دي، سپاره دي — خرسان په وينو نه مړېږي
وطندارانو خواره واره دي — هره خوا کډې ئې بارېږي
پاتې پراته په تناره دي — نور ودي اور دی پرې بلېږي
په هره خوا کښې بمباران دی
دي د زنګيرو ويو آوازونه
په وينو رنګ افغانستان دی
په هر يو کور کښې دي ويرونه

* * *

د کور پر ځای ئې نصيب ګور شو — د کمونستو په وعدو کښې
هر چا ته خپل وطن سوراور شو — وسول د ظلم په لمبو کښې
وحشت په هره خوا کښې خور شو — آرام شو ورک کليو ښارو کښې
له ورانۍ خالي پور ته شور شو — آور و په تنو غلبلو کښې؛
«دا بشر دوست دی؟ دا انسان دی
چې بلوي په موږ اوروونه!»
په وينو رنګ افغانستان دی
په هر يو کور کښې دي ويرونه

* * *

خو پاڅېدلي شاڅليان دي — په کاميابۍ موږ اعتماد دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې جهادي سنګر ودان دي آزاده ونګې مو هوادي
په غزا بوخت مو چې غازيان دي آخر راتلونکی عدل وداد دی
په وينو رنګ مو شهيدان دي د سرخرويي د زيري ياد دی
د سبا ستوري مو روښان دي
رفيع اهن کړ دي غمونه
په وينو رنګ افغانستان دی
په هر يو کور کښې دي ويرونه

سنبله ۱۳۶۴ هـ، ش

د ننګ تاريخ

ستا په مخ چې راخورې شوې دشهيد دوينو پرخې
سرخرويي دې کړه حاصله، ای دلوړو عزونو پېغلې!
کتيبه ده د مېړانې، دشهيد په وينو ليک ده
ترابده ژوندۍ ساته، داد ننګ د تاريخ کرښې

۱۳۶۲ پېښور منظورعام پرېس

(c) ketabton.com: The Digital Library

سوې مسرې

په وطن کښې د وحشت لړې خورې شوې
کندو وازې کړلې خولې سرې خورې شوې
پسرلي چې به غاټولو سره ښکلې
هغه دښتې په سرو وينو باندې سرې شوې
چې درنې وې، چې تودې وې، تالي دلې
هادېرې اوس سرتر پايه هديرې شوې
چې ښادې چې آبادې ته مولرلې
ځوانيمرګې د عمرو - عمرو اسرې شوې
ځوانان ولاړل د وحشت ترکومي تېرشول
رانه لوټ مو ملې پانګې او پاسرې شوې
اوښکې ورګې شوې د وينو په سيلاب کښې
په سرو وينو باندې سرې سوې مسرې شوې

۱۳۶۶/۸/۸

(c) ketabton.com: The Digital Library

د نیل پر غاړه
(بکرنش النیل)

زه د نیل پر غاړه ناست یم !
نیل روان دی !
نیل روان دی!
ورو - ورو اخلي قدمونه!
د هدف په لوري یون دی!
دا روان دی له پروونه
د سباغېږې ته رسي!

***

زه د نیل پر غاړه ناست یم
چوپې - چوپې يې څپې دي
خو په تنتو اشارو کښې
راته سپړي ډېر رازونه
کوي ټېر حکایتونه
راته یاد کړي تېر وختونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

راته سپېړې تاریخونه

* * *

زه د نیل پر غاړه ناست یم !

رایادېږي هغه ورځې !

چې د نیل چوپو څپو به

تېرولې د نیل ناوې

او حسینې به نغر لې

دا د نیل غوښتنه نه وه

دا هوس د ها پاچاؤ

چې به نجونې خوښولې، غرقولې

د وحشي شهوت تسکین به پرې کولو

* * *

زه د نیل پر غاړه ناست یم !

څپې چوپې - چوپې درومي

اشارو کښې راته وایي :

« څه شول هغه هوسونه ؟

بې جلبه شهوتونه ؟

زه شاهد یم !

(c) ketabton.com: The Digital Library

دوی پناه شول
او د نیل حسینې ناوې
بیا په امن او سېدلې
نه چا ماته را وستلې !
نه او بو کښې ډوبېدلې ! ،،

***

زه د نیل پر غاړه ناست یم
زمانه وهي څرخونه
راته ښکاري تېر قلمونه ؛
د فرعون شاهي تخت دی
ځان ته خدای د خلکو وايي
کوي چپه ـ چپه حکمونه
په تږلو ـ په وږلو
د مظلومو انسانانو
نه سرېږي ، نه مرېږي !

***

زه د نیل پر غاړه ناست یم !
نیل روان لکه پرون دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

او په یون کښې راته وایي:

„ ها فرعون د لته ګوره ؟

هاخدایي مقام یې کوم دی ؟

زما عنبره کښې زبون دی !

غوږ ځولی ما دی بېرته

دی عبرت د تاریخونو !

* * *

زه د نیل پر غاړه ناست یم

پر زاره قلم کښې ګورم

مصر پک له شر او شور دی

د زرګونو عالمونو پر منځ - منځ کښې

ښایسته یوسف خرڅېږي

په پیسو او په مالونو

هر یو نیسي یې له لاسه

غواړي دا ښکلی غلام کړي !

د انسان مقام بدنام کړي !

* * *

نه د نیل پر غاړه ناست یم !

(c) ketabton.com: The Digital Library

قلم څرخ خوري را تاوېږي!
ښايسته يوسف ښکارېږي!
غلامي يې شاتړ کړې
د شاهي پر پالنګ ناست دی
او د نياؤ دور چلېږي!
د انسان سوداوې نښته
ورور په ورور باندې نازېږي!

***

نه د نيل پر غاړه ناست يم!
راته کړي حکايتونه،
راته کړي اشارتونه،
د نسل په ژبه وايي:
ډېر زوروکي دي ماليدلي
چې زما پښنوته لوېدلي
له غروره ډک سرونه
په دې کاڼو دوېدلي؛

***

نه د نيل پر غاړه ناست يم
او د نيل له حاله وايم؛

(c) ketabton.com: The Digital Library

فرعونان تل نسکوریږي
حق باطل باندې بريږي
زور زياتی نه پاتې کیږي
بې له خدایه! مصنوعي خدايان غرقيږي!

***

نو:

نه د نيل پر غاړه ناست يم
په ډاډ منه لهجه وايم:
چې ای د عصر فرعونانو!
ای وحشي ښکيلاکګرانو!
ای د روس وحشي لښکرو!
نور راغلی هغه وخت دی
چې په لاره د فرعون به روانيږئ!
او د مرګ په رود نيل به ورګډيږئ!
دا به کیږي ، دا بر کیږي
کړ څنګه او که خوښيږئ!

***

نه د نيل پر غاړه ناست يم!

(c) ketabton.com: The Digital Library

زه د نيل په ژبه وايم:

د افغان اولس د قهر رود نيل بر

غرقوي د تزاري فرعون لښکري

دا آزاد وطن به بېرته آزاد بېږي

د افغان مؤمن اولس به

خپلې خوښې ته رسېږي

د هدف رڼه منزل ته

به سمېږي هسکه غاړه!

زه د نيل پر غاړه ناست يم

نيل روان دی

نيل روان دی

ورو- ورو اخلي قدمونه!

۱۳۶۵/۹/۹

۱۹۸۶/۱۱/۳۰

مصر، قاهره

د راډيو تلويزيون ودانۍ

د نيل پر غاړه

(c) ketabton.com: The Digital Library

د وحشت غېږ

سرې - سرې اوښکې چې توییږي مې ګریوان ته
څه به وبخښي د مینې ګلستان ته؟

نه یوازې ګل په سوي ، بلبل په سوي شو
یوه چاره په کار ده دې سوي خزان ته

د وحشت په خوره غېږه کښې شلم پروت دی
حیرانېږم د شلم قرن انسان ته

میته نشته ، مینې سرې دي په سروونو
ته لا اوس هم انسان وایې دې حیوان ته؟

یو ویښتې پیږه ته چې رابرېږي
څوک به پاتې وي چې وې عوارې ځان ته؟

۱۳۶۲/۸/۸

پېښور

د چرنینکو د مړ کېدو په ارتباط څو قطعې:

خرس مړکي

خرس مړکي ده په روسیه کښې لګیدلې
لوی خرسان یې سر په سر مري، کال په کال مري
عجیبه ده تول زړه چاودي ځي له تخته
دافغان د ارادې په پاخه ډال مري

۱۳۶۳/۱۲/۲۰

د اقتدار جنګ

اورو : «یو» کله یې «بل» مشر مردار دی
چې ګوښه شي ورپسې یې د مرګ وار دی
کودتا د کمونیزم هم اسرار وي
په مسکو کښې روان جنګ د اقتدار دی

۱۳۶۳/۱۲/۲۱

(c) ketabton.com: The Digital Library

زوړین

چرینکو ؤ اندروپف ګورته لیږلی
اقتدار د کی جي، بي بې ؤ رسېلی
خو زوړین یې لکه مړه رانسکور کړې
ګوربه چف لکه ګوربه ؤ ورته غلی

۱۳۶۳/۱۲/۲۱

***

بریژنف یې چې مردار شو کار یې زار شو
اندروپف یې له یو یف سره ګوزار شو
چرینکو که هر څو وچړېده وخت تېر ؤ
ګوربه چوف یو چوپ پړې وکړ په قرار شو

۱۳۶۳/۱۲/۲۱

(c) ketabton.com: The Digital Library

امتحان

که هرڅو مې د افغان قصه اوږده شوه
د ښنه! ستا هم هغه شان قصه اوږده شوه

پروا دار مې نه د مال او نه د سر یم
او س چې ماته د تاوان قصه اوږده شوه

توجه! کښځ ته مې د امن بیرغ باسه
چې پر ما د سره توپان قصه اوږده شوه

ځکه وینې مې له اوښکو سره درومي
د بمونو د باران قصه اوږده شوه

د بیزو نوبه! د سره سحر په لوري
غرق خون دې شو کاروان قصه اوږده شوه

د روسي ښکېلاک قصر مې هم کړه ختمه
که زما د امتحان قصه اوږده شوه

د خوابه اشنا وصال به مې لا خوږ وي
که هرڅو مې د هجران قصه اوږده شوه

او ر یې بوزې کړه د عصر په دیوانو
د رفیع که د دیوان قصه اوږده شوه

۱۳۶۴/۱۲/۱۹

(c) ketabton.com: The Digital Library

د خوشال بابا په لیکه،

د خوشال بابا په مزار

که ته نه وای دې خوږ غږ تر به راتلل څوک
په حضور به دې داسې ژړېدل څوک
ستا کشش، ستا جذبه، ستا مقناطیس دی
ګنې نه څوک، دې لوړ ځای ته رسېدل څوک؟
هغه درد چې تا درلود ما سره هم شته
بنکېلاک یو دی، ګنې روس څوک دی، مغل څوک
بیا نا اهله خپل له بله سره مل شو
ګنې مینه د افغان څوک وه او بل څوک؟
د نفاق درد چې تالید لا دوا نه دی
ځکه زه څوک یم او ځوان پاتې کېدل څوک؟
ته ترې لاړې جانکوړې، زه اکوړې ته
که بخت بد نه وي نو مونږ څوک وو او تلل څوک؟
ستا له لاسه اوس زما لاس تر رسېږي
پر دې شان دې کړي د تلک توره تړل څوک

(c) ketabton.com: The Digital Library

تاڅو چې لا اجازه رفیع تر وړ کبره
کښېنه نه ځوک، دې مقام ته راختل ځوک؟

۱۳۶۳/۱/۲۱

مقابله

په ننګ، په غیرت، په سپین میدان مقابله ده
روانه په وطن کښې دافغان مقابله ده
یو لوړ تر دي تانکونه، الوتکې او بمونه
بل خوا دارادې او د ایمان مقابله ده

۱۳۶۱/۷/۱۸

ټپي غاټول

په وطن کښې اوس ـ اوس هم لاله غوړېږي
خو له لاسه د وحشت ټر ټپي کېږي
لا یې داغ د سوي زړه سنبودلی نه وي
چې په غېږه د بېدیا کښې وړشېږي

۱۳۶۳/۱۲/۲۱

(c) ketabton.com: The Digital Library

د بلخ د نامتو قوماندان
ذبیح الله په شهادت

د دین د پاره ، د حق په لوري
د وطن لار کښې لاړې فدا شوې
ستا قرباني کړه الله قبوله
ذبیح الله وې ، ذبیح الله شوې

۱۳۶۳/۱۱/۱۲

پېښور

فردوس

چې محروم نشم محشر کښې له فردوسه
ځان ساتمه پېښور کښې له فردوسه*
شیخ به ناست وي انتظار به د قیامت کا
شهید حظ مومې سنګر کښې له فردوسه

۱۳۶۳/۱۰/۱۸

---

* فردوس په پېښور کښې د يوې سينما نوم دی .

(c) ketabton.com: The Digital Library

د خوشال بابا په لیکه :

منظوم لیک

یاره څه به درته کښېمه ، په څه باب کښېم ؟
زه به تا وته د هجر کوم عذاب کښېم ؟
د «هجرت» او د «هجران» غمو بیتاب کړم
نو به څنګه دا بیان په آب و تاب کښېم ؟
د دوستانو دښمني درته بیان کړم ؟
که دوستي د دښمنانو په کتاب کښېم ؟
له هر لوري مې زړه خوږېږي حال مې خراب دی
درته څه به د دې خپل خاطر خراب کښېم ؟
نه وُم پوه نه به هېواد، نه هېواد وال وي
«چې به دا د غم بېلتون په پنجاب کښېم» ؟

پنجاب، د ریل سیون

۱۳۶۲/۸/۲۲

(c) ketabton.com: The Digital Library

د سلطان محمود غزنوي د مزار د ورانولو په ویرکښې؛

لوی فاتح

هاغه لوی محمود چې مات یې سومنات* کړ
د منات، لات او عزی** ورور یې میرات کړ
کمونستو د هندوانو خوښېدنګ ته
د هغه فاتح ګنبد په بمو مات کړ

۱۳۶۳/۱۲/۲۱

دروند غم

یو خلوېښت کلونه دې وندون را باندې تېر شول
هر ول په غمو تېر شول، ورځ په ورځ غمونه ډېر شول
سور وحشت د روس چې په وطن کښې زموږ پلی شو
دا داسې دروند غم و چې پرې تېر غمونه هېر شول

۱۳۶۴/۹/۳۰

---

* سومنات د هند د مشهور بت نوم دی.

* لات، منات او عزی د جاهلیت په دوره کښې په کعبه شریفه کښې ایښودل شوي مشهور بُتان دي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دښمن

په خوله یې سوله ده، په زړه کښې یې د سر دښمن دی
د باطل مرسته کښې، د حق د حق سنګر دښمن دی
بشر بشر وایي جهان یې ټول له شره پاک دی
بشر یې سره کړي رښتیا چې د بشر دښمن دی
څه تېرې تندر راولي دا د ښکلا لوټماران
معنوي چې غواړي سور سحر د ځلند لمر دښمن دي
د کمونیزم د رژیم، رژیم دی وینې خوړل
دا رژیمونه انسانیت ته سراسر دښمن دي
که کمونیزم ګورئ ورشئ د خیبر نه هاخوا
هم د حیوان، هم د نبات، د سم او غر دښمن دي

١٣٦٢/١١/٢٨

(c) ketabton.com: The Digital Library

په شينډنډ کښې د روسي الوتکو دیوځایي سوځولو د عملیاتو یاد

○

توله وطن مې يې شو دیاره کړ په چين
بیا یې تخم پکې وکاره د مین
ما یې هم مبلغ لکه میږې قرباني کړې
ګوندې خه یې شي ادا د دوستۍ دين

۱۳۶۴/۳/۳۰

پښين

پر لیبیا تیری

ظلم دی یو، وحشت دی یو او بمباري یوه ده
که په پولینډ، په فلسطین، یا په لبنان کېږي
ښکېلاک: سور، تور، بشر دښمن او بشر دوست نه لري
تیری تیری دی په لیبیا، که په افغان کېږي

۶۵/۱/۲۷

پنجاب

(c) ketabton.com: The Digital Library

د مینې بقاء

دا د دنیا څوله زماشي ، په دنیا کښې چې تا وینم
له دنیا مې چې ته ځېل شې ، بیا نو ځله دنیا وینم

څه عجبه زمانه شوه ، څول کار ونه په بل پور شول
له پردي هم ستم وینم ، له آشنا هم جفا وینـــم

لا قیام د قیامت نه دی ، چې نفسي نفسي نفسي شوه
دي چاغ شوي په نفسونه که امي که ملا وینم

زړه پرېشانه پرېشاني کړي ، ستا په مینه یې راڅول کړم
ځان له مانه چې څول نه کړي ، څولېده مې د ساوینم

لاس مې پرېږده د زړه سره ، ستا د زړه د سرد پاسه
چې دې زړه مره درزاکښې ، نه د مینې بقاء وینم

جمعیت که رانه څول دی ، څول په یوه سیلۍ خواره شي
رفیع ځکه په دې څول کښې ځان بې یاره تنها وینـــم

۱۳۶۲/۹/۲۵

(c) ketabton.com: The Digital Library

یو هدف

چې د باران یوه رڼه اوښکه یې ترخولې ننوځي
په سمندر کښې مرغلره شي صدف د پاره
ټوټې - ټوټې زړه به راټول کړم که راټول شي یو ځل
دغه بې نظمه تنظیمونه یو هدف د پاره

۱۳۶۳/۹/۲۸

د روس ښځه

د افغان د یورانیمو د زړه دوک ؤ
چې راپورته شو په کیف کښې له ښځې نه
دا نمرې کله مضمون یې، ښکاري داسې
چې روسیه به کاندي ورکه له نړۍ نه

۱۳۶۵/۲/۱۰

(c) ketabton.com: The Digital Library

نوې سا

زما نارام زړګي له ډېرو اندېښنو ویده شي
لکه ماشوم چې بې له موره په سلګو ویده شي

د وطن خاورې ستا ګردونه مې راغځه دسترګو
لېچن به څنګه بې له دې پستو رنجو ویده شي

د آرزوګانو په مقتل کښې به خوب څرګې آشنا
پر دې بسترې وغزېږي پر عمر ویده شي

رقیبه عزم یې یوه نوې غوندې سا اخلي
ستړی که هر څو پر درېځو ـ درېځو خوب ویده شي

د خیال دنیا یې د عمرو ـ عمرو زنګونه اخلي
چې د غزل پر رنګین تال کښې په جهتو ویده شي

۱۳۶۲/۱۲/۲۲

د زړه قصه

زما د زړه قصه د زړه په غوږونو واوره آشنا
د سر غوږونه کله سرسري اوري
ما معنوي ماته ورکړې خپل مادي دښمن ته
خلک به محض د میدان لرې برې اوري

۱۳۶۳/۷/۱۶

د زړه کور

زړه مې وړوکی دی خو دومره لوی دی
د هر مظلوم غم ځایېدی شي پکې
هر یو ظالم ته د نفرت مېنه ده
هر یو جابر تلعین کېدی شي پکې

کوټه: ۱۳۶۴/۶/۷

(c) ketabton.com: The Digital Library

د بهار په لوري

د زړګي ستني مې کړې شولې د يار په لوري
د يار په لوري د اشنا ځوندې د يار په لوري

د ننګ او ننګ ولتن ويښته هومره نري دي آشنا
خپل قدمونه چستوه د افتخار په لـــــوري

د حق قصه راته اوبده شوه د منصور تر دره
ځکه بې داره ور روان يمه د دار په لوري

زه باوري يم چې سيلۍ به مدام نه لګېږي
د اخزانونه به مې درومې د بهار په لوري

۱۳٦۲/۱۰/۲۲

يوه لنډۍ

پسرلی بیا پر وطن راغی
ګلان راځي څو شهیدان خاوروته ځينه

۱۳٦۲/۱۲/٦

(c) ketabton.com: The Digital Library

اصلي رنګ

کمونیزم لفاظي ده، فریبکاري ده
خو زموږ ملک کښې ښکاره په اصلي رنګ شو
یرغل وکاندې په خلکو اعلان مارشلا کا
جومات "رنګ" کړي په راډیو کښې وایي "رنګ" شو

۱۳۶۳/۳/۲۵

دار

څنګه ښه ښیلتون دی ترو صلته لا خو بلت لري
هر څه ته چې دید کړمه دیدار شي د آشنا
زه هغه منصور یم د خدای نصر مې ملګري دی
دار ته چې مې بوزې را ته دار شي د آشنا

۱۳۶۴/۷/۲۵

(c) ketabton.com: The Digital Library

د افغان فخر

د افغان فخر په هغو ننګیالو دی
چې نه دار لري له بند او نه له داره
داسې فخر د افغان له پاره عار دی
مفتخر چې وي د روس له افتخاره

۱۳۶۵/۳/۱۰

نوبنار، د موټر یون

○

یار مې مار شو له بنامار سره مل شو
له بې سره استعمار سره مل شو
افغان څرنګه شي فخر پرې کولی
چې د روس له استعمار سره مل شو

۱۳۶۵/۳/۱۰

اکوړه، د موټر یون

(c) ketabton.com: The Digital Library

فاصله

پرون خر به ؤ هغه کته بدله
اون خره بدلیږي کته یې یوه ده
نوډ ښکېلاک په سره ښکېلاک دی بدل شوی
د پرون او د ن دغه فاصله ده

۱۳۶۵/۳/۱۰

خیرآباد، د موټریون

ولایت

پرون ورور ؤ د ببرک خوښ یې نه دی
هی توبه د سیاست له اخـوته
چې الهام ورته رادرومي له مسکوه
اوس اګاه شوم دولي له ولایته

۱۳۶۵/۳/۱۰

اټک، د موټریون

(c) ketabton.com: The Digital Library

رشته

چې شپېته کاله پخوا یې سرې جامې وې
ماویل دا یې نښانه د قربانۍ ده
خو چې نن د روس په سره بیرغ نازېږي
ښکاري دا سې چې رشته یې پخوانۍ ده

۱۳۶۵/۳/۱۰
اتک

د روس بار

مفتخر چې د روسانو په دوستۍ وي
کله ودروي یو او کله بل خر
څو دا خره وي د روس بار ږمکي ترڼ رڅي
نجیب راولي اولږي کا، کارمل خر

۱۳۶۵/۳/۱۰

اتک : دموټریون

(c) ketabton.com: The Digital Library

ابدي مينه

مسخره مې کړلې نوري يارانې
چې مې ووې ستا دمينې ترانې
ابدي مې کړه وطنه دستا مينه
زماغزنشې وتلې زمانې

۱۳۶۴/۳/۲۳

کوټه

هېواده!

که ګرانه ګرانه! ګرانه هېواده
فارغ مې مه کړې داستا له ياده
يم راوتلی ددې له پاره
چې دې آزاد کړم له استبداده

۱۳۶۵/۳/۱۶

پنجاب، ګجرات، دريل يون

(c) ketabton.com: The Digital Library

مرام

په ځای کښې کښېناستل او یو لحظه غافلېدل
لوی جرم یې ګڼې چې څوک قیام لري په مخ کښې
په دار باندې زنګل لکه په ټال باندې زنګل دي
معنوي ته چې هدف لري ، مرام لري په مخ کښې

۱۳۶۴/۴/۶

د سپېدو خنجر

ظاهري زخم مې نشته خو په زړه مې وینې ډېر دي
نه پوهېږم څه راپېښ شول داد سترګو په ټکر کښې
په سحر کښې نه سنګارېږي ، په غرمه کښې یې نه وینم
چې لېدلی مې کوم نور دی ، د سپېدو په سپین خنجر کښې

۱۳۶۴/۱۱/۲۲

(c) ketabton.com: The Digital Library

لفظي بشر دوستان

چې کورونه ورانوي د کارګرانو
چې کېنتونه سوځوي د بزګرانو
چې مالونه لوټوي د زيار کښانو
چې سرونه غوڅوي د ماشومانو
چې وژل کاندي، د ښځو بوډاګانو
چې کړي قتل د مظلومو افغانانو
دغه کار دی د لفظي بشر دوستانو
تف لعنت په کمونیزم، په روسانو

حرارتونه

له مونږ ګان، ورځي څرخوي پرې خپل غرخړه
راکوي «بم»، ورانوي مو پرې کورونه
دا دوستي ده؟ دا ورورولي؟ برابري ده؟
چې بدلشي پر دې راز حرارتونه

۱۳۵۸/۲/۲۵

(c) ketabton.com: The Digital Library

دپښتواك پښتواك

چې مين په ملي واك، په ملي ځواك دی
چې دښمن د هر ښكيلاك، د هر زبيښاك دی
كه هر څو تري لري ځي بيا را غبرګيږي
د اولس غوښتن خلاصوي د اسې پښتواك دی

۱۳۶۵/۲/۲۸

آسيا

په افغان او په لبنان كښي كربلا ده
په ايران عراق نښانه لوبلا ده
د انسان د كړو د لاس دل كيږي
آسيا ځكه سر ګردانه ده، آسيا ده

۱۳۶۵/۱۱/۲۱

(c) ketabton.com: The Digital Library

قدمونه

ناشنا لوري ته راغلم د آشنا په قدمونو
پلونه مې بيا کېښول د بابا په قدمونو

يوسف پاچا د حسن دی د ناز په نيلي سپور دی
په مخ کښې يې ښکاريږي زليخا په قدمونو

کتهول د گدايۍ يې پټوي شرېږي خودی خوښږي
مجنون ښکاري چې پروت دی د ليلا په قدمونو

تا نه يې قرباني دا امامانو کړه دنيا کښې
روان افغانستان د کربلا په قدمونو

۱۳۶۳/۹/۱۶

ائتلاف

يو هدف ته مو وحدت و اتحاد شو
اتحاد د اختلاف په لوري درومي

هئ افسوس دی طلايي وخت مو تلف شو
ائتلاف اوس د اتلاف په لوري درومي

۱۳۶۵/۴/۵

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library